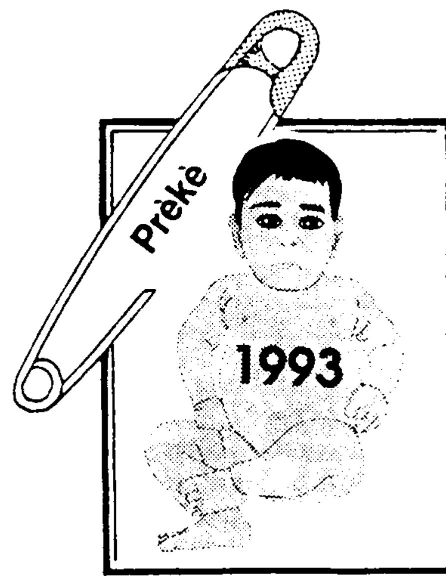
VANDAAG

CÁRDENAS ...motivatie...

109E JAARGANG — NO.: 301 DONDERDAG 31 DECEMBER 1992

AMIGOE

Premier Panic vecht afzettingsbesluit aan

Bij VN niets bekend van offensief bij Sarajevo

GENEVE - De Verenigde Naties weten niets van een verhoogde militaire activiteit rond de Bosnische hoofdstad Sarajevo. Dat heeft de woordvoerder van de internationale Joegoslavië-conferentie woensdag in Genève gezegd als reactie op berichten dat de moslims rond Sarajevo aan een offensief begonnen zijn.

Premier Milan Panic van rest-Joegoslavië is niet van plan op te stappen voordat er een vorm de grondwet over zijn opvolging is besloten. Dat heeft hij woensdag in Belgrado gezegd. De grondwet van het nieuwe Joegoslavië bepaalt dat president Dobrica Cosic de opvolger van de premier moet benoemen, maar het parlement in Belgrado koos dinsdag de Montenegrijn Radoje Kontic tot waarnemend minister-president, dat de twee kamers van de volksvertegenwoordiging het vertrouwen in Panic hadden opgezegd.

BRIEF AAN VN

Het bericht over een offensief van de Bosnische moslims tegen Sarajevo was vervat in een brief van president Cosic aan de Verenigde Naties. Deze meldde dinsdag per brief aan secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali dat de moslims dinsdagmiddag begonnen zijn met een grootscheeps offensief tegen Sarajevo.

Woordvoerder Fred Eckhard van de Joegoslavië-conferentie deed zijn uitlatingen na een telefonisch contact met generaal Satish Nambiar, die aan het hoofd staat van Unprofor, de VN-vredesmacht in voormalig Joegoslavië. Al dinsdag had covoorzitter Cyrus Vance van de conferentie contact gezocht met generaal Nambiar, met president Alija Izetbegovic van Bosnië-Hercegovina en met de leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic. Dezen hebben, na ruggespraak met hun contactmensen, verklaard dat er 'dinsdag en in de nacht van dinsdag op woensdag geen sprake is geweest van ongebruikelijke militaire activiteit', aldus Eckhard.

AFWACHTEN

De president van Bosnië verzekerde dat de Moslims in deze republiek in de komende dagen geen enkele militaire activiteit zullen ontplooien. Izetbegovic en zijn medestanders willen de uitkomsten afwachten van de multilaterale onderhandelingen van zaterdag in Genève. Voor het eerst zitten dan de politieke en militaire leiders van de drie kampen in Bosnië-Hercegovina om een tafel: Kroaten, Serviërs en moslims. Tot nu toe hadden de moslims geweigerd plaats te nemen aan dezelfde tafel als de Serviërs. Hun verwijten zij dat ze 'oorlogsmisdaden' gepleegd hebben in Bosnië.

VN-topman Boutros Ghali beschouwt de onderhandelingen in Genève als 'de laatste kans' om via overleg een eind te maken aan het bloedige conflict in ex-Joegoslavië. Verdergaande sancties tegen klein-Joegoslavië moeten wat hem betreft achter de hand blijven tot het overleg in Genève achter de rug is.

Waarnemers in Belgrado sluiten niet uit dat president Slobodan Milosevic van Servië de regeringsgebouwen in Belgrado bezet en de regering-Panic de toegang tot de kantoren weigert. Dat Panic dinsdag een smadelijke nederlaag leed, geldt als een zet van zijn aartsrivaal Milosevic, die bij de presidentsverkiezingen van ruim een week geleden een duidelijke overwinning behaalde. Een bezetting van de regeringsgebouwen zou overigens niet voor 2 januari geschieden, als de Joegoslavië-conferentie in Genève achter de rug is.

NIET ERKEND

Panic is niet van plan, zonder slag of stoot het veld te ruimen als premier van rest-Joegoslavië. "Wij erkennen het besluit van het parlement van dinsdag niet, omdat het in strijd is met de grondwet. Wij werken dan ook gewoon door als regering", aldus de man die in juni als premier aantrad met het doel, zo snel mogelijk een eind te maken aan de burgeroorlog in Joegoslavië.

Dat Panic dinsdag een nederlaag leed in beide kamers van het parlement, lag aan het stemgedrag van de Montenegrijnse afgevaardigden, die enkele weken geleden nog voor Panic hadden gestemd maar nu de kant van Milosevic bleken te hebben gekozen. De weggestemde premier noemde de indiener van de motie van wantrouwen, Vojislav Seselj van de Nationalistische Radicale Partij, een 'geesteszieke fascist'.

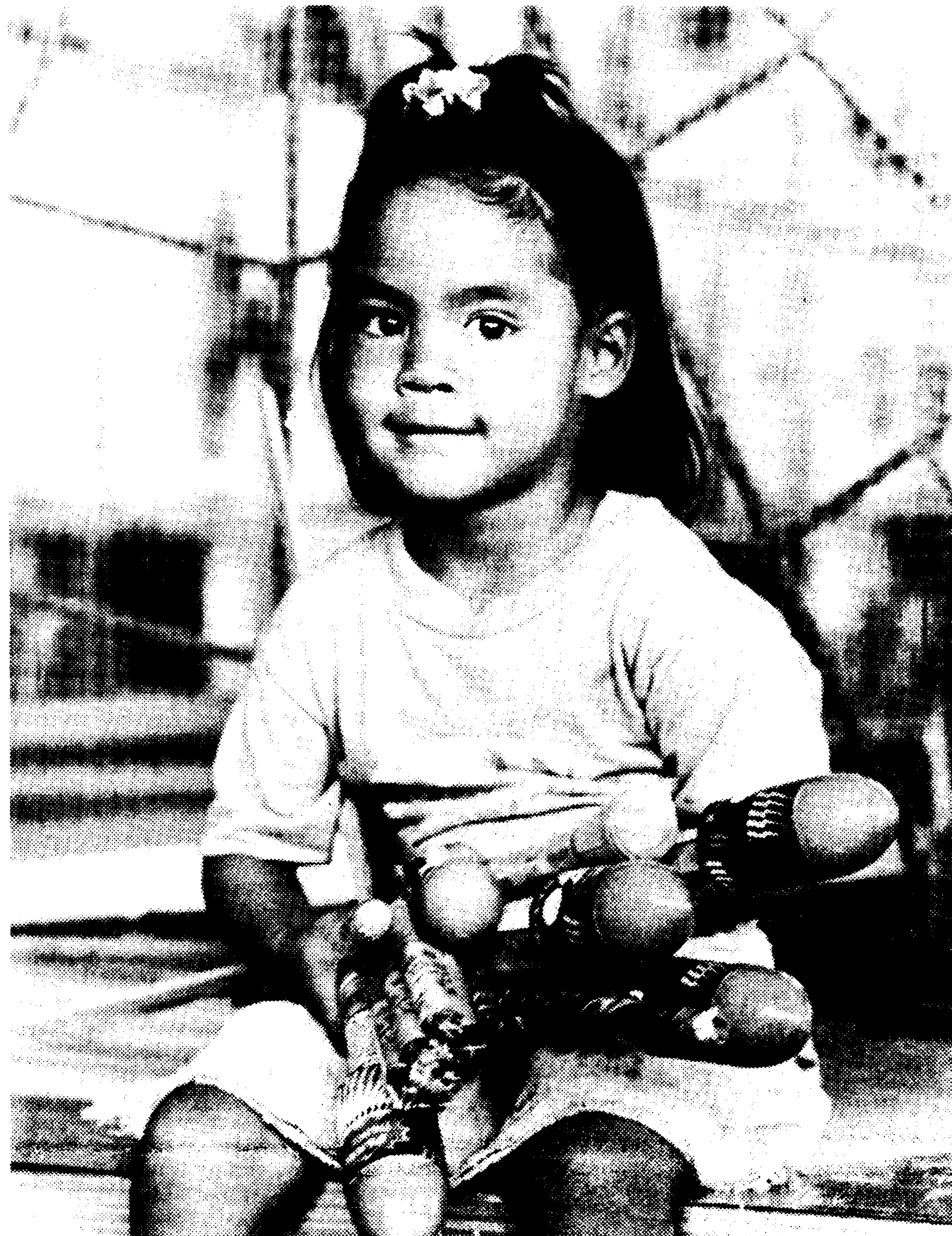
Het geduld van de internationale gemeenschap met rest-Joegoslavië lijkt op te raken getuige de uitspraak van de Britse minister van Buitenlandse Zaken, Douglas Hurd, 'dat de landen die nog aarzelden over een militair optreden tegen Servië, daar nu voor zijn'. Met hun 'bloedige wreedheid' hebben de Serviërs voor deze verandering in houding gezorgd, aldus Hurd in de Britse krant *Daily Telegraph*.

Berov premier in Bulgarije

SOFIA - Het Bulgaarse parlement heeft woensdag zijn goedkeuring gegeven aan de benoeming van Ljuben Berov tot premier. Berov, een voormalig economisch adviseur van president Zelju Zelev, was voorgedragen door de Beweging voor Rechten en Vrijheden, de derde partij van het land die de Turkse minderheid vertegenwoordigt.

De benoeming van de 67-jarige Berov maakt een einde aan een twee maanden durende politieke crisis in Bulgarije. Behalve van de Turkse minderheid kreeg Berov ook de steun van de socialisten (de voormalige communisten) en van een klein deel van de anti-communistische Unie van Democratische Krachten (UDK). Een meerderheid van de UDK-afgevaardigden boycotte de stemming.

Een stralende jaarwisseling

■ WILLEMSTAD — *Een jaar eindigen met stralende blik. Zo is het leven bedoeld. En zo behoort een eindejaarswens te zijn. Sandy Arvelo beseft dat misschien nog niet, maar ze laat wel zien dat het kan. Met in haar handen vuurwerk dat haar familie aan de Jongbloedweg onder de firmanaam Goon Lee dezer dagen met tassen tegelijk verkoopt aan wie maar wil. Een van de 239 plaatsen op het eiland waar sterretjes, crackers, fonteinen en vuurpijlen verkrijgbaar zijn. Foto: Amigoe-fotograaf Ken Wong.*

Franco zit kabinetsvergadering voor

■ *BRASILIA - Itamar Franco (midden) zat woensdag de eerste kabinetsvergadering voor als president van Brazilië. Op de foto: de ministers Roberto Freire, Mauro Benevides, president Franco, Genesio Bernardino, Pedro Simon en Mauricio Correa.*

Geweld op straat een der grootste problemen

Caracas erg bezorgd voor weekeinde jaarwisseling

CARACAS - In de Venezolaanse hoofdstad ziet men met bezorgdheid het komende lange weekeinde van de jaarwisseling tegemoet omdat Caracas bezig is zich een reputatie op te bouwen als een uiterst gewelddadige stad.

In het lange Kerstweekeinde vielen er namelijk niet minder dan 87 doden bij geweldddaden op straat. De lijkenhuizen van de vier miljoen inwoners tellende stad puilden als het ware uit. Aan de vooravond van Kerstmis alleen vielen er al twintig doden. De meeste slachtoffers zijn jongemannen en doorgaans komen zij om het leven als gevolg van het gebruik van vuurwapens. Zaterdag vielen er 26 doden en zondag waren dat er 27. Het gemiddelde voor een avond in het weekeinde in Caracas schommelt rond de twintig doden. Dat het aantal doden met Kerstmis lager lag kwam door de verscherpte politiecontrole op straat. Maar ook trokken veel inwoners van Caracas met Kerstmis naar buiten.

Het geweld op straat is een van de belangrijkste problemen geworden voor Caracas en heel Venezuela. Samen met de hoge kosten van levensonderhoud en de gebrekkige openbare dienstverlening. Dit zijn de zaken waarover de Venezolanen zich het meeste druk maken.

Geen krant

DRUKKERIJ EN KANTOOR van de Amigoe zijn in verband met de jaarwisseling op vrijdag 1 en zaterdag 2 januari gesloten. Om die reden ontvangt U op deze beide dagen geen krant. Maandag 4 januari glijdt de eerste krant van het nieuwe jaar weer bij U in de bus. En staan wij als vanouds weer graag tot uw beschikking, vervuld van de beste voornemens.

Directie Amigoe n.v.

Irakezen verminken zich op Schiphol

AMSTERDAM - Drie Iraakse mannen hebben zichzelf woensdag bij een doorlaatpost op Schiphol verminkt met scheermessen. Het drietal was 's middags gearriveerd op de luchthaven vanuit Bayrut en wilde doorreizen naar de Colombiaanse hoofdstad Bogota.

Een vierde man wekte de indruk een scheermes te hebben ingeslikt, maar dit bleek na onderzoek in een ziekenhuis niet het geval.

Volgens woordvoerder A. van Pelt van de Koninklijke marechaussee beschikten de vier Irakezen niet over een doorreisvisum en konden zij derhalve de reis naar Colombia niet voortzetten. De mannen werden daarop overgedragen aan de marechaussee. De zelfverminking ging met het nodige bloedverlies gepaard. Men tast volslagen in het duister omtrent de beweegredenen van de Irakezen. Zij hebben asiel aangevraagd.

Oud en Nieuw

VANWEGE de viering van OUD en NIEUW treft U op de pagina's negen tot en met zestien van deze editie een speciale bijlage aan met een terugblik op het voorbije jaar 1992. Directie, redactie, advertentie-afdeling en administratie van de Amigoe wensen U daarbij een gelukkig uiteinde en een heel voorspoedig begin.

Directie Amigoe n.v.

Carlos Andres Perez: Slag voor democratie

Aftreden Collor de Mello een tragedie

CARACAS - President Carlos Andrés Pérez van Venezuela betreurt ten zeerste het aftreden van Fernando Collor de Mello als president van Brazilië. Hij acht dit een slag voor de democratie.

De sociaal-democratische president van Venezuela die binnen een jaar twee militaire coups het hoofd moest bieden vindt het een treurige zaak dat dit nota bene in Brazilië moet gebeuren met de eerste direct gekozen president. Carlos Andrés Pérez ging zelfs zover het aftreden van Collor de Mello 'een tragedie' te noemen.

"Dit is erg treurig voor de democratie en ook voor heel Latijns Amerika", aldus de Venezolaanse president. Deze loopt overigens ook de kans veroordeeld te worden. Door de linkse partij Causa is namelijk een klacht tegen Carlos Andrés Pérez ingediend. Dit in verband met wat genoemd wordt een begrotingsfoefje dat niet voldoende toegelicht kon worden en waarbij gesjoemeld zou zijn met gebruikmaking van de voorkeurdollarkoers. Daarmee zouden campagnekosten zijn betaald en/of de feestelijkheden bij Pérez' inhuldiging. Het Venezolaanse hooggerechtshof heeft zich nog niet uitgelaten over deze klacht.

Italië pakt werkloosheid stevig aan

ROME - De regering van Italië kan in de komende drie jaar 2,47 biljoen lire (ruim Nf 3 miljard) besteden aan een banenplan. Zo heeft de Italiaanse minister van Werkgelegenheid, Nino Cristofori, woensdag bekendgemaakt. Hij deed dat na afloop van een kabinetszitting waarop het groene licht werd gegeven voor de uitvoering van het plan.

Colombiaanse zieneres en politica Regina II:

Aardbeving in Mexico, zeebeving bij Panama

BOGOTA - Het voor de deur staande jaar 1993 zal onder meer in Latijns Amerika de nodige ellende met zich meebrengen in de vorm van aard- en zeebevingen. Dit meent de Colombiaanse politica Regina Betancur de Liska, die ook aan voorspellingen doet.

Zij voorziet voor Europa, Azië en Afrika veel kommer en kwel. Het Colombiaanse parlementslid dat beter bekend is als Regina II heeft in een gesprek met het dagblad Nuevo Siglo haar voorspellingen onthuld. Zij maakt deel uit van de Movimiento Metapolitico. Voor haar partijgenoten is zij Mama Regina.

Wat het Amerikaanse continent betreft voorziet zij dat de "aarde zich epileptisch gaat gedragen". Mexico en Californië krijgen te maken met aardbevingen. Voor de kust van Panama doet zich een zeebeving voor. Ecuador en Brazilië krijgen te maken met "delicate politieke problemen".

Wat Colombia betreft ziet zij "nieuw tragedies zich afspelen" en ook weer "meer leed voor duizenden gezinnen. Hopelijk heb ik ongelijk", voegt zij eraan toe. Maar in de komende maanden gaan de aanslagen in Colombia zich vooral toespitsen "op bekende namen".

John Leerdam over 30 mei: 'Een verhaal dat verteld moet worden'

Negentiennegenenzestig

WILLEMSTAD — Met de vasthoudendheid van een pitbull terrier heeft de Antilliaanse regisseur en toneeldocent John Leerdam zich vastgebeten in het voornemen een documentaire te maken over de gebeurtenissen op 30 mei 1969. De ondertitel luidt: 'Whatever happened to the victims?' Met die slachtoffers bedoelt hij de nabestaanden van hen die werden doodgeschoten, de winkeliers die hun zaak in vlammen zagen opgaan, maar Leerdam bedoelt ook Curaçao zelf. Is het eiland onverwacht slachtoffer geworden van zijn eigen revolte of ging het om een groeistuip die was voorbestemd? De filmmaker wil het antwoord op deze en andere vragen in première laten gaan in 1994: 25 jaar na dato.

Er zijn onderzoeken, rapporten en discussies gewijd aan de magisch- symbolische datum, maar nooit is de ultieme uitspraak gedaan, zegt John Leerdam. "Er is nooit die ene *statement* geweest, alsof het onbesproken blijft: is het goed geweest dat 30 mei er was of niet?" In de documentaire zal hij het antwoord niet zelf geven. Dat is aan de mensen die hij voor de camera hun verhaal wil laten doen. Hun meningen zullen verschillend zijn. Zoals ook hun maatschappelijke posities in die dagen uiteenliepen. Volgens Leerdam was men bij het zoeken naar antwoord op de kernvraag te vaak gefocust op hen die een rol speelden in de onlusten. Hijzelf wil de visie vastleggen van de mensen die buiten de cirkel van tumult stonden maar toch de nawerking ondervonden. Een paar slachtoffers van die dagen zullen nu niet meer willen praten, voorspelt Leerdam, anderen zullen juist willen dat het verhaal gehoord wordt. De film moet geen informatief pamflet worden maar een bijeenbrenging van feiten, emoties en confronterende meningen. Daaruit moet de toekomstige kijker dan zelf een concluderend antwoord destilleren.

Leerdam heeft zijn eigen antwoord al klaar. "De Antillen zijn veranderd door 30 mei. Die dag was niet een conflict van arbeiders of rassen, maar een uitbarsting van oplopende frustraties. Volgens mij was Nederland geschokt toen men hoorde van het oproer in de West, zoals ik eerder dit jaar verbijsterd was over de rellen in Los Angeles. Ik was in New York en kon live op de tv zien waar er panden in brand stonden. De *issue* in L.A. was niet het in elkaar slaan van Rodney King, en op Curaçao was het niet de staking bij de Shell. Het ging om opgekropte woede die er nu nog steeds is. Als het in 1969 niet met rassenverschillen te maken had, hoe is het dan mogelijk dat kort daarop de eerste zwarte gouverneur (Ben Leito), de eerste zwarte minister-president (Ernesto Petronia) en de eerste zwarte gezaghebber (Anno Kibbelaar) in de Curaçaose geschiedenis werd aangesteld?"

Leerdam heeft als stelling dat er parallellen lopen tussen toen en nu. Hij zegt: "In april was ik hier, toen waren er vakbondsacties, men riep 'ai Dios als dit maar niet een nieuwe 30 mei wordt'. Half december ben ik terug gekomen en men uitte zowaar weer dezelfde vrees. Waarom die angst? Leven we misschien dan toch in een ketel die onder druk staat? Die reacties duiden erop dat wonden van 1969 nog steeds niet geheeld zijn."

De eerste parallel die de toneelman ziet, is op politiek gebied. "Er heerst ontevredenheid onder de bevolking en onder de vakbonden. Belangrijke vraag is of die onvrede specifiek deze regering betreft of dat het iets is dat elke regering overkomt die een aantal jaren achtereen in het zadel zit."

Een tweede parallel is de ontevredenheid over de situatie op de arbeidsmarkt en in de huisvesting. "Je hoort in de wandelgangen het geklaag dat er teveel Nederlanders naar het eiland toekomen. Dat heeft zijn weerslag op de werkgelegenheid maar ook op de onroerendgoedmarkt. Hoofdzakelijk toeristen en anderen geïnteresseerden uit het buitenland kopen grond en huizen waardoor de vraagprijs omhoog schiet en onbetaalbaar wordt voor mensen van hier. Die onuitgebalanceerde ontwikkeling leidt er toe dat het huidige salarissenniveau niet meer toereikend is."

Een derde parallel betreft de gehoorde ontevredenheid over de aantasting van de cultuur door wat Leerdam in semi-wetenschappelijke taal noemt sociaal-economische en sociaal-culturele factoren. Hij licht meteen toe: "Het eerste betreft de sterk verminderde aandacht die er is voor cultuur in een tijd waarin de landseconomie niet bloeiend is en de overheid moet bezuinigingen. Uitgaven aan culturele projecten sneuvelen het eerst. Maar het zal blijken dat beleidsmatig en financieel investeren in cultuur voor een samenleving weliswaar niet op korte maar zeker wel op lange termijn een voordeel oplevert. Drie jaar geleden zei ik in een interview: 'waar is de nieuwe generatie schrijvers gebleven [na auteurs als Boeli van Leeuwen, Tip Marugg en Frank Martinus Arion, J.L.]?' Nu zie ik ze nog steeds niet! Men heeft nog niet door dat *alles* communicatie is, als je niet investeert in schrijvers misken je die bindende kracht in je samenleving. Je culturele basis moet sterk zijn. Dat kan niet als educatieve projecten worden stopgezet. Het Cultureel Centrum Curaçao verzorgde vroeger regelmatig werkwinkels voor schrijvers en andere cultuuruiters, maar daar is geen geld meer voor. De dienst Culturele Zaken van het eilandgebied moet het tegenwoordig met een klein budget doen. Er is naar ik meen voor minstens veertig procent in het budget gesneden. Logisch dat je een diensthoofd [Pacheco Domacassé, J.L.] dan in een positie stuurt dat hij niet meer kan functioneren. Hoe kun je projecten financieren met een budget dat gelijk is aan het bedrag dat eigenlijk nodig is voor één project. Een culturele uitlaatklep op de stoomketel ontbreekt. Men wil zich uiten. Dan wordt het begrijpelijk dat men zich maar bij vakbonden aansluit."

"Die sociale onvrede wordt versterkt door de tweede factor, de sociaal culturele van een min of meer opgelegde Nederlandse cultuur. Het financieringsbeleid van KabNA is medegebaseerd op het uitgangspunt dat de Nederlandse taal en cultuur gepromoveerd moet worden. Financiering wordt aangevraagd door het Overlegorgaan Kulturele Samenwerking tussen Nederland en de Nederlandse Antillen (OKSNA). Feit is dat initiatieven van in Nederland professioneel werkende Antillianen om in de Antillen iets te doen, slechts zeer moeilijk gehonoreerd worden. KabNA financiert wèl Nederlandse expertise op allerlei niveau; uitzending van Antillianen gaat niet. Dat heb ik aan den lijve ondervonden."

Op artistiek gebied heeft Leerdam niets tegen Nederlandse produkties die naar de Antillen gehaald worden. In tegendeel, zegt hij met nadruk. Maar daar tegenover plaatst hij het idee dat in de Antillen met een overwegend donkere bevolking het meer zal aanspreken als produkties van Antillianen in het buitenland, van Amerika of van Suriname en het overige Caribische gebied binnengehaald worden. "Waarom ook niet co-produkties. In Nederland werken gekleurde groepen als De Nieuw Amsterdam, Cosmic Illusion en Orange Melted die makkelijk iets samen met een Nederlandse participatie op de Antillen kunnen brengen. Denk ook aan de Antilliaanse studenten die nu in Utrecht drama studeren of de acteursopleiding doen en over enige tijd klaar zijn. Wat gaan wij met hen doen?"

Terug naar 1969. John Leerdam was een jochie van acht. Zijn vader was majoor bij de politie. John en zijn zusje zaten op de protestantse Marnixschool. Die dag ging er een blaadje rond door de klas dat erop wees dat er 'buiten' iets aan de hand was. "Pa was de dag tevoren opgeroepen door de politieleiding en zou pas op 1 mei weer terugkeren naar huis. Berichten kwamen binnen dat de auto van de baas van de Shell omver was gegooid. Wij werden door een agent naar school gebracht. Een stoet van mensen trok met borden en spandoeken voorbij de klaslokalen. Toen twee auto's van leraren waren opgekeerd, werden alle ouders gebeld om hun kinderen op te halen. Als kind wordt je bang als je hoort dat her en der mensen gedood zijn. Je zag de beelden op tv en je hoorde Radio Hoyer. Onze vader heeft ons thuis de problemen goed uitgelegd. Ik denk dat ik toen beter geïnformeerd was dan mijn klasgenoten. Vijfentachtig procent van hen was blank. Mijn vader was donker en van Surinaamse afkomst, mijn moeder kwam van de Engelse Bovenwinden. Verscheidene ouders namen na 30 mei hun kinderen van school en vertrokken naar Nederland.

Pas later ging ik merken dat er verschil was tussen ons gezin en dat van mijn Nederlandse vriendjes. Ons dienstmeisje at bijvoorbeeld gewoon met ons mee aan tafel. Ik kreeg in de gaten dat ik niet op feestjes werd uitgenodigd, waarop mijn blanke vriendjes wel kwamen. Ook ontdekte ik dat opleiding telde; dan was het minder erg dat je zwart was. Het maakte de scheidslijn tussen blank en donker minder scherp. Ook nu is dat zo."

Leerdam snijdt onbedoeld met zijn uitspraak het onderwerp aan over Surinamers die naar de Antillen kwamen en als het ware tussen rijk en arm en tussen blank en zwart geschoven werden als nieuwe laag in de Antilliaanse samenleving. "Ja, maar dié ontwikkeling zal onderwerp zijn van weer een andere film", hoopt Leerdam. Voorlopig richt hij zich op '30 mei; Whatever happened to the victims'. Ideaal zou zijn als de documentaire zoveel stof oplevert dat daaruit geput kan worden voor een speelfilm, met drama, liefde en dood. Dat is toevallig ook een droom van cineast Felix de Rooy. Die maakte eerder met Norman de Palm als producer *Almacita di Desolato* en *Ava en Gabriël*. Een film over de onlusten op het eind van de jaren zestig zou de trilogie over de Antilliaanse historie volgens het filmersoog van De Rooy moeten complementeren. Leerdam, verrast: "Dat lijkt me een heel goed idee. Misschien, dat we ook samen kunnen werken aan de realisatie van die film."

Leerdam besluit: "Ik zal niet rusten voor ik mijn documentaire heb gemaakt". Hij is indachtig de woorden van zijn vader die altijd tegen zijn kinderen zei: 'Het verhaal van die dagen moet verteld worden'.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenavond 18:00

Licht tot half bewolkt, morgen overdag tijdelijk zwaar bewolkt met kans op enkele plaatselijke buien.

Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen acht en 22 knopen).

WEEROVERZICHT:

Een zwakke storing in de middelste en hogere luchtlagen zal ook in de komende 24 uur voornamelijk ten noorden van de Benedenwindse eilanden het weer beïnvloeden. Desondanks zal ook op deze eilanden van tijd tot tijd de vochtigheid toenemen waardoor de bewolking en buienactiviteit kunnen toenemen.

Voor Oudejaarsavond en Nieuwjaarsdag blijft de kans op een plaatselijke bui bestaan hoewel droog weer de overhand lijkt te gaan hebben.

Donatie prof. Henriquez aan gehandicapten

WILLEMSTAD — Professor mr E.C. Henriquez, vroeger notaris op Curaçao, vierde onlangs zijn 75e verjaardag. Henriquez stelde toen voor om als mensen een geschenk wilden geven, hij het in de vorm van geld wilde ontvangen en dat zou geven aan een goed doel. Zijn keuze viel op de stichting Steunfonds Zorg voor Geestelijk Gehandicapten.

Deze stichting beheert al jaren verschillende voorzieningen voor personen met een verstandelijke handicap, zoals Pasadia, het Mini-Activeringscentrum te Emmastad, Huize Jos Wouter te Muizenberg en het project Trinitaria, voorheen een afdeling van de Dr D.R. Capriles Kliniek. Momenteel bouwt de stichting het Leef- en Activeringscentrum te Emmastad.

Voor de kerstdagen kwam de zoon van de jarige, drs A. Cohen Henriquez, de cheque overhandigen. Het geld zal besteed worden aan de inrichting van een 'snoezelkamer'. Het woord 'snoezelen' is geen wetenschappelijke term, maar wordt in de zwakzinnigenzorg dikwijls gehanteerd. Het woord is een samentrekking van snuffelen en doezelen. Snoezelen is een activiteit die in een sfeervolle kamer gebeurt, met gedempt licht en zachte muziek. De bewoners worden er rustig van en krijgen volop individueel aandacht.

PIKA

Dilemma's

PSYCHIATERS uit Cuba..? Dat wordt een dilemma: gauw even heel goed Spaans leren voordat we echt [...] worden, of echt gek worden door er nog gauw even Spaans te leren?

* * *

HOGE BOETES op het beledigen van politici..? Alweer [...] dilemma op de grens van oud en nieuw. Nog gauw even [...] zeggen voordat die wet erdoor is en dan met een schone [...] het nieuwe jaar in? Of met een schone lijst politici [...] nieuwe jaar in en zo die hele malle wet overbodig maken?

* * *

EEN DILEMMA dat door de meesten van ons al oorver[...]vend is opgelost: steek ik dat vuurwerk nou vóór of nà 00 uur af op oudejaarsavond?

***

VAN HARTE toegewenst: een 1993 zonder dilemma[...] Gewoon altijd kiezen voor de beste oplossing en niet voor [...] minst kwade van twee. Dus in het geval van de psychiat[...] de betreffende gedeputeerde naar huis sturen. Het geval [...] de boetes: liever een boete instellen op het verdoen van [...] bij het verzinnen van onzinnige wetten. En wat het knal[...] betreft: gewoon van heel 1993 een knaljaar maken.

'PET LOVERS'. Een dierenwinkel met liefde ongetwijfe[...] Alleen is dat dezer dagen een beetje in het ongerijm[...] terechtgekomen, want de zaak aan de Schout Bij Na[...] Doormanweg deed via een *mailing* een folder in de bus [...] als kernboodschap: 'vuurwerk te koop op onze parke[...]plaats'.

Misschien is het goed om bij het afsteken van de pagar[...] even met liefde te denken aan onze huisdieren die met al [...] geknal vaak niet weten waar ze het moeten zoeken [...] schrik.

* * * * *

ARUBA WACHT vrijdag 1 januari een heel speci[...] tv-programma dat duidelijkheidshalve de volgende volgo[...] heeft: special, special, special, politiekprogramma P.P[...] CNN international hour, politiek programma A.V.P. en d[...] weer een special.

* * * * *

KORT-GEDINGRECHTER Bob Wit op tweede kerstd[...] over Kenneth Valpoort: "Heeft eiser dan de aanwezi[...] menigte in het openbaar aangezet tot ongehoorzaamhe[...] aan enige algemene verordening of aan een krachtens e[...] zodanige verordening gedaan ambtelijk bevel (de ande[...] vorm van opruiing)? Voorshands valt zulks niet in te zie[...] Weliswaar was er sprake van een bevel tot het staken van het evenement, doch een dergeljk bevel dient zich te richten en was in dit geval ook gericht tot de betreffende vergu[...]ninghouder, in casu eiser Kenneth Valpoort, die nu eenma[...] niet zichzelf tot ongehoorzaamheid aan dit bevel ka[...] opruien."

Bron van inspiratie

ZE WOONT IN een onopvallend huis aan de Puerto Ricoweg. Dagelijks trekt ze omstreeks acht uur met haar dochter erop uit om bij Zuikertuintje loten te verkopen. Tegen half twee is ze weer thuis, kookt meestal haar eigen potje en doet het huishouden. Ze is een notoire laat-slaapster: pas tegen middernacht gaat ze naar bed. Niet later dan half vijf in de ochtend wordt ze, als geprogrammeerd, wakker. 's Middags een uurtje rusten? "Neen, meneer, er is zoveel werk te doen", zegt ze.

Het bijzondere van Delfina Gomes is dat ze 95 jaar oud is. Een tenger vrouwtje, dat nauwelijks tot één meter zestig reikt. Ze hoeft eigenlijk niet te werken. Haar vijf, nog in leven zijnde kinderen zorgen voor haar. "Ik wil zelf ook mijn geld verdienen, een mens moet trouwens werken", zegt ze resoluut.

21 Jaar geleden stierf haar man, in de loop der jaren vijf van haar kinderen. Ze kan zich niet herinneren hoe lang ze al loten verkoopt. "Sedert de tijd van Fil de Jong", zegt ze na enig nadenken. Dat is zo'n vijftig jaar geleden. Delfina Gomes is een gelovig mens. Naast alles dat ze op die gezegende leeftijd van 95 jaar doet, gaat ze nog elke week twee keer naar de kerk. De recente Auroramissen tijdens de Advent, negen dagen achtereen, elke ochtend vanaf vijf uur, heeft ze allemaal bijgewoond. "God geeft mij de kracht om door te kunnen gaan", merkt ze op, terwijl ze deemoedig het hoofd buigt.

Het is niet alleen haar sterk-religieuze inslag die Delfina Gomes zo energiek op de been doet blijven. In alle eenvoud, die van haar uitstraalt, is ze een trots mens, zoals alleen dat oude geslacht fier en trots kan zijn. Ze wil de handen niet ophouden, zelfs niet voor haar kinderen en zorgt dus voor zichzelf. Ze krijgt haar *penshon di behes*, maar vraagt geen andere gunsten, ook niet van de overheid. Ze weet niet eens wie op dit moment de minister-president is. "Toen mijn man in leven was, spraken we vaak over de politiek. Maar je wordt er zo moe van."

Delfina Gomes is niet alleen trots, ze herbergt al die voorbeeldige eigenschappen in zich waar jongere generaties zich aan kunnen spiegelen: zelfwerkzaamheid, doorzetting, onafhankelijkheid. En ze is bijzonder tevreden en gelukkig. Elke dag bidt ze. "Voor alle mensen op aarde en voor mezelf, dat ik de kracht mag behouden om door te kunnen gaan." Ze denkt er niet over het rustiger aan te gaan doen. "*Mi mester move*", zegt deze vrouw, die nog elke dag probeert wat schamel geld te verdienen met de verkoop van loten. Maar het zijn deze inkomsten, die voor haar het verschil uitmaken tussen zichzelf zijn en afhankelijk worden.

Een gespek met Delfina Gomes opent een nieuwe wereld, neen, heropent een wereld die verloren is gegaan. Een vrouw, geboren in de vorige eeuw, met zulk een onverzettelijke wilskracht, zo een diepgewortelde drang zelf in haar onderhoud te voorzien, gedreven door de rotsvaste overtuiging dat een mens het in het leven zelf moet maken en daarbij anderen niet nodig hoort te hebben.

Als Delfina Gomes mij een hand geeft en haar huis weer binnen gaat, blijf ik haar nastaren. Ik weet dan en daar, dat ze in het nieuwe jaar voor mij een voorbeeld en inspiratiebron zal zijn.

RONNY RENS

'69

WILLEMSTAD — Regisseur John Leerdam is op Curaçao. Hij wil midden volgend jaar een film-documentaire maken over 30 mei 1969 en de gevolgen van die dag. Een verhaal dat verteld moet worden, zegt hij, want het oude zeer heeft parallellen met tendensen in deze tijd.

Zoals met veel culturele zaken het geval is, is ook voor dit project financiering nodig. In plaats van alleen de hand op te houden bij een overheid met een pover gevulde schatkist, is de ondersteunende stichting Orange Melted van plan diverse instanties, bedrijven en particulieren te benaderen voor steun. Een informerende mailing en een bankrekeningnummer horen bij het fondswervingplan voor 100.000 gulden. Dit zijn de namen van de bestuursleden die in de eerste maanden van 1993 persoonlijk aan diverse deuren zullen aankloppen met hun verzoek:

- Mercedes Winkel
- Alberto Goede
- Michèlle Capriles
- Carol Fleming
- Sharo Bikker

Isla: Verlies en minder produktie in moeilijk '92

- door Ana van Leeuwen -

WILLEMSTAD — 1992 was niet goed voor de Isla-raffinaderij. Na drie jaar met een positieve winstmarge te hebben gedraaid, wordt dit jaar met een aanzienlijk verlies afgesloten. Verder lukte het niet de nu nog erg hoge bedrijfs- en operationele kosten te verlagen en was de produktie lager dan gedurende 1991. De brand in juli speelde bij dat laatste een grote rol. Een zeer pijnlijke zaak, vooral omdat de produktie sinds de komst van PDVSA/Isla, in 1985, tot nu toe ieder jaar was toegenomen. Hoe groot dan is het verlies van de Isla, die tot nu toe nooit cijfers of bedragen wilde noemen? "Dat kunnen we in dit stadium niet zeggen, we moeten ons nog tegenover de moedermaatschappij (PDVSA) verantwoorden. Feit is dat het een erg moeilijk jaar was", antwoordt Isla-directeur dr Edmundo Cárdenas, die ondanks alles niet pessimistisch wil overkomen. Een tikkeltje voorzichtig blijkt hij wel. "Er staat, zeker nu, erg veel op het spel. Dit is voor ons een heel belangrijke tijd."

Belangrijk is deze tijd zeker. Volgend jaar zou best wel eens het jaar van de waarheid kunnen worden voor de Isla, blijkt indirect uit zijn woorden. Die waarheid is, wat Cárdenas betreft, handhaving van de Curaçaose operatie - 'potentieel de beste raffinaderij van zware olie ter wereld' - maar er zal het een en ander moeten veranderen om moeder PDVSA daarvan te overtuigen. In Caracas zullen de 1992-resultaten van de Isla, die de voorgaande jaren toch mooie prestaties leverde en zelfs vaak beter scoorde dan diverse operaties op het Venezolaanse vasteland, nauwelijk met open armen worden ontvangen. Vandaar ook de voorzichtige toon van Cárdenas.

CONCREET

Er is, blijkt ook uit zijn woorden, toch reden voor optimisme dat er in 1994 - bij het aflopen van het huidige huurcontract met de regering van Curaçao en de Antillen - een nieuwe overeenkomst uit de bus rolt. Nieuw èn gewijzigd omdat dan 'alles anders zal zijn'. Er zullen kostbare projecten gefinancierd moeten worden om een voortbestaan op lange termijn te garanderen. Volgend jaar wordt een aantal zeer belangrijke (Exxon)onderzoeken afgerond, geeft de directeur aan. Wie of welke landen uiteindelijk hoeveel gaan betalen blijft vooralsnog een vraag.

Tot nu toe heeft, aldus Cárdenas, alleen de Venezolaanse regering via de PDVSA een 'concreet aanbod' gedaan. Curaçao niet, Nederland niet. Jammer. Het zal gelooft hij, toch zover moeten komen, want Venezuela/PDVSA zullen het alleen niet kunnen.

De resultaten van de onderzoeken zullen van grote invloed zijn op de toekomstperspectieven van dit ex-Shell bedrijf. Feit is, volgens de directeur, dat los daarvan enige wezenlijke - interne -verbeteringen moeten optreden die de winstmarge en omzet positief beïnvloeden. Op de huidige manier, laat hij weten, 'gaat het de kant op van de Shell'. Hij vervolgt: "Ik denk dat iedereen bij dit bedrijf moet beseffen dat er volgend jaar een kentering moet komen, omdat wij als raffinaderij geen speel- of beweegruimte meer hebben en niet op deze voet kunnen doorgaan, anders gaat het snel mis. Laat me het woord realistisch gebruiken in plaats van pessimistisch. Er is met andere woorden geen tijd om te verliezen; *time is running out*."

MOTIVATIE

Veel nadruk legt de Venezolaanse directeur op de inzet en vooral ook motivatie van de werknemers. Die waren dit jaar niet wat ze hadden moeten zijn. De oorzaken zullen legio zijn. Hij gaat er liever niet al te diep op in. De directie zal aan deze belangrijke groep ("zij hebben het in feite voor het zeggen wat er met dit bedrijf gebeurt. De toekomst hebben we zelf in de hand. Ik weet zeker dat we het kunnen.") veel aandacht gaan besteden. "Daar moet wat gebeuren. We moeten onze band met het personeel versterken. Nu hapert er iets aan." Problemen met de mondige vakbond PWFC zegt hij niet te hebben. De relatie met de bond is zelfs 'erg goed' en 'volwassen'.

Dr Cárdenas, al enige jaren topman bij de Isla-raffinaderij in Emmastad, blijkt anderzijds niet erg te spreken over de ontwikkelingen bij de Isla dit jaar. Het is, wat hem betreft, maar goed dat het jaar bijna voorbij is, vertelt hij in een exclusief interview met de Amigoe. De directeur geeft aan waarom: de Isla produceerde in 1992, voor het eerst sinds de PDVSA het Curaçaose bedrijf in 1985 overnam, minder dan het voorgaande jaar en wel negenduizend vaten minder. Het aantal technische- en operationele problemen was groot - inclusief een relatief groot aantal branden - de operationele kosten konden, anders dn de directie zich had voorgenomen, niet gedrukt worden. Ze stegen zelfs met 10 procent. Voor de directie een cruciale en uiterst vervelende zaak. Verder speelden ook quota-restricties van de OPEC het oliebedrijf parten en was de internationale markt slecht te noemen: de prijzen liggen laag en dat, verwacht Cárdenas, zal voorlopig wel zo blijven. Hij noemt een lichtpuntje: het aantal hoogwaardige geproduceerde produkten bij de Isla, waarvoor meer in rekening kan worden gebracht, nam toe, hetgeen automatisch betekende dat er minder produkten van lagere waarde verkocht hoefden te worden.

In 1993 zal op drie fronten gewerkt worden: *manpower* is daar een van. In twee fasen zullen circa tweehonderd mensen moeten afvloeien. Daarover lijkt een akkoord met de vakbond PWFC in zicht, na een moeilijke start. Het personeel zal verder veel aandacht moeten krijgen, om meer te kunnen teruggeven. Punt twee is onderhoud: dat gaat zeker op het huidige niveau door, maar middels nieuwe afspraken met aannemers die voor Isla werken zal efficiënter gewerkt moeten worden en met hogere produktiviteit. Betere planning is daarvoor een vereiste, erkent de directeur, die tevens moet toegeven dat er op het gebied van materiaal nog heel wat verbetering moet komen. Meer en betere structuren om de kosten te drukken en de efficiëntie te verhogen.

Even belangrijk is het veiligheidsaspect: dat moet - zeker bij de vele aannemers -beter. Er gebeuren te snel en te vaak ongelukjes. Ook brak er te vaak brand uit, alhoewel de veiligheidsstatistieken van het eigen personeel goed zijn, volgens de directeur. Kostenreductie blijft in 1993 een *must*. Dat punt zou zelfs een doorslaggevende rol kunnen spelen. "Al met al veel werk aan de winkel in een hopelijk beter 1993. Ik heb er het volste vertrouwen in dat we er over een jaar beter voorstaan."

Restaurant op Hato bijna klaar

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Page (derde van rechts) kreeg eergistermiddag een rondleiding in het bijna gereedgekomen restaurantcomplex van Aerovista-eigenaar Victor Galmeijer (midden). De verschillende hoekjes zijn volledig Europees ingericht. Als het geheel midden februari voor het publiek wordt opengesteld, kan men er terecht in verschillende sferen en tegen verschillende prijzen.

In een hoek is een 'Amerikaan fast-food corner' ingericht, waar men pizza, hamburgers en gegrilde kip kan krijgen. In een andere hoek is eveneens een Colombiaanse, een Chinese en een lokale maaltijd verkrijgbaar. Ook is er een hoek met een saladbar, sandwiches en soepen. In een volgende hoek kan men allerlei soorten ijs, sorbets en gebak krijgen. In de cocktail-lounge (Galmeijer wil het geen bar noemen) kan men bij zijn bankje uitsluitend hapjes zeeket bestellen. Tot slot is er nog een à la carte retaurant voor veertig personen. De inrichting van de gehele ruimte en de keukens vergden een investering van miljoen gulden.

WILLEMSTAD —Een blik in de cocktail-lounge van Aerovista. Van hieruit heeft men een goed uitzicht op de aankomende en vertrekkende vliegtuigen op Hato.

'Bemiddelaar' eist 7,5 ton

Aan de bel trekken voor Port Marie valt een beetje duur uit

WILLEMSTAD —Voor bemiddeling ten behoeve van het verkavelingsprojekt Port Marie eist mr. Alexis Goeloe van Port Marie-eigenaar Tom Jansen een bedrag van 740.000 gulden, ofwel vier procent van de verkoopwaarde van de kavels, vanaf 18 december vermeerderd met 15 procent incassokosten plus de wettelijke rente over het totaalbedrag. Goeloe claimt dit geld wegens het verzorgen van hapjes voor het BC, Tele-Curacao en La Prensa, alsmede het verzorgen van artikelen in La Prensa, een programma bij Tele-Curacao en het voeren van besprekingen met Carmabi/Stinapa, het BC en de DROV.

In een schrijven van 10 december maant Goeloe Jansen aan vier procent van de verkoopwaarde van de kavels van Port Marie te betalen. Zo zou hij onder meer besprekingen hebben gevoerd met Carmabi, de Stinapa en de DROV. Stinapa/Carmabi-direkteur Watty Bakhuis kan zich van dergelijke onderhandelingen niets herinneren, terwijl Dolf Debrot (Carmabi) en Chris Schmitz (Stinapa) met de heer Goeloe ook nooit contact hebben gehad.

DROV-hoofd Etiënne van der Horst bevestigt een maal, rond mei/juni van dit jaar met Goeloe officieel te hebben gesproken. Daarna nog een paar maal in de wandelgangen, toen Jansen de volmacht tot het voor hem "aan de bel trekken wanneer de DROV met adviezen kwam" al had ingetrokken. Die volmacht werd op 14 augustus ingetrokken.

De volmacht was in mei door Jansen aan Goeloe gegeven, omdat hij voor bespreking met mogelijke investeerders naar Europa moest en hij voor die investeerders een verklaring van de DROV nodig had, dat men achter het verkavelingsplan stond. De (mondelinge) afspraak was, dat Goeloe daarvoor 5000 gulden zou krijgen en indien de verklaring voor 6 juni zou afkomen 12.000 gulden. Die verklaring was er niet voor die datum, dus bij terugkeer kreeg Goeloe per cheque 5000 gulden. "Ik kende Goeloe niet, maar hij zei, dat hij me kon helpen omdat hij zoveel mensen kent op het eiland.",

Omdat Goeloe doorging met "belletje trekken" heeft Jansen hem later nog eens 3000 gulden gegeven, eveneens per cheque. Jansen: "Hierna werd hij vervelend en begon met bedreigingen. Ik kreeg ook steeds kopieën van de in La Prensa verschenen artikelen in de bus, wat er trouwens maar een paar waren. Eerst begon Goeloe over betaling van een bedrag van drie ton, toen weer wat anders en vervolgens eiste hij de 7,5 ton voor het bezorgen van een paar hapjes. Die hapjes waren zijn idee. Welke hapjes ik overigens ook nog zelf betaald heb, in totaal voor zo'n duizend á vijftienhonderd gulden."

Een redacteur bij la Prensa bevestigt dat men van Goeloe in augustus/september twee of driemaal hapjes heeft gekregen, een andere redacteur zegt echter zich van hapjes niets te kunnen herinneren. De eerste verklaart dat dit niet alleen voor La Prensa was, maar voor het hele bedrijf. Dat is overigens aantoonbaar niet waar.

Tot tweemaal toe liet Jansen Goeloe door de politie verwijderen, waarvan de laatste keer na betaling van 10.000 gulden en de verklaring dat Jansen hem niets meer te betalen had. "Ik heb daar toen uiteraard wel getuigen bij gehad." Ook heeft Jansen een getuige, dat Goeloe zei hem te zullen doodschieten "en dat er in Columbia ook mensen verdwijnen."

Volgens Jansen is er nooit iets afgesproken over een percentage over de verkoopwaarde van de kavels, noch over het aanstellen van Goeloe als adviseur. Goeloe is ondertussen naar advokaat E.J. Maduro gestapt, die Jansen heeft aangemaand te betalen. Jansen heeft op zijn beurt de zaak in handen van zijn advocaat gelegd. "Ik wil die man nooit meer zien." En dan volgen wat lelijke dingen over Goeloe.

Goeloe zelf is overtuigd van zijn gelijk. Hij kwam in elk geval allerlei kopieën van correspondentie aan en van Jansen op de redaktie van de Amigoe bezorgen. Daarbij niét een kopie van een door Jansen getekende overeenkomst dat Jansen hem vier procent van de verkoopwaarde van de kavels verschuldigd is. Jansen: "Die vent is gek."

Kunstkalender Monumentenzorg

WILLEMSTAD —De stichting Monumentenzorg heeft voor 1993 weer een kunstkalender laten maken met daarop afbeeldingen van de eigendommen van Monumentenzorg. De twaalf verschillende panden werden geschilderd door schilderes Marianne Catz, die hiervoor belangeloos haar medewerking gaf.

De kalender is overigens niet te koop. Om de uitgave mogelijk te maken hebben verschillende bedrijven de kalender gesponsord en zij hebben het alleenrecht tot verspreiding. Iedere maand draagt naast het logo van de Stchting Monumentenzorg ook het logo van het betreffende bedrijf dat meewerkte.

De afgebeelde panden zijn Scharlooweg 13 en 72, Hotel Venezuela, het Postmuseum in de Kuiper/Keukenstraat, het blokje huizen aan de Breedestraat (O)/Carthagenastraat, Belvedère, het huis naast Belvedère, Fort Nassau, landhuis Brievengat, landhuis Janwe, landhuis Brakkeput en Julianaplein 22.

TELECURAÇAO
(kanaal 8/6)

DONDERDAG

17 00 Ora pa Mucha
18.00 E Man Drechi di Dios
18 15 TeleCuraçao Special;
19 00 Rikesa Universal met Mavis Albertina
20 00 Telenotisia
20 30 Cocktail Special: *Nèt Promé ku Tiru*
21 30 *Sperando Tiru* met TeleCuraçao
23.30 Directe uitzending vanaf Plasa Brion van de zegening van bisschop Wim Ellis
24.10 Sluiting

VRIJDAG

17 00 *Rapsody*
18 57 Tempu pa Dios
19.00 Show di Job
20 00 Telenotisia
20 30 Toespraak minister-president Maria Liberia-Peters
21 00 Samenvatting Sportnieuws 1992
22 30 Late Movie
24 30 Sluiting.

[M]illicent de Weever (PDP):

"Hoger toezicht is erg [n]adelig voor St. Maarten"

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG —PDP-leider, Staten- en eilandsraadlid, Millicent de Weever, heeft grote moeite met de maatregel van hoger toezicht op het bestuur van St Maarten. Deze maatregel is niet alleen een grote stap terug in de tijd, maar het is daarnaast ook erg nadelig voor het eiland.

Zo deelde de St Maartense politicus mee tijdens een radioboodschap ter gelegenheid van de jaarwisseling. Mevrouw De Weever, voorheen jarenlang DP St Maarten-vertegenwoordiger, is sinds enkele jaren leider van de relatief jonge PDP. Deze partij (een zetel in de Staten) zit samen met de DP St Maarten (idem) in het eilandsbestuur in Philipsburg. Ook is men op landsniveau coalitiegenoot in het kabinet Liberia. De partij SPA, die de jongste verkiezingen op het eiland won, zit op beide niveaus in de oppositie.

Het is bekend dat geen der St Maartense partijen *happy* is met de maatregel van hoger toezicht die, op aandringen van Den Haag, sinds juli dit jaar van kracht is. De redenen daarvoor verschillen echter nogal: volgens de SPA gaat die niet ver genoeg en hadden nieuwe verkiezingen uitgeroepen moeten worden; volgens de regeringspartijen is de maatregel een blok aan het been van het eiland en moet die verdwijnen. Bij de jongste ontmoetingen tussen de leden van het BC en minister Hirsch Ballin zijn als zodanig geen klachten geuit over de maatregel, verklaarde minister Hirsch Ballin in november.

DE WEEVER

De Weever doet dat wel in haar rede: de maatregel is zelfs het enige dat nu nog de politiek en economie bezighoudt, zegt ze. "Het is een regelrechte aanval op onze democratische traditie en het beïnvloedt ons sociale, economische en culturele leven." Volgens de PDP-leider, die de maatregel koloniaal noemt, zouden nu voor eens en altijd politici en bestuurders open kaart moeten spelen en eerlijk hun mening moeten geven. "Nu immers wordt er van uit gegaan dat de leden van de eilandsraad niet in staat zijn hun werk naar behoren te doen; ze worden niet in staat geacht de mensen die hen gekozen hebben naar behoren te vertegenwoordigen." De Weever ziet niet in, hoe bestuurders onder deze omstandigheden kunnen doorgaan. "Tot we deze fundamentele uitdagingen (...) beantwoorden, zal het praktisch onmogelijk zijn te voorspellen wat 1993 of de jaren daarop zullen brengen."

Volgens De Weever moet in het nieuwe jaar in elk geval aangetoond worden dat St Maarten bereid en in staat is zich zelf te besturen. De hele gemeenschap en politici moeten zich hiervoor inzetten, aldus de DP-leider. "Samen kunnen we werken aan en controle krijgen over onze eigen bestemming om in vrede en harmonie te leven en groeien."

■ *WILLEMSTAD — De vertrekkende president-commissaris van Curoil, Ricardo Isebia, heeft onlangs een donatie overhandigd aan de stichting Casa Grandi. Met deze gelden zullen lichtmasten geplaatst worden op het sportcomplex Casa Grandi te Montaña.*

Voorzitter van de stichting, Ephraim Cijntje, nam de Curoil-donatie in ontvangst.

Gaat u uit dit eindejaarsweekend? Voor aktiviteiten zie onze weekendpagina 4

WEEKEND Sizzle

AGENDA ARUBA

ANTOORUREN AMIGOE
n van 08 30-12 00/14 30-17 30 uur; rdag gesloten

LEFOON
333 Voor spoedgevallen na kantoortijd: 339, 22316 en 24508 **Pageboy 127-29.**

TELEFAX: 22368.

NKREKENINGNUMMER
815 445 Banco di Caribe.

LITIE
100 (centrale) en 11141 (informatie).

LARMCENTRALE
15

* * * * * * * *

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17 00 uur worden opgegeven: behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10 00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen

* * * * * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur)
Donderdag 31:
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. Croes, Madiki Kavel 23 Tel.: 34482/ 47987.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter B BRitt-Croes via Centro Medico San Nicolas (tel 48833) of via Alarmcentrum (115)
Vrijdag 1:
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter R van Trigt, Professor Lorentzstraat A. Tel.: 22991/21835.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E Westrate via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).
Zaterdag 2+zondag 3:
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. Croes, Madiki Kavel 23. Tel.: 34482/ 47987
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E Bodenie via Centro Medico San Nicolas (tel 48833) of via Alarmcentrum (115)

* * * * * * * *

BOTICA'S
(nachtdienst)
Pabao brug: Popular, Havenstraat 4 (Oranjestad) Tel. 32147
Pariba di brug: San Nicolas, B. v/d Veen Zeppenveldtstraat (San Nicolas) Tel.: 45712
2 januari:
Pabao brug: Kibrahacha, Havenstraat 30 (Oranjestad) Tel 34908
Pariba di brug: San Lucas, B v/d Veen Zeppenveldtstraat (San Nicolas). Tel.: 45119.

* * * * * * * *

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel. 115) op te bellen.

* * * * * * * *

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dra L.G. Beke-Martinez, tel.: 24696.

* * * * * * * *

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12 00/13.50-17.00 uur, maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08 00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906) Noord (23425) van 08.00-11.00 uur, woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11 00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08 00-11.00 uur.

* * * * * * * *

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687

* * * * * * * *

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11 30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel 27808/48124

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel 21720
Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

* * * * * * * *

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond
Voor opgave/informatie tel 24953.

* * * * * * * *

TELEARUBA
DONDERDAG: 18 00 New Year's Special; 19.00 Jaarsamenvatting; 20 30 Gobierno ta Informa; 21 00 Political Program: 'MEP': 21 30 Showtime; 22.30 Minister-president; 23 00 Gouverneur van Aruba; 23 15 Sluiting.

VRIJDAG: 17.30 Special; 18.30 Special; 19.20 Special; 20.30 Political Program: 'PPA'; 21.00 CNN International Hour; 21 30 Political Program: 'AVP'; 22 00 Special; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 Special; 19.40 Contact 3-2-1; 20.10 Big Story; 20.30 Life Most Embarrassing Moments; 21.30 CNN News; 21 50 Movie; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.00 Studio Sport; 17.15 Special; 18 30 Special; 19 20 Special; 20.30 Political Panel (Live)

* * * * * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12 00 uur en zondag van 11.00-12 00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09 00-12 00/ 16.00-19 00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19). iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16 30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel. 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12 30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

* * * * * * * *

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19 00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18 30 uur.
SAVANETA: zat.: 19 00 uur; zon.: 17 30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09 00 uur.

* * * * * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
DONDERDAG 31:
ORANJESTAD: 19.00 uur Oudejaarsavondconcert door Sander van Marion orgel; ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 19 00 uur Oudejaarsavonddienst; ds. G.J. Dekker
SAN NICOLAS: 22 30 uur Oudejaarsavonddienst; ds G.J. Dekker.

ZONDAG 3:
ORANJESTAD: 10 00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08 30 uur ds A. van den Doel
SAN NICOLAS: 09 00 uur ds. G J Dekker
PIEDRA PLAT: 10 30 uur zondagsschool; 17 30 uur ds G J Dekker

* * * * * * * *

Openingstijden blijven gehandhaafd

Minister Croes gokt verkeerd met casino's

ORANJESTAD — Rechter mr P. Vroom heeft in kort geding minister Hendrik Croes van Justitie verboden om de casino's op Aruba op oudejaarsavond om 22 uur te sluiten tot 12 uur op Nieuwjaarsdag. Volgens de minister moest, gelet op de alarmerende ontwikkeling dat Aruba de laatste tijd een 'Gambling Paradise' dreigde te worden, op korte termijn beleidsmatig worden ingegrepen.

Volgens Vroom is het voldoende aannemelijk geworden dat de casino's door de beleidswijziging van de minister niet alleen aanzienlijke schade dreigen te lijden door verminderde casinoinkomsten, maar ook doordat al voor de bestreden besluitvorming tal van contracten, reserveringen en afspraken zijn gemaakt. Bovendien handelt de minister door de beleidswijziging in strijd met het vertrouwens- en zorgvuldigheidsbeginsel en daarmee onrechtmatig jegens de casino's.

Het kort geding werd aangespannen door de volgende nv's: Casa Grande, Optima, Ohem, Grand Holiday Casino, Hyatt Aruba, RJS Gaming, Silvermoon Hotel en Casino, Divisino, Aruba Hotel Enterprises, Harbourtown Casino Corporation en Boulevard Hotel, bijgestaan door de advocaten mr R.Brown en mr J.Sjiem Fat.

Minister Croes schreef op 17 december aan de Aruba Casino Association dat de casino's gesloten moesten worden. Op maandag 21 december werd overleg gepleegd, waarbij de casino's lieten weten dat ze het oneens waren met het verzoek. Zij verzochten de bewindsman zijn standpunt in heroverweging te nemen. Op donderdag 24 december heeft een tweede gesprek plaatsgevonden tussen Croes en vertegenwoordigers van eiseressen. Bij een brief van 24 december schrijft de minister dat de uiterste sluitingstijd op oudejaarsdag 22 uur is, op nieuwjaarsdag 12 uur en op Goede Vrijdag om 14 uur. Deze vastgestelde openings- en sluitingstijden gelden voor alle casino's.

SCHADE

Volgens de casino's is de beslissing van de minister in strijd met de maatschappelijke zorgvuldigheid en met een aantal algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zij dreigen door onrechtmatig handelen grote schade te lijden. Volgens de casino's zou de internationale concurrentiepositie en reputatie van Aruba ernstig worden aangetast door de dreigende sluiting van de casino's. Verder wijzen zij erop dat oudejaarsavond de drukste en qua inkomsten de beste avond van het jaar is en dat gedwongen sluiting een ernstige inkomensderving met zich brengt.

Bovendien is bij de verkoop en marketing van hotelkamers bij de toeristen de aanwezigheid van geopende casino's in het vooruitzicht gesteld. Als aan deze verwachting niet kan worden voldaan, betekent dit wanprestatie, dan wel een ernstige aantasting van het pakket toeristische faciliteiten. Daarnaast zijn in het verband met speciale evenementen op oudejaarsavond al tal van contracten, reserveringen en afspraken door de hotels en casino's gemaakt voordat zij met de plotselinge beleidswijziging van de minister werden geconfronteerd. Ongedaanmaking daarvan lijdt tot aanzienlijke financiële en andere schade.

Verder achten de casino's het willekeurig en in strijd met het gelijkheidsbeginsel om alleen de casino's tot sluiting te verplichten en niet de hotels, bars, disco's en andere inrichtingen van vertier.

Volgens advocaat mr P.Denz is de minister van Justitie bevoegd om de openingstijden van de casino's vast te stellen en te wijzigen. "Als gekozen bestuurder is het aan de minister voorbehouden om het beleid met betrekking tot het casinowezen op Aruba te bepalen en uit te voeren". De vraag of de van overheidswege benoemde casinocontroleurs van de minister al dan niet vrijaf hadden gekregen of eventueel zullen krijgen op oudejaarsavond, kon door de vertegenwoordiger van de minister niet worden beantwoord.

Volgens rechter Vroom waren de casino's de afgelopen jaren op oudejaarsavond en nieuwjaarsdag op een enkele uitzondering na, geopend. De minister kan in dit geding geen feiten en omstandigheden stellen op grond waarvan kan worden aangenomen dat zich in het casinowezen de laatste tijd een alarmerende ontwikkeling voordeed, die onmiddellijk moest worden ingedamd. Door de op 24 december aangekondigde beleidswijziging reeds op 31 december en 1 januari tot uitvoering te brengen, handelt de minister in strijd met het vertrouwens- en zorgvuldigheidsbeginsel en daarmee onrechtmatig jegens de casino's.

Gedaagde is veroordeeld in de kosten van het geding.

Winnares van Lotto

■ *ORANJESTAD — Gisteren werd de hoofdprijs van 696 duizend florin van Lotto pa Deporte uitgereikt aan de winnares, mevrouw Lucrecia Geerman. Zij nam de cheque in ontvangst van Lotto pa Deporte-voorzitter Kenny Theysen, in het bijzijn van de medebestuursleden Claret Lopez, Donny Pietersz en Jerry Gomes.*

Frans voorstel:

Ballingen onder vlag van Unifil

PARIJS - De Franse minister van Buitenlandse Zaken Roland Dumas trachtte woensdag eveneens te bemiddelen in de Palestijnse ballingenkwestie.

Dumas stelde in Genève VN-secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali voor de verbannen Palestijnen onder de hoede te plaatsen van de VN-vredesmacht in Libanon (Unifil). Boutros Ghali reageerde volgens de Franse bewindsman geïnteresseerd op het idee.

VIASA en Aeropostal: meer bestemmingen

Zuliana de Aviacion naar Aruba, Antillen

CARACAS - Drie grote Venezolaanse luchtvaartmaatschappijen zijn van plan in het nieuwe jaar hun vleugels verder uit te slaan. Onder meer gebeurt dit met vluchten op Aruba en de Nederlandse Antillen. Zo meldt het Franse persbureau AFP.

VIASA en Aeropostal evenals Zuliana de Aviacion hebben van het minister van Verkeer en Communicatie in Caracas toestemming gekregen om nieuwe lijndiensten te gaan begonnen op Latijns Amerika. Viasa dat is opgegaan in Iberia is van plan het passagiersvervoer uit te breiden maar ook mikt men op meer vracht- en postvervoer. Dit dan in het bijzonder op de lijndienten op Cartagena in Colombia en San Jose in Costa Rica.

Zuliana, een maatschappij uit de gelijknamige provincie, gaat zijn net uitbreiden met lijndiensten op Quito, Guayaquil vanuit Maracaibo. Maar ook gaat men vliegen op **Aruba en de Nederlandse Antillen.** Zulia onderhoudt ook een lijndienst vanuit Caracas op Asuncion en Montevideo.

Aeropostal wil zijn diensten uitbreiden van Caracas op Cucuta in Colombia en ook de dienst **Caracas-Aruba**-Barranquilla in Colombia is aan uitbreiding toe. De regering in Caracas heeft overigens plannen Aeropostal te privatiseren.

'Deplorabele toestand'

■ *ORANJESTAD — AVP-kandidate Mary Wever bezocht deze week families die in deplorabele huisvestingsomstandigheden moeten leven en geen financiële steun krijgen voor de bouw van een eigen en bewoonbare woning. Dit, aldus Mary Wever, omdat het kabinet-Oduber de afgelopen jaren koppig geweigerd heeft het huisvestingsplan van het kabinet-Eman uit te voeren. Op de foto mevrouw Wever, met baby, bij een van de woningen die voor het grootste deel uit zinkplaten en hout is opgetrokken.*

Carnaval in 1993 start op 9 januari

ORANJESTAD — De officiële carnavalsviering 1993 begint op zaterdag 9 januari met de verkiezingen van kinderprins en pancho en jeugdprins en pancho in Jeugdcentrum Tanki Lender. Een dag later worden in Club Caiquetio de grote prins en pancho gekozen, terwijl de grote parade in Oranjestad ditmaal op zondag 21 februari wordt gehouden.

In de daaropvolgende weken worden in de verschillende districten de kinderkoninginnen, jeugdkoninginnen en grote carnavalskoninginnen gekozen. Op 15 en 16 januari wordt in Cas di Cultura het internationale Carnival Costume Festival gehouden.

De Calypsonian contest is op donderdag 21 januari, gevolgd door de Roadmarch contest op vrijdag 22 januari. Deze twee activiteiten zijn in het San Nicolas Sports Park (SNSP). Het programma van Stichting Arubaans Carnaval (SAC) vermeldt verder: kinder-roadmarch contest in SNSP (23 januari); kinder-tumba contest in Aruba Entertainment Center (AEC) op 30 januari.

De voorselecties grote tumba contest in AEC (2 en 3 februari); finale grote tumba-contest in AEC (5 februari); verkiezing van Aruba's kindercarnavalskoningin in AEC (6 februari); machtsoverdracht door premier aan carnavalsprins (7 februari); kindercarnavalsparade in San Nicolas (7 februari); tumba- en calypsonian festival in AEC (9 februari); verkiezing van Aruba's jeugdcarnavalskoningin in AEC (12 februari).

De kindercarnavalsparade in Noord (13 februari); lichtparade Aruba Tivoli Club (13 februari); kindercarnavalsparade in Oranjestad (14 februari); verkiezing grote carnavalskoningin van Aruba in AEC (18 februari); jouvert morning/pyjama-parade in San Nicolas (20 februari); grote parade in San Nicolas (20 februari); grote parade in Oranjestad (21 februari); jump-up en old mask parade in San Nicolas (22 februari); avondparade, verbranding van Momo en prijsuitreiking in RCA-club.

De leuze van SAC tijdens dit 39e carnaval luidt 'Aruba mes na cabez, den Carnaval 93'.

Setar: excuses aan afgesloten abonnees

ORANJESTAD — Setar biedt haar excuses aan voor het op 29 en 30 december afsluiten van de telefoonverbinding van een aantal abonnees dat de rekening van november wel degelijk betaald had.

Setar stelt in een communiqué dat zij besloten had de uiterlijke betaaldatum te verlengen. Bij de Centrale Computerdienst, die de telefoonrekeningen voor Setar verwerkt, kreeg men te kampen met technische problemen aan de apparatuur, waardoor de rekeningen niet op tijd konden worden afgeleverd. Op de lijst die Setar zeer laat van de computerdienst ontving van abonnees die hun rekening van november nog niet hadden betaald, kwamen ook abonnees voor die wel betaald hadden.

Volgens Setar worden alle abonnees op 30 december weer aangesloten. De mensen die nog niet betaald hebben, moeten er wel voor zorgen dat zij het verschuldigde bedrag en de boete betalen, omdat Setar begin januari weer tot afsluiting zal overgaan.

Oorlogsslachtoffers in Sarajevo

SARAJEVO - *In de Bosnische hoofdstad Sarajevo hebben vooral de bejaarden het zwaar te verduren als gevolg van de oorlog. Omdat er geen stroom is en er niet gestookt kan worden, zijn zij niet alleen het slachtoffer van de gebrekkige voedselvoorziening maar ook van de felle winterse kou. Vele bejaarden zullen dan ook het einde van de winter niet halen tenzij er een plotseling einde komt aan de oorlog.*

(AFP-satellietfoto)

RUSLAND gaat twee goudmijnen in het noordoosten van Siberië verkopen, zo heeft het Russische persbureau Itar-Tass maandag gemeld. Buitenlandse investeerders kunnen een belang van 51 procent nemen, ter-

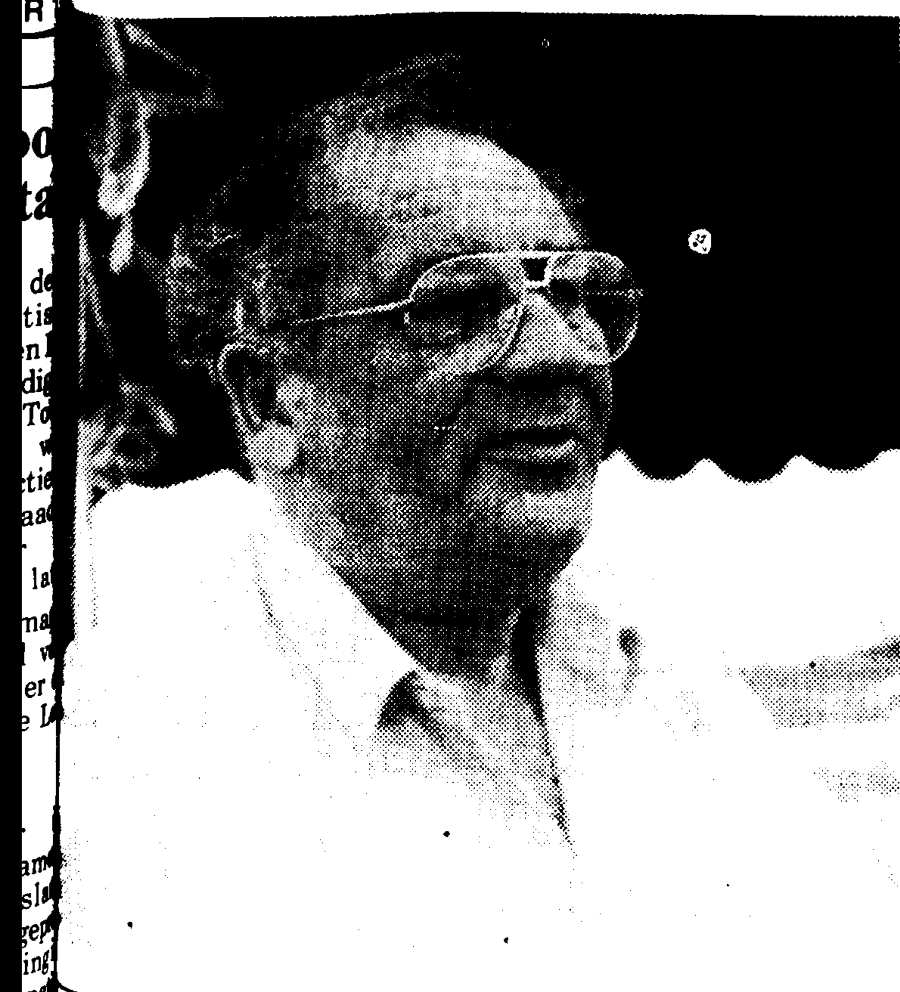
Interim-president Rabbani vo[or] twee jaar leider van Afghanist[an]

KABUL - De interim-president van Afghanistan, Burhanuddin Rabbani, is woensdag voor twee jaar gekozen tot staatshoofd. Hij werd in Kabul aangewezen door afgevaardigden van de Hal-O-Aqad, een nationale raad van vertegenwoordigers uit heel het land.

De interim-president kreeg 916 stemmen. Van de 1.335 afgevaardigden stemden er 59 tegen bij 360 onthoudingen. "Professor Rabbani is de eerste gekozen Mujaheddin-leider van de islamitische revolutionaire staat Afghanistan", aldus minister Maulvi Mohammad Fazeli van Justitie. Rabbani was de enige kandidaat.

De verkiezing door de nationale raad was niet onomstreden. Voor de stemming brak rumoer uit toen een vijftigtal gedelegeerden luidkeels tegen de verkiezing protesteerden. De zitting werd geboycot door vijf van de negen partijen in de Leiderschapsraad, die in april de macht overnam na [...] van het communis[tische] regime. Zij beschuldig[den Rab]bani ervan de afgevaar[digden] te hebben omgekocht. [...] het laatste moment [...] woensdag gepoogd fac[...] ders over te halen de r[...] steunen, waardoor [...] tweede zittingsdag [...] begon. Westerse diplo[maten] hebben gewaarschuwd [...] nieuwe gevechten ond[er] leden van de verdeelde [Lei]derschapsraad.

Vanuit Peshawar [...] Pakistan heeft de funda[men]talistische Hezb-i-I[slami] tegen de verkiezing [ge]testeerd. "Deze verkiez[ing is] tegen de wens van de [...] en tegen de leer va[n de] islam, dus zullen we d[e uit]slag niet aanvaarden" liet factieleider Yunis K[halis] weten. Hezb-leider [Gul]buddin Hekmatyar w[aar]schuwde eerder deze [...] dat hij de zitting va[n de] Hal-o-Aqad als een oo[rlogs]verklaring zou beschou[wen].

Co-trainer Ajax Bob Haarms

'Ajax helpt waar gewerkt wordt met jeugdige voetbaltalenten'

WILLEMSTAD — De Nederlandse voetbalclub Ajax die op Curaçao een groot aantal, zowel lokale als Nederlandse fans telt, gaat de jeugdelftallen van de lokale stichting Union Deportivo Tera Kòrá aan tenues helpen. Co-trainer van Ajax, Bob Haarms, kon geen verdergaande toezeggingen doen over een eventuele samenwerking tussen de stichting en zijn club. Alhoewel hij "bij het Ajax-bestuur een goed woordje kan doen voor de stichting", kon Haarms niet verder gaan omdat, zo verklaart de co-trainer een beetje bescheiden, "dat niet mijn pakkie aan is".

Fundashon Union Deportivo Tera Kòrá wil een sportcomplex in Tera Kòrá van de grond laten komen om op die manier de lokale sport te propageren onder de jongeren uit die wijk en de directe omgeving. Het sportcomplex moet ook een voetbalstadion gaan bevatten.

Bob Haarms, die al jaren verbonden is met de Ajax-organisatie, ruim 23 jaar co-trainer is van de ere-divisie-club en als het ware een instituut is in diezelfde Ajax-organisatie, gaf afgelopen zondag officieel het startsein voor de bouwwerkzaamheden van het complex in de wijk in het derde district van Curaçao. Deze zeer bekende persoonlijkheid in niet alleen Amsterdam, maar in geheel voetballend Nederland, is zeer te spreken over het werk dat de lokale stichting tot nu toe verricht.

Haarms trekt dan ook meteen een verband tussen het Ajax dat hij in zijn vroege voetbal- en bestuursjaren kende en Fundashon Union Deportivo Tera Kòrá. "Heel toevallig, toen ik in 1960 in het vak begon, was dat met een heel klein Ajax-clubje in Duivendrecht en Diemen. Die hadden dezelfde accommodaties als die welke nu in Tera Kòrá staan. We zijn eigenlijk niet verrast, want in die omstandigheden begonnen wij in Amsterdam, Duivendrecht en Diemen ook te werken. Als buitenlander verwacht je ook niet ineens een zeer jeugdig elftal te zien spelen in mooie, rood-witte kleuren tegen een ander team, ook keurig in geel tenue".

Haarms ging ook naar Brievengat waar hij het SDK-sportcomplex kon bezichtigen. Alhoewel het complex gesloten was, kreeg hij toch de gelegenheid naar binnen te gaan. "Het stadiongedeelte met zijn kunstgras viel me echt niet tegen. De belichting is goed en het stadion bevindt zich ook in goede staat. Je kunt niet vragen 'waarom toch een tweede complex in Tera Kòrá?', want er zijn diverse clubs verspreid over het eiland die toch gebruik willen maken van naburige faciliteiten".

Tijdens zijn bezoek afgelopen zondag te Tera Kòrá kon Bob Haarms ook met de twee trainers van de jeugdelftallen praten. "Het waren twee verschillende trainers die zeer enthousiast waren en spraken over hun werk met de jongeren. Je kunt tevens aan diverse vormen van samenwerking denken, alhoewel ik nogmaals geen toezeggingen doe. Maar misschien kunnen lokale trainers, na overleg met de bestuurders in Nederland, naar Nederland komen om een cursus te volgen of kan zelfs een Ajax-trainer hier naar toe komen voor die eventuele cursus".

Over Bryan Roy, die in Curaçao ook veel fans heeft, vertelde Haarms dat hij hem bijna tien jaar heeft meegemaakt. Hij vindt de voetballer van Surinaams-Antilliaanse ouders een jongen die hard werkt en goed kan voetballen. "Bij Ajax begon Roy echter te falen, nadat de technische staf van Ajax een vol jaar uittrok om hem voor te bereiden op zijn taak op het veld. Het is toch niet gelukt. Het heeft niets te maken met de wisseling van de wacht tussen Beenhakker en Van Gaal".

Bij Ajax bleef het rendement van Bryan Roy minimaal. Nu bij Fozia gaat het echter goed met hem, omdat ze daar in Italië meer vrijheid zouden hebben om te voetballen, meent Haarms. "In de *dribbling* is die linkerpoot van hem onvoorstelbaar goed. Bij Ajax kwam dat vreemd genoeg niet uit, maar in Italië is hij gewoon vrij en speelt hij de sterren van de hemel". Intussen geniet Haarms tot 2 januari van een welverdiende vakantie op Curaçao.

Voetballer kost veel geld

Braziliaan zorgt voor verwarring in Europa

SAO PAULO/MADRID - De voetbalclubs Atletico Madrid en Paris Saint Germain dingen nog naar de gunsten van de Braziliaanse voetballer Rai Viera. De tweede Spaanse selectie van Real Madrid die ook geïnteresseerd was in de diensten van de balgoochelaar, is als kandidaat-koper afgehaakt. De stervoetballer blijkt zeer geliefd bij de Europese topclubs.

De ontwikkelingen rond de mogelijke transfer van de Braziliaan Rai Viera naar een van die Europese topclubs, is echter nog steeds bron van veel verwarring. Real Madrid verliet inmiddels officieel de onderhandelingstafel omdat de transfer te lang op zich laat wachten vanwege de hoge prijs van de Braziliaanse stervoetballer.

Het Spaanse Atletico Madrid en het Franse Paris Saint Germain zijn nog altijd de belangrijkste teams die geïnteresseerd zijn in de 27-jarige Rai Viera. Het is echter de Franse club die woensdag over de beste papieren leek te beschikken om Rai voor het nieuwe jaar te strikken.

De spelmaker van Sao Paulo kondigde dan ook in zijn woonplaats aan, dat hij waarschijnlijk toch Paris Saint Germain als nieuwe club zal kiezen. Eerder deze week had de international, met twee treffers uitblinker in de wedstrijd om de wereldbeker tegen Barcelona (2-1), nog stevig gelonkt naar Atletico Madrid. De Spaanse media gingen vervolgens gemakshalve ervan uit, dat de transfer rond was.

Met de overgang van Rai die de jongere broer van oud-vedette Socrates is, lijkt in elk geval een bedrag van ruim zeven miljoen gulden gemoeid te zijn. De begeerde Braziliaanse balgoochelaar ontvangt twintig procent van deze som. Indien de laatste berichten juist zijn, meldt Rai zich half januari in Parijs om het driejarige contract bij Paris Saint Germain te ondertekenen.

In Apeldoorns toernooi

Nieuwe volleybalselectie geeft hoop na goede winst

APELDOORN - De bobo's ofwel bestuurders van de Nederlandse volleybalbond (Nevobo) hebben veel te doen het volgend jaar. Ze kunnen namelijk na de jaarwisseling hun energie kwijt in het zoeken naar oplossingen voor de bestuurlijke en financiële impasse. De zorgen om de sportieve toekomst van het belangrijkstte uithangbord, de heren-vollebalselectie, werden tijdens het zeslandentoernooi in Apeldoorn verlicht. Het élan waarmee het nieuwe team woensdag (3-0 tegen Canada) de derde plaats behaalde, zorgde voor een vrolijker kijk op 1993.

Het wachten voor de Nevobo is nog op een nieuwe sponsor en een voorzitter, terwijl de sollicitatie-procedure voor nieuwe spelers zich echter al in een vergevorderd stadium bevindt.

"Ik ben positief verrast door deze groep spelers", concludeerde interim-coach Pang na de vierdaagse kennismakingscursus. "Dit is toch echt een fantastische groep", lichtte technisch-adviseur Joop Alberda die wacht met het nemen van de hoofdverantwoordelijkheid tot er meer financiële zekerheid is. Bij voorbeeld wacht hij op de komst van een geldschieter, waarvoor vier kandidaten zijn. Ook de uitvoering van al gemaakte plannen kan dan worden geïnitieerd. "De goede start is er, want we hebben duidelijk meer armslag gekregen".

Hoe de ploeg die in Apeldoorn goodwill kweekte verder gaat, is nog onbekend. Er zijn plannen voor centrale trainingen, terwijl er ook wordt gedacht aan oefenwedstrijden tegen de betere Nederlandse clubs. Half februari verlangt de Wereld Volleybal Federatie (FIVB) een lijst met achttien namen voor de World League die op 21 mei begint met de uitwedstrijd tegen Italië. In de maand vooraf staan toernooien in Bottrop, Haarlem en Zwitserland op het programma.

In combinatie met de in Italië, Duitsland en in Frankrijk actieve Nederlandse spelers die in Barcelona Olympisch zilver veroverden, moet de nieuwe groep gestalte krijgen. "In principe is iedereen beschikbaar", aldus Alberda die in zijn inventarisatie al acht Nederlanders die in het buitenland volleybal spelen, polste. Zoals in januari volgen ook deze keer afspraken met Avital Selinger en Boudrie.

Dat er wijzigingen wachten, is wel duidelijk. De oude groep zal nooit meer zo hecht worden als die ooit was. Daarvoor werden ter meerdere eer en glorie van Olympisch succes teveel vriendschapsbanden verbroken. Alberda: "Deze jongens hebben een voorsprong op de groep die in 1986 begon. Zij hebben een reëel doel voor ogen. Eventueel met volleybal hun vak uitoefenen en mogelijk zelfs miljonair worden. Dat moest je zes, zeven jaar geleden nog maar afwachten". De manier waarop zondag de drievoudige beenbreuk van Rodenburg werd opgevangen, getuigde van saamhorigheid. "Hoe pijnlijk het ook was, dat was een ervaring die je deze groep niet meer kunt afnemen".

De spelers die in tijdelijke dienst van Oranje zijn, toonden in Apeldoorn aan dat het niveau van het clubvolleybal toch mee valt. Ook voor Alberda was dit een plezierige constatering: "We hebben honderd procent medewerking gehad van de clubs voor wie hier niet alles voordelig verliep. Natuurlijk is niemand blij met het wegvallen van Rodenburg. Maar in de schaduw van die zes jaar met het nationaal team, heeft zich bij de clubs een heuglijke ontwikkeling voorgedaan".

In de wedstrijd om de derde plaats tegen Canada (15-8, 15-4, 15-12), kon het publiek nog eenmaal meegenieten van de ongebreidelde vechtlust. Spelverdeler Jeroen Bijl dook op matchpunt achter een al verloren gewaande bal aan. Met gevaar voor eigen lijf en leden belandde hij meters ver buiten het veld. "Ik zag het vervolg niet eens. Was alleen bang dat nu ook Jeroen iets zou breken", aldus Pang die uit de staande ovatie van het publiek begreep dat de redding niet voor niets was geweest. De winst was meteen een feit.

NEW YORK - De legendarische Amerikaanse honkballer Sal 'the Barber' Maglie is maandag op 75-jarige leeftijd overleden. Hij kreeg zijn bijnaam omdat hij als werper zijn ballen messcherp met een onnavolgbare curve langs de slagmensen liet 'scheren'. Maglie speelde onder meer voor de drie profclubs in New York in zijn tijd: The Giants, Brooklyn Dodgers en de New York Yankees.

UTRECHT - Cees den Daas keert volgend seizoen terug in het bestuur van FC Utrecht. De Tros-directeur die volgend jaar afscheid neemt in Hilversum, gaat evenals vijf jaar geleden de media-zaken van de Utrechtse voetbalformatie behartigen. Den Daas volgt komende zomer in het college de huidige pr-man van Hooydonk op.

AGENDA SPORT

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00/20.00-22.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
(dammen)
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar.
(Schaakvereniging Janwé)
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

DAMACOR BOWLING CLUB
(Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

* * * * * * * *

WILLEMSTAD — De hockeyclub Het Vriendenteam en het jeugd hockeyteam van Curaçao houden op 3 januari een groot Oliebollen Hockeytoernooi. De wedstrijden worden allemaal op de hockeyvelden van Damacor aan de Chuchubiweg afgewerkt. Dit toernooi wordt voor de eerste keer op Curaçao gehouden en de organisatoren willen er een jaarlijks terugkerend evenement van maken.

Maar liefst acht clubs hebben zich aangemeld voor deelname aan dit Oliebollen Hockeytoernooi. Rond 17 uur vindt een vrienschappelijke wedstrijd plaats tussen de winnaar van het toernooi en het Curaçaose damesteam. Deze selectie is samengesteld uit speelsters van de diverse lokale hockeyclubs. Bovendien is er een damesteam gevormd in verband met de komst van een Argentijns team volgend jaar op het eiland. Dit team uit Argentinië speelt in het weekeinde van 8 tot 10 januari een aantal partijen op het eiland.

ZURICH - Libië heeft zich officieel teruggetrokken uit de kwalificatiestrijd voor de eindronde van het Wereldkampioenschap Voetbal (WK) in 1994. Het VN-embargo op het vliegverkeer van of naar het Afrikaanse land maakt deelneming onmogelijk. Libië had nog geen wedstrijden in de voorronde gespeeld. Groep-D van de Afrikaanse zone bestaat nu nog uit Nigeria, Kongo en Zuid-Afrika.

ROTTERDAM - De Rotterdamse Sportstichting (RSS) heeft een tweejarig sponsorcontract getekend met Regio Effekt. De financiële en maatschappelijke steun van het bedrijf valt ten deel aan Jeroen van Dijk die Nederlands kampioen badminton en nummer 21 op de wereldranglijst is. De RSS verleent aan inmiddels 28 topsporters uit Rotterdam bijstand in materiële, medische, technische en maatschappelijke zin.

EGMOND - De Portugees Manuel Matias is zondag 10 januari de bekendste deelnemer aan de halve marathon van Egmond. Matias werd in de marathon van Berlijn tweede in 2.08.38. Andere sterke lopers in de zesde race voor het Pickwick Run Klassement zijn de Tanzaniaan Akonay, de Keniaan Omwoyo en de Fin Hanninen. Bij de vrouwen verschijnen onder meer de Noorse loopsters Moe en Grottenberg, de Finse Toivonen, de Russische Soeltanova en de Nederlandse top met Beurskens, Harms, Freriks en Van Schuppen aan de start.

Tandarts mag maar niet met pensioen

KRALENDIJK—Het contract van tandarts Frits Peereboom wordt met ingang van 1 januari 1993 wederom met een halfjaar verlengd. De sinds 1973 op Bonaire werkzame tandheelkundige had al in augustus dit jaar gepensioneerd moeten zijn. Het Bestuurscollege verlengde zijn contract echter met zes maanden.

Peereboom behandelt voor de overheid de pp-patiënten. Hij was de eerste tandarts die op Bonaire werkzaam was. Inmiddels zijn er nog twee tandartsen: de op Bonaire geboren Chirino en de Arubaanse Hagens. Beiden hebben belangstelling het werk van Peereboom over te nemen.

Kruiswoord puzzel

HORIZONTAAL: 1. boom; 6. militaire rang; 12. famili 14. geboden bedrag; 15. kijkbuis; 16. vogel; 17. mann dier; 19. onderricht; 20. in casu; 22. verbond; meisjesnaam; 29. dwarshout; 30. boom; 31. lichaa deel; 33. getal; 34. muziekknoot; 35. voorzetsel; 36. m 37. onbepaald telwoord; 38. van een (afkorting); bolgewas; 42. regelmaat; 43. oude munt; 47. uitroep; bloeiwijze; 49. insect; 50. ernstig; 51. slee; 53. kor bank; 55. vogel; 57. helderziende; 58. futloos perso

VERTICAAL: 1. deel van een fiets; 2. rund; 3. roofdie bijenhouder; 5. muziekknoot; 7. jongensnaam; 8. verz ringsbewijs; 9. denkbeeld; 10. getij; 11. schrikbeeld; drank; 17. dierengeluid; 18. bazige vrouw; 21. vertrou lijk; 23. vrucht; 24. uniform; 25. strafbaar feit; zoogdier; 28. vreemde munt; 31. insect; 32. gelofte; allerlei; 39. soort licht; 41. in elkaar; 43. muziekins ment; 44. voormiddag; 45. cent; 46. bloeiwijze; 52. ou lengtemaat; 54. muziekknoot; 55. uitroep; 56. bijwoord

UIT HET GROTE aantal inzendingen van de Amigoe Puzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Mevr. L.J. de la Parra
Kaya Anahuac 20
Curaçao

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe: Curaçao - Scherpenheuvel z/n, tot drie uur n.m.; Aruba - Kaya G.F. Betico Croes 110 tijdens kantooruren.
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur.
Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden:
AMIGOE PUZZEL
Curaçao: POB 577, Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110 en Bonaire: Kaya Gobernador Debrot 152 t.n.v. Hubert Linkels.

Oplossing vorige week

HORIZONTAAL: 1. orkest; 6. guitig; 11. gal; 13. baron; 14. uniek; 15. aar; 17. epos; 18. kneep; 20. maat; 22. rem; 24. oir; 25. ka; 26. ets; 27. paf; 29. los; 30. rite; 33. dinar; 35. geest; 37. een; 38. ob; 40. libel; 42. stier; 44. ni; 45. rap; 47. greep; 48. sedan; 49. trap; 51. iel; 53. rek; 55. are; 56. el; 57. kop; 59. KRO; 61. skat; 62. dieet; 63. leed; 64. ase; 66. palet; 67. neede; 68. pat; 69. verrot; 70. kuiper.

VERTICAAL: 1. ober; 2. rapen; 3. krom; 4. Eos; 5. sn.; 6. gneis; 7. uier; 8. iep; 9. t.k.; 10. ga; 11. gratie; 12. lat; 14. UNO; 16. amer; 19. kassier; 21. Asten; 23. danig; 25. koets; 27. pil; 28. fabriek; 29. les; 31. enig; 32. kort; 34. reëel; 36. teder; 39. barak; 41. lel; 43. rak; 46. paraat; 50. pets; 52. poëet; 54. vrede; 57. kilo; 58. pet; 59. keep; 60. oder; 61. sip; 62. dar; 63. lei; 65. ev.; 66. P.R.; 67. nu.

Pourier: 'Boeman' Nederland door Antillen gecreëerd

Als een stel verwarde lora's

R. MIGUEL POURIER heeft een druk maar vooral ook. rkt hij tevreden op, vruchtbaar jaar achter de rug. uwelijks vertrokken als directeur van de Antillen-stiging van ABN/AMRO werd deze ex-premier en voor-alig bankier benaderd voor tal van adviezen. Dat niet een: Pourier leverde (steeds als voorzitter van gemengde ederlands/Antilliaanse commissies) dit jaar niet minder n drie rapporten af. Het eerste - en meest controversiële etrof de aanpak van de bestuurlijke wantoestand op St. aarten; het volgende gaf de stappen aan om te komen tot t instellen van douane op dat eiland en het laatste hield orstellen in om de sociaal-economische ontwikkkeling van jn Bonaire' in goede banen te leiden. Pourier is Bonai-aan, maar noemt zich zelf steeds - en zeer consequent 'Antilliaan'. Hij gelooft nog in een verenigd Antillen, maar n wel een Antillen waar het beter en vooral *schoner* is dan u het geval is. In alle opzichten. Een vraaggesprek over een n de meest levendige thema's van 1992: de verhouding ussen Nederland en de eilanden.

= door Ana van Leeuwen =

Hoe ziet Miguel Pourier de uidige relatie tussen de oninkrijkspartners.?
Het is een relatie die wordt etypeerd door misverstanden over en weer. De htergronden zijn verklaarbaar, maar als je het totaalverband niet ziet, zullen die misverstanden blijven estaan. De oorzaak is namelijk een totaal verschillende optiek om dingen te zien en als gevolg daarvan te benaderen. We houden ons nu echter met de periferie bezig zonder tot de kern door te dringen".

Waarom is het zover gekomen?
Het is een proces geweest. Er zijn in de wereld veel geo-politieke en economische) veranderingen geweest die niet alleen Nederland geraakt hebben, maar ook ons. Vaak houden we dan een rekening met elkaar en zeker niet met het feit dat we samen in een koninkrijk zitten. In Europa heeft het open gaan van het oostblok bijvoorbeeld een grote rol gespeeld, er is daar een nieuwe wereld ontstaan, waarvoor de nodige aandacht is vereist".

Toch zijn de problemen binnen het koninkrijk eerder het gevolg van te véél dan van te weinig aandacht van Den Haag voor de Antillen, hetgeen soms tot irritatie leidt...
Ja, het leidt inderdaad tot wederzijdse irritatie. De bestuurlijke autonomie had het begin moeten inluiden van een verzelfstandigingsproces, zonder dat direct aan onafhankelijkheid wordt gedacht. Maar het tegendeel gebeurde: we leveren steeds meer van onze autonomie in, staan steeds minder op eigen benen, onze financiële zaken vallen nu totaal in Nederlandse handen en als dat eenmaal gebeurd is, dan heb je een wezenlijk deel van je zelfstandigheid opgegeven.

En het einde is nog niet in zicht. In de jaren '80 is onze afhankelijkheid alleen maar groter geworden. Op vele terreinen. Alle problemen werden op Nederland afgeschoven. En Nederland zag dat aankomen. Toen Ernst Hirsch Ballin minister werd en hij zag dat de eilanden toch niet zelfstandig, laat staan onafhankelijk, wilden worden, kwam de kentering. Hij wilde niet dat het zou blijven gaan zoals het ging. Het gevolg zou een totale chaos zijn, en dat komt Nederland evenmin goed uit. Daarnaast speelden ook de ontwikkelingen op staatkundig gebied een rol. Ook die zouden resulteren in absolute wanorde: een aantal losse eilanden' en een paar die Nederland toch niet zou kunnen laten vallen. We moeten er hier zelf iets aan doen anders blijven deze problemen bestaan. Nederland omhelst ons nu zo innig, enkel en alleen om de situatie te saneren om straks toch, maar dan op een verantwoorde manier, van ons af te komen".

Dat afstoten zit er dus volgens u nog in...:
"Ik geloof het wel. Op de lange termijn zeker".

In Antilliaanse politieke kringen hoor je vaak dat die Nederlandse omhelzing er een is die vooral naar eigen economisch- en geopolitiek eigenbelang riekt...
"Daar zit zeker wat in. Nederland is, vooral wat de buitenlandse politiek betreft, helemaal ingekapseld door de EG en het land is ook commercieel minder flexibel geworden. De Nederlanders willen daarnaast zaken doen in een 'gezonde' sfeer. Al die verhalen over mafia, rotzooi en dergelijke zijn niet voordelig voor het Nedelandse bedrijfsleven noch voor de politiek. Vandaar de regels, men wil vrede hebben met het eigen geweten. Eigenbelang, dus in zekere zin.

We blijven samen in een geordend koninkrijk; door de historische banden hebben en behouden Nederlandse bedrijven een voorsprong. Aan de andere kant is zo'n ontwikkeling ook voor ons en met name voor ons streven om internationale investeerders aan te trekken, positief".

MIGUEL POURIER Foto Ken Wong

Is Nederland soms niet een beetje al te moralistisch bezig?
"De aanpak is soms moralistisch en typisch Nederlands: direct en abrupt, hetgeen tot botsingen leidt op individuele basis en binnen organisaties. Bij ons valt dat slecht en veroorzaakt het vijandigheid. Maar ja, men heeft het in het verleden ook anders op onze manier, geprobeerd -de zijden handschoentjes - maar dat hielp duidelijk niet".

De 'grote schoonmaak-mentaliteit' is eigenlijk pas onder deze koninkrijksminister begonnen...
"De aanvankelijke Nederlandse aanpak is veranderd

omdat die gericht was op de onafhankelijkheid op middenlange termijn. Toen Hirsch Ballin aantrad en merkte dat het er niet van zou komen, besloot hij dat het beter was in één koninkrijk te blijven. Toen trad de mentaliteitssverandering op. 'Als we in één huis blijven dan zullen jullie je aan regels moeten houden', luidt het criterium. Zijn voorganger (Jan de Koning) interesseerde het allemaal niet zo, want hij ging uit van uiteindelijke onafhankelijkheid. Hirsch Ballin, daarentegen, is zeer consistent. Als hij 'A' zegt, zegt hij ook 'B' . 'B' is in dit geval: Orde op zaken stellen, anders doen wij het voor jullie".

Vindt U dat een goede zaak?
"We moeten het voor ons zelf doen. Niet voor Nederland. Saneren, rotzooi opruimen is ons sterkste wapen. Als wij een gezond beleid voeren, kan niemand ons enig verwijt maken of iets opleggen. We moeten zelf ons deel van het huis schoon maken en houden. Het is onze zaak".

We hebben het dus in feite zelf in de hand gehad...
"Als we beter voorbereid waren, zou het anders zijn gegaan. Soms is de Nederlandse minister wat erg direct, wat shockerend, hetgeen dan overkomt als een gebrek aan respect. Maar als wij dan daarop reageren, klinken we als holle vaten omdat onze situatie inhoudelijk een rotzooi is. We moeten slikken of schreeuwen; een verweer hebben we niet. Kijk, dit is niet het gevolg van een gezond beleid, maar van wanbeleid. In de jaren tachtig zijn er voldoende maatregelen voorgesteld, adviezen verstrekt, iedereen was gewaarschuwd. Nu staan we er echter slechter voor dan in de échte crisisjaren '84 en '85. Op alle gebieden zijn we erop achteruit gegaan. Het grote probleem is de bestuurssituatie. Door een uit de hand gelopen, chaotische decentralisatie heeft de landsregering weinig meer te zeggen. Curaçao heeft meer macht dan het Land. Nederland treedt op als één. Wij niet; wij praten maar door en langs elkaar heen als een stel verwarde 'lora's'".

Die 'boeman' Nederland hebben we dus zelf gecreëerd...
"Ja in feite wel. Er zijn gewoon hiaten gevuld: extern heeft Nederland dat gedaan, intern de vakbonden. Deze situatie hadden we kunnen voorzien. Het centrale gezag is er niet meer. De eilanden trekken aan alle kanten, met name Curaçao. Daar komt bij dat de financieel-monetaire situatie ook bij de eilanden slecht is, waardoor de Antilliaanse onderhandelingspositie zeer zwak en moeilijk is. Er is een totale bestuursverlamming. Ik ben het daarom met premier Liberia Peters eens dat er snel staatkundige wijzigingen moeten komen, want regeren is zo onmogelijk. Uiteindelijk moeten we hier ons beleid kunnen verantwoorden. Er moet een consistent beleid zijn waardoor we niet steeds in de problemen geraken en voortdurend bij Nederland moeten aankloppen".

Dat weet men in Nederland heel goed...
"Jazeker, daar wacht men gewoon het volgende moment af dat we weer aan komen zetten. In Den Haag weet men echter niet altijd hoe met de situatie om te gaan. Men voelt en gedraagt zich daar soms als heer en meester, als eigenaar. Dat schept problemen. Want soms hebben wíj gelijk. Het belastingverdrag van Straatsburg is daar een voorbeeld van. Nederland kan in dit geval toch geen medegelding eisen? Wanneer het ons een keer wel goed uitkomt, zoals

"Huidige verhouding leidt tot wederzijdse irritatie"

in het geval van de VS, mogen we niet eens aan tafel mee zitten. Nederland moet zijn rol niet overdrijven. Den Haag moet ons begeleiden naar herstrukturering, zodat we weer baas worden over onze eigen zaken. Nederland mag ons vaderlijk bij de hand nemen, maar niet paternalistisch bejegenen".

Is de scheidingslijn soms niet erg vaag?
"Het is niet gemakkelijk. Daarom moeten we zelf en zo snel mogelijk onze richting bepalen en ons huis saneren. Vooral het financieel-monetaire gedeelte. Daar wringt de schoen namelijk het ergst. Alle aandacht is nu op interne zaken gericht. We dreigen zo het juiste perspectief uit het oog te verliezen. Nederland doet dat dan maar voor ons. Zodra we echter beginnen met daadwerkelijk saneren, zal dat voor Den Haag een signaal zijn dat men daar minder harde condites moet gaan stellen".

Wij moeten dus respect afdwingen...
"Inderdaad, respect moet je afdwingen. Dat doe je niet met schreeuwen. Schreeuwen is bij voorbaat een teken van zwakte".

Zullen we het komende jaar al veranderingen kunnen doorvoeren?
"We moeten beginnen met de staatkundige wijzigingen om de regering in staat te stellen beslissingen te nemen. Nu lukt dat niet, nu kan de overheid geen respect afdwingen. Ik heb het nu specifiek over het systeem en niet over de partijen. Niemand, geen enkele partij of persoon, kan onder de huidige omstandigheden fuunctioneren. Onze bestuursstructuur moet veranderen. Er moet een bestuurslaag verdwijnen: het Land en Curaçao moeten samen".

Straks zitten we met een goed systeem maar met deficiënte bestuurders...
"Dat gaat vaak hand in hand. Als je een goed systeem hebt, zal je goede mensen aan-

"Vertrouwen van beide kanten is voor mij een voorwaarde"

trekken. Het is niet allemaal slecht wat daar buiten rondloopt. Nu echter kan je als goed bestuurder geen kanten op. Het publiek en de oppositie zullen trouwens goed bestuur gaan eisen. Verder moet er heel snel wat gebeuren op financieel-monetair gebied, want nu vechten we met elkaar om dat kleine stukje taart dat overgebleven is en maken we onze economie kapot. Even belangrijk is ook verbetering op het gebied van normen. Dat normverval is ondermeer het gevolg van een enorme tolerantie, niet op de laatste plaats op bestuurlijk gebied. Controle-apparaten functioneerden in de jaren tachtig niet meer. Ook sociaal kon en mocht alles. Iedereen zal bij zichzelf moeten beginnen om hierin verandering te brengen".

U bent de man van rapporten geworden dit jaar, drie stuks...
"Het was bevredigend om bij te kunnen dragen aan de begeleiding van een proces. Het waren heel verschillende onderwerpen en steeds functioneerden de commissies anders. Het waren eigenlijk experimenten die zeer verrijkend waren: in teamverband werken aan een eindprodukt dat voordelig kan zijn voor dit land. Het eerste St. Maarten rapport had mijn persoonlijke belangstelling en wel omdat ik altijd in het achterhoofd heb gehad dat de Antillen bijeen moeten blijven. Ook ik geloof namelijk in het eigen aandeel van elk der bewoners van een huis, in dit geval ons huis, de Antillen. De bewoners moeten op één lijn zitten".

Was de contoverse rond dat rapport te voorzien?
"Persoonlijk had ik niet verwacht dat het zoveel reacties teweeg zou brengen. Gezien de situatie daar en de gevolgen daarvan voor de verhoudingen was natuurlijk wel enige controverse te verwachten. Doel was verbetering te brengen in de situatie. Het heeft echter wel erg veel stof doen opwaaien".

Dit rapport is bijna symbolisch gebleken voor de nieuwe verhouding en aanpak...
"Men is zelfs bij de aanpak iets verder gegaan. Daar had ik wat problemen mee, want dat heeft de controverse alleen nog verder vergroot. De afhankelijkheid van het centrale gezag jegens de eilanden leidde er ook in dit geval weer toe dat een starre houding van de Antilliaanse regering niet mogelijk was waardoor Nederland weer het vacuüm op haar manier heeft ingevuld. Verder hebben we de situatie op bepaalde eilanden uit de hand laten lopen. Zoals premier Liberia dat vaak aangeeft: we zijn verantwoordelijk voor ze maar hebben in wezen weinig over ze te zeggen. De eilanden kunnen echter vaak, door een gebrek aan bestuurskracht, veel zaken niet zelf".

U had, achteraf gezien, alles net zo gedaan als u het over mocht doen?
"Jazeker. Ik heb er geen spijt van. Zolang ik hier woon en ik me Antilliaan voel zal ik niet nalaten opdrachten te aanvaarden die duidelijk als doel hebben dit land sterker in zijn schoenen te doen staan".

U lijkt een soort tussenpersoon te zijn geworden tussen Nederland en de Antillen. U geniet blijkbaar het vertrouwen van beide partijen...
"Dat is ook de enige reden dat ik de opdrachten heb aanvaard. Vertrouwen van alleen Nederland of alleen de Antillen is zeker niet voldoende".

Is het ook een leuke rol?
"Het is in zoverre aangenaam dat ik mijn ervaring van 30 jaar kan gebruiken voor het welzijn van mijn land. Dit betekent echter niet dat ik zonder meer alles zal willen doen. Het moet steeds weer een creatieve uitdaging zijn. Aan simpelweg puinruimen doe ik niet. Er moet nog wat te redden zijn".

Voelt u dat sommigen misschien - zeker na het St. Maarten rapport - wat kritischer tegenover u staan dan voorheen?
"Als ik mijn werk naar eer en geweten doe en men is het daar niet mee eens, dan is dat niet mijn probleem. Ik doe mijn uiterste best. Als ik ooit zou uitglijden dan kan men mij hierover aanspreken. Ik hoop alleen van harte dat er nu ook wat gebeurt met die rapporten.

"Nederland is moralistisch"

Dat was met het onderzoek op St. Maarten zelfs een conditie want ik wist wat voor moeilijkheden het graafwerk zou veroorzaken".

In dit is naar u geluisterd...
"In zeker opzicht wel, maar ik zal pas tevreden zijn als het bestuursapparaat op St. Maarten weer goed gaat functioneren".

Duurt de formele regeling het hoger toezicht middels afkondiging van de Algemene Maatrgel van Rijkbsestuur niet een beetje lang?
Dit zijn inderdaad dingen die eigenlijk niet mogen gebeuren. Nederland uit kritiek op bestuursprocedures op St. Maarten; van Den Haag verwacht je dan wel correcte procedure regels, zeker wanneer het St. Maarten aangaat. Een schoonheidsfoutje dat zeker gecorrigeerd moet worden.

Eindredactie: Norbert Hendrikse, opmaak: Solange Isselt

Democratie blijft in vele landen in Latijns Amerika nog een droom

SANTIAGO - Latijns Amerika blijkt een continent te zijn dat nog steeds worstelt met de keuze tussen democratie en corruptie. Zo is duidelijk gebleken in het ten einde lopende jaar. In het machtige Brazilië kan de keuze voor corruptie de kop gaan kosten van president Fernando Collor de Mello. Zijn Venezolaanse ambtgenoot Carlos Andres Perez leek ook op een schopstoel te zitten. Hij kon zich handhaven met veel pijn en moeite en het kostte honderden doden. Peru kreeg te maken met een door zijn eigen president Alberto Fujimori zelf uitgevoerde coup welke zijn positie verstevigde en de democratie op losse schroeven zette.

De parlementaire democratie stond in 1992 op de tocht. Brazilië maakte geschiedenis doordat het de corruptieschandalen oppakte welke er rond president Collor de Mello naar buiten kwamen. Uiteindelijk werd hij in zijn functie als staatshoofd geschorst en werd Italo Franco zijn waarnemer. Met kunstgrepen wist Collor de Mello het tot het einde van het jaar uit te zingen. Op 29 december trad hij eindelijk af. Talrijke klachten waren tegen hem ingebracht welke dit met elkaar gemeen hebben dat hij geweldig met overheidsgeld geknoeid heeft en er rijkelijk mee heeft rondgestrooid. Hij vergat daarbij niet zichzelf goed te bedenken via soms wat ingewikkelde constructies waarbij hij louche vrienden gebruikte. Collor de Mello blijft met een hardnekkigheid, een betere zaak waardig, alles ontkennen en ziet in de klachten slechts een complot van politieke tegenstanders.

Het proces dat tegen Collor de Mello op gang werd gebracht is van historische waarde. Dat de 42-jarige ambitieuze president voor het congres moest verschijnen om zich te verantwoorden is iets dat nog nimmer was voorgevallen in Latijns Amerika.

BUITEN WERKING

In Peru beriep Fujimiro zich onder meer op de corruptie om zich meer macht toe te eigenen door het parlement buiten werking te stellen. Het parlement bemoeilijkte volgens hem een daadwerkelijke bestrijding van de corruptie. Hij had ook meer macht nodig om de guerrilla beter te kunnen aanvatten. Fujimori boekte inderdaad successen. De hoogste leider en oprichter Guzman van de Sendero Luminoso-guerrilla werd aangehouden en veroordeeld. Maar de guerrilla is nog steeds actief, zij het misschien in een lagere versnelling maar uitgeroeid is de guerrilla zeker niet.

Een schok ging vooral door Latijns Amerika heen toen vanuit Venezuela in begin februari een staatsgreep werd gemeld. In de vijftiger jaren had Caracas afgerekend met de dictatuur en zich daarna als een voorbeeld voor de democratisering aan het Continent voorgesteld. Op dat ogenblik waren er meer militaire regeringen dan democratieën in Latijns Amerijka. Vele landen spiegelden zich aan het Venezolaanse voorbeeld waar gebleken was dat een dictatuur zonder al te veel bloedvergieten aan de kant geschoven kan worden. In dat toonbeeld van de democratie deden zich dit jaar niet minder dan twee pogingen voor van het leger om de macht te grijpen. Het zou de gewone man niet verbazen wanneer zich binnenkort nog een derde poging zou voordoen. Een van de klachten bij de opstandige militairen en bij de talrijke bezorgde Venezolanen is de corruptie welke immense vormen heeft aangenomen. Het meest bedroevende is wel dat de corrupte topfiguren allemaal vrijuit zijn gegaan als het al kwam tot een poging tot vervolging.

Het meest opmerkelijke drama voltrok zich dus dit jaar in Venezuela. Daar deden in februari vijf kolonels met nationalistische ideeën een gooi naar de macht. De sociaal-democratische regering sloeg hard terug zodat de militaire opstandelingen snel achter slot en grendel verdwenen. Bij een flink deel der bevolking zijn zij echter nog steeds populair als de 'Bolivarianen'. Dit kan Carlos Andres Perez niet van zichzef zeggen; hij blijkt uiterst onpopulair.

De mislukte coup eiste van zeventien mensen het leven, aanmerkelijk meer slachtoffers vielen bij de poging tot een nieuwe staatsgreep eind november. Uniek voor Latijns Amerika was dat de luchtmacht bij zijn pogingen om de president tot aftreden te dwingen verging tot het bombarderen van het pr dentiële paleis en vers lende andere strateg geachte punten zoals hoofdkwartier van de ge geheime politie DISIP. vielen bij deze poging 250 doden.

Beide mislukte coups hulden de impopulariteit de president die tijdens eerdere regerinsgperi juist uiterst populair Ook maakte de milit acties duidelijk dat er een en ander ontbrak het Venezolaanse polit systeem. Waar de so vrede aan diggelen ging gevolg van een hardvo economisch programma onder druk van de inter tionale financiële instan werd opgelegd. De vroe zo rijke olienatie kwam deze ingrepen te voors als een berooid en arm la

GEEN UITZONDERI

Brazilië, Peru en Venez zij geen uitzondering wat corruptie betreft. In Boli wordt beschuldig gewezen in de richting medewerkers van presid Jaime Paz Zamora. De ruptie vindt men onder m tairen, politici en ook on journalisten. Maar steeds terugkerende naam die ex-minister van het Ond wijs Hedim Cespedes. D zou langs de weg van corruptie eigenaar geworden van niet mind dan honderdduizend he taren. Die grond is goed gebruiken voor landbouw.

In Paraguay spitst de cor ruptie zich kennelijk toe verschillende militaire le ders. Op zich niet verwon derlijk omdat het land tallen jaren lang onder dictatuur van generaal Alfr edo Stroessner heeft ge cht. Deze beloont de trouw van zijn militairen rijkelijk door hen niet dwars te zitten bij activiteiten welke hun persoonlijk vermogen deed toenemen ten koste van het land.

Chili blijft ook niet gespaard voor corruptieschandalen. Daar trok dit jaar de telefo nische spionnage de aan dacht. Dit schandaal mondde uit in de arrestatie van een leger-kapitein. Ook een leger-generaal werd de grond te warm onder de voeten zodat hij zich terug trok. Dit gebeurde onder de zorgzame blikken van de toen malige militaire leider gene raal Augusto Pinochet. Dit schandaal kwam rechts in Chili niet goed uit die het moest opnemen tegen de demo cratisch gekozen president Patricio Aylwin. Deze koes tert de hoop dat de huidige regeringscoalitie de volgend

(vervolg op pag. 14)

Een Peruaanse militair heeft zijn automatisch schietwapen gericht op een regeringsgebouw in de hoofdstad Lima. Peru kende ook in 1992 de nodige onrust.

Een vredig Europa is nog lang niet in zicht

DEN HAAG - De politieke kaart van Europa anno 1992 ziet er beduidend anders uit dan velen na de val van het communisme drie jaar geleden hadden gehoopt. Wie had verwacht dat het Europese huis er zou staan, waarvan Sovjet-president Michail Gorbatsjov droomde, komt bedrogen uit. In plaats van vrijheid, democratie, respect voor de mensenrechten en eenwording zijn heroplevend nationalisme, etnische tegenstellingen en racisme aan de orde van de dag. De economische en politieke eenwording van de europese gemeenschap, die het fundament zou moeten vormen voor een nieuw Europa, is nog ver weg door de onderlinge verdeeldheid.

= door Wilma van Meteren =

Om potentiële conflicten in een zo vroeg mogelijk stadium met diplomatieke middelen in te dammen heeft de conferentie over veiligheid en samenwerking in Europa (CVSE) deze week de Nederlandse ex-minister Max van der Stoel benoemd tot hoge commissaris voor de minderheden. Zijn functie is gecreeërd na de pijnlijke leerschool in het Joegoslavië-conflict waarop Europa totaal niet was voorbereid. Pas toen er in 1991 na de onafhankelijkheidsverklaringen van Slovenië en Kroatië een oorlog uitbrak, werden de andere landen wakker. Te laat, zo blijkt.

BOYCOTS

Boycots, bemiddelingen door de EG en de Verenigde Naties, de stationering van een omvangrijke vredesmacht, dreigen met militair geweld hebben tot dusver geen oplossing gebracht. Met lede ogen moet de internationale gemeenschap toekijken hoe de moslims nu uit Bosnië-Hercegovina worden verdreven. De methodes waarvan de Serviërs zich bedienen om het gebied etnisch te zuiveren, vertonen een beangstigende gelijkenis met het Duitse nazi-regime.

Het conflict dreigt zich zelfs verder uit te breiden naar andere potentiële brandhaarden op de Balkan, zoals de Servische provincie Kosovo met een Albanese meerderheid en de armste republiek Macedonië. Explodeert het daar ook, dan zullen waarschijnlijk ook andere landen - Albanië, Griekenland, Bulgarije en Turkije - niet buiten de oorlog blijven.

Velen vrezen dat hetgeen zich in Joegoslavië afspeelt een voorbode is voor ontwikkelingen in de rest van Europa en de - ook al - uiteengevallen Sovjetunie. Tot deze zomer woedde er al een bloedige burgeroorlog in de ex-Sovjetrepubliek Moldavië, waar de Russische minderheid in opstand kwam tegen de mogelijke hereniging met Roemenië. Er zijn nog veel meer conflicten en potentiële brandhaarden. Een vooraanstaande groep geleerden verenigd in de Oxford Research Group heeft er meer dan zeventig in kaart gebracht.

De vroegere Sovjetunie, waar de economie aan de grond zit, biedt een vruchtbare bodem voor het uitvechten van jarenlang onderdrukte nationalistische vetes tussen volkeren. Na 74 jaar waren de bolsjevieken er niet in geslaagd de verschillende etnische groepen te laten versmelten tot een sovjetvolk. Onder Gorbatsjovs Glasnost en Perestrojka kwam een nationalistische tegenreactie op tegen het sovjetcentralisme, maar vaak ook tegen buurvolkeren. In de Kaukasus vechten Armeniërs en Azerbajdezjanen al vier jaar om de enclave Nagorny-Karabach, en soortgelijke conflicten hebben nu ook andere volkeren in de regio in hun greep gekregen (Abchaziers, Georgiërs, Ossetiers, Ingoesjen...). De oprichting van het Gemenebest van onafhankelijke staten (GOS) heeft niet de oude unie kunnen vervangen en het opwerpen van grenzen tussen de republieken kunnen voorkomen. Bijna alle aan elkaar grenzende GOS-staten hebben nu over en weer aanspraken op elkaars grondgebied, en bijna iedereen op Rusland. Door de nieuwe grenzen zijn miljoenen mensen opeens een minderheid in een van de nieuwe staten geworden. Alleen Rusland al heeft opeens 25 miljoen landgenoten over de grens. De GOS-staten hebben daarenboven enorme migratie- en vluchtelingenproblemen te verwerken: Honderdduizenden mensen zijn al op de vlucht geslagen voor etnische conflicten en burgeroorlogen in Centraal-Azië, Moldavië, de Kaukasus, en elders.

ZONDEBOKKEN

Na 45 jaar dictatuur van het 'internationalistische' communisme, dat volkeren moest verenigen, proberen oosteuropese landen de eigen nationale staat opnieuw te grondvesten en dat gaat vaak ten koste van de minderheden. Ook de oude zondebokken, de joden en de zigeuners, worden weer gevonden. Het nationalistisch reveil en de economische misere maken het er niet gemakkelijker op een heuse democratie te vestigen die de rechten van deze gemeenschappen kan garanderen. Ze voelen zich bedreigd en kloppen aan bij hun moederlanden. Tussen de betrokken staten leidt dit vaak tot de opleving van wantrouwen en territoriale aanspraken, waarbij historische argumenten tegen de 'vijand' uit de kast worden gehaald.

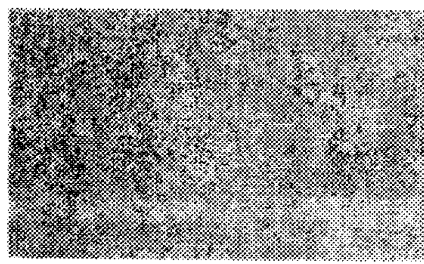
De conflicten en de instabiliteit in het oosten hebben ook hun weerslag in West-Europa. Het rode gevaar is verdwenen, maar heeft plaatsgemaakt voor een nieuwe dreiging, een toevloed van oost-europese migranten die met hun gloednieuwe paspoorten hun heil in betere oorden zoeken. Dit heeft in het westen, dat zelf kampt met economische problemen, frustratie en onzekerheid over de toekomst, de latent aanwezige racistische onderstroom aangewakkerd, met de kwalijkste uitwassen in het herenigde Duitsland.

FASCISME

Rechtsextremistische organisaties kregen er de wind in de zeilen door de economische crisis in de voormalige DDR en de tomeloze stroom vluchtelingen die asiel zochten in de Bondsrepubliek. Vrijwel dagelijks worden buitenlanders aangevallen en joodse begraafplaatsen en monumenten geschonden, aanvankelijk zonder dat dit tot enige politieke reactie leidde. Maar de Duitse regering die de acties eerst nog afdeed als incidenten, werd uiteindelijk gedwongen tot maatregelen, zoals een verbod op rechtsextremistische groeperingen en een harder optreden tegen neo-fascisten.

Niet alleen Bonn worstelt met dit probleem, ook andere westeuropese regeringen hebben er mee te maken. Zelfs in het 'tolerante' Nederland en Zweden worden vreemdelingen belagd. Extreemrechtse partijen rukken op in allerlei parlementen: Het front national in Frankrijk, de FPO in Oostenrijk, het Vlaams blok in België. De oude neo-fascistische sociale beweging (MSI), die al jarenlang een politieke factor is in Italië, boekte onlangs flinke winst bij de gemeenteraadsverkiezingen.

West-Europa is ook niet immuun gebleken voor het heroplevend nationalisme. De terroristische afscheidingsbewegingen van Basken, Noord-Ieren en Corsicanen gingen door met hun bommencampagnes. In andere regio's begon de roep om meer autonomie, zoals in Schotland en Catalonië en Lombardije. Ook de westeuropese natie-staten vallen sterker terug op hun eigen nationale identiteit en waarden. Dit gaat ten koste van de Europese integratie, getuige het 'nee' van Denemarken tegen het verdrag van Maastricht en van Zwitserland tegen het economische samengaan van EG en EVA (Europese Vrijhandels Associatie).

Een inwoner van Moskou kan zijn ogen niet geloven als hij kijkt naar de broodprijzen. Na 70 jaar communisme bleek de overgang naar een vrije markt economie minder geruisloos te gaan dan de leiders in het Kremlin hadden verwacht.

Rampjaar voor vliegverkeer

WILLEMSTAD - Het ongeluk met een DC-10 van de Nederlandse Martinair bij de landing tijdens noodweer in het Portugese stadje Faro op maandag 21 december, was een van de vele luchtvaart-tragedies in 1992. Bij het ongeluk in Faro vonden 54 personen, van wie de meesten Nederlanders de dood, een groot aantal anderen raakten gewond.

Nederland werd eerder in het jaar zwaar getroffen door een vliegtuigongeval. Op zondag 4 oktober boorde een Boeing 747 vrachtvliegtuig van El-Al zich in een flatgebouw in de Bijlmer waarbij 62 personen, onder wie een aantal Antillianen en Arubanen de dood vonden.

Het jaar begon al slecht toen op 20 januari een Airbus A-320 van Air Inter op weg naar Straatsburg in het gebied van de Neder Rijn tegen een berg botste, waarbij zeventig mensen om het leven kwamen.

In April storte een toestel van de Kenyaanse luchtmacht neer op een flatgebouw waarbij er 49 doden en vele gewonden te betreuren vielen.

Begin juli stortte een vliegtuig van Russische makelijk tijdens een zandstorm in Yemen neer in de woestijn. Alle 58 inzittenden kwamen om.

Op 24 juli verongelukte een Vickers Viscount 20van Mabdal Airlines bij een de landing op een vliegveld in Indonesië met een saldo van 70 doden en talloze gewonden.

Een week later, op 31 juli storte een Yak-42 van China General Purpose Airline bij het opstijgen van het vliegveld van Nanking neer waarbij 106 mensen om het leven kwamen.

In Rusland verongelukte op 27 augustus een Tupolev 134 van Aeroflot in de omgeving van Ivanovo met als resultaat 82 doden.

Op 26 september verongelukte een Hercules C-130 militair transportvliegtuig in Nigeria vlak na het opstijgen vanaf het vliegveld van Lagos. Er waren 158 doden.

Een Airbus van Pakistan International Airlines botste op 28 september in Nepal tegen een berg in de buurt van Katmandu waarbij 167 personen onder wie een aantal Nederlanders om het leven kwamen.

Begin november verongelukte een reklame-helikopter in de Chinese stand Yuangyang. 20Bij het ongeluk kwamen 33 mensen om het leven.

24 november stortte een Boeing 737 van de Chinese luchtvaartmaatschappij CAAC neer op een vlucht van Kanton naar Quilin waarbij alle 141 inzittenden omkwamen.

Eind november stortte een Vietnamees vliegtuig kort na het vertrek uit Ho Chi Minh stad. Onder de 30 doden bevond zich een Nederlander, een Nederlandse vrouw overleefde als enige het ongeluk. Enkele dagen later botste een Cubaans vliegtuig van Aerocaribe tegen een berg in de Dominicaanse republiek. Alle 34 inzittenden kwamen om.

En begin december verongelukte een Fokker F-27 van de Zairese maatschappij Scibe-Air in de bergen bij Zaire met een saldo van 34 doden.

Op 22 december verongelukte een Libische Boeing 727 waarbij alle 158 inzittenden om het leven kwamen. Het toestel was op weg van Benghazi naar Tripoli. Volgens ooggetuigen kwam het in botsing met een militair vliegtuig.

En toch houdt men in luchtvaartkringen vol dat vliegen nog steeds veiliger is dan autorijden...

EEN VERZOEK tot een interview, daar moet hij even een paar dagen over denken. Maar hij doet het, na deze bedenktijd, wel. Niet in zijn funktie van voorzitter van de Kousa Komun ("dat komt er toch wel duidelijk uit, hoop ik"), maar als Cayoochi Römer. Als de man die zich nooit met partijpolitiek heeft bemoeid, al komt hij uit een politiek nest. Die zijn ogen ondertussen niet gesloten houdt voor de gevolgen van de politiek in het algemeen. Zomaar wat praten over de gebeurtenissen van het afgelopen jaar, over de gemeenschap, over waar we naar toe zouden moeten gaan als maatschappij. Over de geloofwaardigheid van iedereen die op de een of andere manier tot voorbeeld dient, de politici in het bijzonder. Niet omdat hij er op uit zou zijn iemand te krenken. "Dat doe ik ook niet. Maar ik wil wel kunnen zeggen wat ik denk". En hij wil ook graag, dat wat hij zegt wordt gehoord. "We luisteren te weinig naar elkaar, op Curaçao. We horen elkaar wel, maar we luisteren niet echt." Carlos Römer, de deze week 65 jaar geworden oud-eilandsambtenaar, oud-Curinde-direkteur, de Cayoochi-Paga-Na-Tempu en, soms, voorzitter van de Kousa Komun.

= door Marjo Nederlof =

Cayoochi Römer:

Foto Ken Wong

"Politici moeten in 1993 hun geloofwaardigheid terugwinnen"

Hij opent het gesprek licht provocerend: "Op Curaçao overleeft alles. Dit eiland heeft een zware fundering, we zijn een rots. Als dit Nederland was geweest, waren we er allang niet meer." Maar even later zal blijken, dat hij zich wel degelijk zorgen maakt over de overleving van zijn eiland. Over de heersende arbeidsmoraal. De groeiende corruptie. En vooral over het gebrek aan onderling vertrouwen. Over de mentaliteit de schuld altijd bij een ander of in de omstandigheden te zoeken, nooit bij zichzelf.

We zitten op zijn terras, omringd door talloze planten in potten, die via een ingenieus systeem worden bevloeid. Orchideeen, dubbele koriander, Curaçaose rozen en allerlei groen, dat ik niet bij naam ken. In een hoek een volière.

Hij is op een beleefde manier op zijn hoede, aanvankelijk. Zachte stem, zorgvuldig formulerend. Observerend vanuit het uiterste dat een afgewende blik nog kan zien. Het duurt bijna een half uur voordat hij oogcontact wil maken.

Allengs vrijer. Kijkt al sprekende eerst peilend terzijde. Steekt nog een sigaret op. Dan, uiteindelijk, direct en indringend: "Waar zijn de wetten die het mogelijk maken dat iemand gevraagd kan worden: meneer, u bent nu zo'n groot huis aan het bouwen, kunt u ons eens precies uitleggen waarvan u dat doet? En wilt u mij eens laten zien hoeveel belasting u vorig jaar hebt betaald?"

BEWIJSLAST

Maar dan zitten we allang in het stadium dat de bandrecorder is uitgezet en het aantekenblok is dichtgeslagen. Bewijslast, dat is wat ontbreekt. Met een klein glimlachje om zijn mondhoeken: "Het beste zou zijn als je zo'n figuur - het hoeft er maar eentje te zijn - bij een vlerk hebt en hij gaat zeggen: 'Maar wat ik doe, doen die, en die, en die ook...'."

Anderzijds: de huiver om te beschadigen. "Het is hier een kleine gemeenschap. We zitten hier zo dicht op elkaar als gesloten lippen op elkaar zitten. Daardoor moet je des te voorzichtiger zijn over de wijze waarop je iets brengt."

Römer is net terug van drie maanden verblijf in het buitenland. De vakbondsakties in Punda tijdens de openbare eilandsraadsvergadering medio december vielen hem rauw op zijn dak. "Ik heb, doordat ik van het eiland was, de voorgeschiedenis niet meegemaakt en ik dacht: vakbondsakties? Alweer? Hebben ze alle andere mogelijkheden al geprobeerd?"

Dat laatste is Römer ten voet uit: hij zoekt niet de confrontatie, maar de interactie, zoals enkele jaren geleden ook bleek tijdens de controverse omtrent de ontwikkelingen voor *Awasá* in Otrobanda. Hij trad toen op als gespreksleider tussen de kwade bevolking en de even kwade overheid. Bemiddelen, niet om toe te dekken, maar om richting te geven: is alles al geprobeerd? Hebben we hier al aan gedacht? En als we het nu eens zo doen?

"Als je teveel gebruik maakt van demonstraties, verliest dat volgens mij zijn effect. Het argument wat ik later hoorde was: als je niet demonstreert, wordt er geen geloof gehecht aan wat je zegt. Als dat zo is, dan wordt het tijd dat groeperingen, allerlei groeperingen, elkaar eens serieus gaan nemen. Dan pas kan er een echte dialoog ontstaan. In de oude tijd was het: ik ben de baas en punt uit. Nu wordt zich men bewust dat het moet zijn: ik ben de baas, maar alleen kan ik het niet, dus moet ik anderen horen. Maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid blijft natuurlijk in de handen van wie die verantwoordelijkheid is gelegd, anders krijg je anarchie."

VOORBEELD

Wie de verantwoordelijkheid heeft gezocht en gekregen, de politici - de coalitie zowel als de oppositie - hebben volgens hem dan ook een voorbeeldfunktie in de breedste zin des woords. En het afgelopen jaar waren die voorbeelden soms niet verheffend.

"Je weet dat alle ogen op je gericht zijn. Je kunt als politicus willen vergeten dat je een rolmodel bent. Maar dat ben je wel. Je hele doen en laten als politicus zijn zeer belangrijk, omdat jouw voorbeeld doorsijpelt naar het gedrag van de bevolking. Ik hoop dat politici en ook de partijen daarmee terdege rekening gaan houden. Want het bepaalt ook het hele imago van een partij."

Naast het persoonlijke voorbeeld dat iedere politicus door zijn optreden geeft, is er ook het voorbeeld als totale groep die van invloed kan zijn: "Ik wou dat zij dezelfde eensgezindheid ten toon spreiden als begin dit jaar, tijdens de aanloop naar het referendum. Als al die energie, al die eensgezindheid van toen, zou worden aangewend om de problemen van nu de baas te worden..."

Tijdens zijn verblijf in het buitenland, de laatste drie maanden, was Römer ondermeer in Zwitserland. Daar werd juist een referendum georganiseerd over EG '92. De objectieve wijze waarop de voor- en nadelen daarvan aan de bevolking werden gepresenteerd, vielen hem op. Het contrast met de wijze van informatievoorziening begin dit jaar op Curaçao was des te groter. "Dat referendum was niet goed opgezet. Je moet niet beginnen met propaganda dat mensen er voor moeten zijn, maar met hen in te lichten, alle pro's en contra's, zodat de bevolking weet waar het om gaat. Dat is niet gebeurd en het heeft de politici aan geloofwaardigheid doen inboeten. Het inzicht dat men niet voldoende en niet juist geinformeerd werd, is op het laatst doorgebroken."

Het gevolg was dat het hele referendum, door alle tegenstand, moest worden afgeblazen. Met enige voldoening in zijn stem merkt Römer dan ook op: "Het is leuk dat dit volk echt alert wordt."

Tijdens de campagne ging de argumentatie en de presentatie van een aantal mensen vaak een kant op die hem zorgen baarde. "Dat geröffel op televisie. Nationalistisch. En ik ben nog van een generatie die de oorlog heeft meegemaakt en die weet waartoe dat kan leiden..."

Geen referendum dus in 1992, maar wel een Toekomstconferentie in maart '93. Zonder de uitslag van een referendum in hun binnenzak, zullen de Antilliaanse politici het waarschijnlijk moeilijk krijgen hun wensen gehonoreerd te zien. Römer knikt bevestigend, zoekt dan zorgvuldig naar woorden.

"De politici, en dan bedoel ik niet alleen de regering maar alle politici, hebben het op Curaçao bijzonder moeilijk. Daar hebben zij het ook zelf naar gemaakt. Daarom kan ik er wel honderd keer de nadruk op leggen: de geloofwaardigheid moet er zijn. Hoe minder die geloofwaardigheid aanwezig is, hoe moeilijker: dan is er een dubbele handicap. Daarom is het zo belangrijk dat er duidelijk en objectief geinformeerd wordt, met alle voors- en tegens, zodat er een afweging kan plaatsvinden en er een maatschappelijke discussie kan ontstaan. Dan ook zullen de politici, hopelijk, aan geloofwaardigheid winnen. Want het maar dóen voor dit volk en het achteraf pas inlichten, dat pikt dit volk niet meer. Dat is nu al zo vaak bewezen."

CONFRONTATIE

Als er geen verandering in strategie komt, aldus Römer, als er geen duidelijke en open informatieverstrekking komt op allerlei terreinen, loopt ieder begin van een dialoog uit op een confrontatie. "En dan moet je je als politicus afvragen welke consequenties je daar uit moet trekken. Je taak als politicus is de gemeenschap te dienen. En als omstandigheden dat niet meer mogelijk maken... Ik wil niet zeggen dat de huidige regering moet aftreden, maar iedere politicus moet zich afvragen: kan ik mijn gemeenschap nog dienen of niet? Kan men de geloofwaardigheid terugwinnen, prachtig. Maar de gemeenschap opofferen, dat nooit."

Hij doelt niet alleen op de informatieverschaffing rond het referendum, maar bijvoorbeeld ook die rond de telecommunicatie. Los van het feit of verkoop van aandelen van de LRD nu wel of niet goed is.

"Ik zeg niet dat ik pro of contra ben, maar laten politici de informatieverschaffing zo opzetten, dat men de zaak echt dient. En het niet de gemeenschap (zoekt naar woorden)...door de strot duwen. Het kan me niet schelen hoeveel toeters en bellen erbij komen, dat is ook onderdeel van onze cultuur, maar het mag aan de essentie ervan niets veranderen."

Hij vergelijkt het met zijn oude vak: marketing. "Marketing is niets anders dan de verpakking en het produkt aan de man brengen. Is de verpakking verkeerd bij een prachtproduct, dan kijkt men er niet eens naar. Een prachtige verpakking bij een verkeerd product valt door de mand. Een verkeerde verpakking bij een verkeerd product natuurlijk ook. Alleen een mooi verpakt, goed product kun je blijvend aan de man brengen. In het kort: ik ben ervan overtuigd dat de politici vaak iets goed bedoelen, maar dat zij door de wijze waarop zij het aan de man brengen juist aversie opwekken. En ben je eenmaal zover, dan is echte voorlichting nergens meer te vinden."

En echte voorlichting is, dat ieders mening, iedere invalshoek wordt gehoord en dat daarnaar wordt geluisterd. "Oppositie moet wel degelijk gehoord worden. Het is ook niet zo dat men tegenstanders niet wil horen, maar men hoort ze vaak niet. Men luistert niet echt. En dat is niet alleen in de politiek, maar ook in de rest van de maatschappij."

Of cursussen discussietechniek de oplossing zijn weet hij niet. Discussieren kun je wel aanleren, maar communicatie is meer dan alleen een discussietechniek en zeker als communicatie moet dienen om tot een oplossing van een maatschappelijk, financieel-economisch of sociaal probleem te komen.

"Je moet beginnen met je ongelijk durven erkennen en toe te geven. En dat is iets dat men op Curaçao heel moeilijk vindt. We mogen van onszelf en van anderen nooit fouten maken. Maar ik moet de persoon nog zien die nog nooit fouten begaat, de organisatie die nooit fouten begaat. En wat gebeurt er dus als iemand, onvermijdelijk, soms fouten maakt: kritiek, waarnaar niet wordt geluisterd."

"Elkaar attenderen op fouten is prima, maar dat kun je doen door af te breken, of door opbouwende kritiek te leveren. Dat vergt van de een dat hij open staat voor opbouwende kritiek en van de ander dat hij zakelijke kritiek levert. We worden hier zo gauw en zo graag persoonlijk en emotioneel. En verliezen dan uit het oog waar het om gaat."

"Een gevolg van dat 'nooit fouten mogen maken' is, dat we op Curaçao de schuld altijd bij een ander zoeken, nooit bij onszelf. Het zijn altijd 'de omstandigheden' die onze vooruitgang tegenhouden. Het is alsof dat ons noodlot is: telkens als de omstandigheden zich iets gunstiger aftekenen, is er iets of iemand die ons 'tegenwerkt'. Zelfs als wijzelf ons in de vingers snijden, zeggen we dat het mes ons gesneden heeft. Dat idee dat we altijd door omstandigheden van buitenaf worden geregeerd, daar moeten we vanaf, dat zijn dingen die we moeten veranderen."

LOT

Zijn het enerzijds altijd de 'anderen' die ons tegenwerken, anderzijds leeft het idee dat voor problemen ook altijd wel weer een oplossing komt. Het feit dat in de gehele geschiedenis van Curaçao, al vanaf het wankelijke en niet bijster profijtelijke begin in 1634, er altijd wel weer iets gebeurde dat de situatie verlichte, werkt ons in de huidige financieel-economische situatie psychologisch tegen om zelf de verantwoordelijkheid te nemen en niet af te wachten totdat 'het lot' ons weer goedgezind zal zijn. Römer:

"Het is fout te denken dat het binnenkort wel weer goed zal gaan. We gaan nu al jaren in de richting van een slechte situatie. Alle politici zitten te spelen. Het volk weet niet meer of er een crisis is of niet en zo ja, 'dan komt er wel een oplossing'. Maar we moeten het allemaal zelf doen, daar komt het op neer. De manna komt niet meer van boven." Terzijde: "Dat heb ik trouwens al eens eerder gezegd, tijdens de eindejaarslunch van de VBC in 1984."

Hij staat op om een exemplaar van zijn speech "We are the masters of our destiny" voor me te zoeken, maar komt even later met lege handen terug. "Nee, ik heb er nog maar een." Aan het eind van het gesprek bedenkt hij zich en geeft zijn speech toch. "Maar Cayoochi, dat is het enige exemplaar dat je nog hebt," zegt zijn vrouw Eleanor bezorgd. "Dat weet ik, maar ik krijg het terug."

Een kwestie van vertrouwen. Dat woord valt vaak, gedurende het gesprek. Volgens Römer hangt de toekomst van het eiland af van de mate waarin iedereen in staat is naar elkaar te luisteren, fouten te erkennen en meer vertrouwen in elkaar te hebben. En dat vertrouwen kan alleen ontstaan door openbaarheid van bestuur. Door het geven van informatie die wáár, zakelijk en informatief is en die is ontdaan van sentimenten. In zo'n sfeer zal er wel iets tot stand gebracht kunnen worden, denkt hij.

"We leven hier altijd met *trial and error*. Alsof men niet in staat is te overleggen, zaken grondig uit te spitten en met iets te komen. En managen vergt ook tact: wanneer en hoe kom je met iets. Want openheid naar de bevolking toe is nodig om ondersteuning te krijgen, maar door de verkeerde tijd of wijze, resulteert dat vaak in tegenstand."

Met instemming denkt hij terug aan de jaren rond het vertrek van de Shell, toen iedereen ervan was doordrongen dat er een crisis was en dat men de handen ineen moest slaan om daar weer uit te komen. Toen een toch zware maatregel als de crisisheffing van tien procent door iedereen werd begrepen en geaccepteerd. Maar van de ene op de andere dag - een nieuwe regering loste haar verkiezingsbelofte in - werd de maatregel afgeschaft, terwijl de problemen nog niet voorbij waren.

"Het zou beter zijn geweest als men pas na een verbeterde situatie dat langzaam had afgebouwd. Dan heb je als regering het volk ook iets aan te bieden: 'kijk eens, het was een harde tijd, maar het gaat iets beter, dus we kunnen het nu terugbrengen naar zeven procent.' En zo verder tot nul. Maar doordat elk bestuur in feite maar twee jaar de tijd krijgt om een beleid uit te stippelen en uit te voeren, moet men om de twee jaar weer met nieuwe verkiezingsbeloftes aandragen om aan de macht te komen."

Volgens Römer is er een ding dat prioriteit moet krijgen boven alle andere staatkundige herstructureringswensen: de Staten- en eilandsraadsverkiezingen moeten tegelijkertijd, eens in de vier jaar, gehouden worden. "Zodat er eindelijk eens rust komt."

"Daarmee voorkom je dat elke twee jaar de bestuurbaarheid tekort komt. Met verkiezingen een keer in de vier jaar is er tijd om politiek te bedrijven, om je te bezinnen over het beleid, programma's op te stellen en die ook uit te voeren. De bevolking kan de politici dan beoordelen op programma's en de uitvoering van die programma's."

Hoe het, met een gigantische begrotingsschuld, een deviezentekort, met maatschappelijke weerstanden tegen alles wat in de politieke hoek bedacht wordt, nu verder moet het komende jaar, weet Römer ook niet precies. De politici zullen op de een of andere manier hun geloofwaardigheid moeten zien terug te winnen.

"Ik wil eigenlijk terug naar het Shell-moment: het moment waarin men eensgezind trachtte de zaken op te lossen. En dat houdt in: openheid, tact en capabele mensen, die ook nakomen wat is overeengekomen. En soberheid voor allen. Om te beginnen in eigen huis. Je kunt het niet aan je kinderen verkopen dat ze geen toetje mogen omdat dat te duur is en dan zelf een wereldreis gaan maken."

Dat vakbonden eisen dat er geen maatregelen worden genomen die de koopkracht van de werknemers aantasten, vindt hij eigenlijk te dol voor woorden. Om de grote problemen aan te pakken zal iedereen een steentje moeten bijdragen.

"Er moet soberheid komen in alle bestedingen, bij de overheid, bij de werkgevers en bij de bevolking. En werken! Gewoon het werk doen dat je hebt afgesproken te zullen doen en je daarvoor inzetten. Productiviteit, presteren! Een van de leukste dingen van de laatste dagen was ons bezoek aan het Sonesta Hotel. Het eten was goed, de bediening voortreffelijk. Het kan dus, op Curaçao. Dat is mijn lichtpuntje voor 1993: het kan."

1992 op Aruba:

1992: HET JAAR van het koninklijk bezoek, een nieuwe gouverneur en de Air Aruba-retourtickets naar Nederland voor 525 florin. Maar ook het jaar van de fraude (autokeuringslokaal San Nicolas), smokkel (luchthaven) en de geruchten ('Natural Bridge ingestort'). De Censo-medewerkers telden 71.000 inwoners, de politie nam in totaal 151 kilo cocaïne in beslag en DOOV gaf 2.747 vergunningen af. Aruba's oudste inwoonster Machita overleed op de bewonderenswaardige leeftijd van 104 jaar, Aruba werd opgenomen in het zwartboek van Amnesty International en Golden Tulip en Concorde werden overgenomen.

Eigenlijk is het te veel om op te noemen. Vandaar de hoogte-en dieptepunten, chronologisch weergegeven in een duidelijk overzicht.

= door Eef Hermers =

Jaar van de goedkope tickets en van de nieuwe gouverneur

3 januari: Ron Gerrich Zijlstra wordt om 8.50 uur als eerste 'Aruba baby 1992' geboren. De pasgeborenen, zoon van Ronald en Linda Zijlstra-Arends, weegt 3380 gram en is 51 centimeter groot.

6 januari: Minister mr Ernst Hirsch Ballin, die een eendaags werkbezoek aan Aruba aflegt, houdt zich bezig met de opvolging van gouverneur Felipe B. Tromp. De drie kandidaten zijn mr. Olindo Koolman, Epi Wever en waarnemend gouverneur mr. Maximo Croes.

7 januari: Premier Nelson Oduber maakt tijdens de persconferentie met Hirsch Ballin bekend dat, mede door een accumulatie van andere jaren, het overschot op de Arubaanse begroting geen 20 miljoen florin, zoals Nederland als voorwaarde stelde, maar 28 miljoen zal gaan bedragen. Wat de garantieproblemen betreft, verklaart de premier dat Aruba op de goede weg is. Uit een voorstel blijkt dat de aandeelhouders van het Beta Hotel, waarvan de bouw ook stil ligt, plannen hebben tot afbouw. De regering wacht op een interim rapport van de commissie Biesheuvel.

9 januari: De politie krijgt een melding binnen dat in een woning te Malmok wilde dieren worden gehouden als huisdier. Bij controle treffen de dienstdoende agenten inderdaad een panter en twee tijgers aan. De LVV noch de Veterinaire Dienst zijn op de hoogte gesteld van deze uitzonderlijke huisdieren.

11 januari: Oduber deelt mee dat hotelketen Radisson belangstelling heeft voor overname van het Golden Tulip hotel. In eerste instantie was Radisson geïnteresseerd in het Aruba Palm Beach hotel, hetgeen niet mogelijk blijkt omdat de Aruba Investment Bank de eigenaren 3 miljoen dollar leende om het hotel te kopen.

13 januari: De regering gaat accoord met het verzoek van de regentenraad en directie van het Dr. Horacio Oduber Hospitaal om de tarieven van de kamers per 1 februari met 20 procent te verhogen. Minister ing. Eddy Briesen kondigt aan dat experts worden aangetrokken om de gehele organisatie van het hospitaal door te lichten om te voorkomen dat in de toekomst meer tariefsverhogingen plaats vinden.

15 januari: Patrick Randolph Geerman (20) is de eerste verkeersdode van 1992. Op de weg van Kibaima naar Tanki Flip botst de wagen van Geerman frontaal tegen een andere auto. De bestuurder wordt in zorgwekkende toestand naar de intensive care afdeling gebracht waar hij even later overlijdt.

17 januari: Vergezeld van echtgenote C. Tromp Gomez en de directeur van zijn kabinet, vertrekt gouverneur Felipe Tromp naar Nederland om afscheid te nemen. Hij wordt ontvangen bij de koningin, de koninkrijksministerraad, de gevolmachtigde minister van Aruba, Ella Tromp-Yarzagaray en de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen, Edsel Jesurun. Voor de opvolging van de gouverneur wordt in eerste instantie Poy Werleman voorgedragen, maar na een oriëntatiebezoek aan Nederland bedankt deze voor de eer. Pogingen van de regering Oduber om hem te bewegen toch gouverneur te worden slagen niet. Korte tijd later maakt de MEP bekend dat mr Olindo Koolman zal worden voorgedragen. Hij was voorheen werkzaam bij de douane op Aruba.

21 januari: Tijdens een internationale persconferentie van Ramada Resorts kondigt vicepresident van Latijns Amerika, Nick Eastwick, aan dat de constructie van Ramada Aruba doorgaat. In een gesprek met Oduber en minister Laclé is besloten om de onderhandelingen voort te zetten over een Venezolaanse lening van 17 miljoen dollar.

24 januari: Verwarring in het Dr. Horacio Oduber Hospitaal als de doodverklaarde man F. plotseling beweegt en wat woorden murmelt. Begrijpelijk dat er bij de familie niet alleen paniek ontstaat, als men het 'lijk' naar de vriezer wil brengen in afwachting van de begrafenisonderneming, maar ook grote vreugde als hun dierbare weer in het land der levenden is. Hier is vermoedelijk sprake van schijndood.

27 januari: Gouverneur en mevrouw Felipe Tromp-Gomez worden op paleis Noordeinde door koningin Beatrix ten afscheid ontvangen. Tijdens een besloten receptie krijgt Tromp de hoge onderscheiding van Grootofficier in de Orde van Oranje Nassau uitgereikt.

28 januari: Vele hondenbezitters geven gehoor aan de oproep om hun huisdieren te laten vaccineren bij de Veterinaire Dienst. De hondeziekte werd eind november voor het eerst gediagnostiseerd in Ponton en Tanki Leendert. Een epidemie van deze omvang heeft zich, voor zover bekend op Aruba, bij honden niet eerder voorgedaan. Enkele duizenden honden overlijden binnen een tijdsbestek van enkele maanden.

29 januari: Het kabinet voor Nederlands Antilliaanse en Arubaanse Zaken maakt bekend dat mr. Olindo Koolman (49) op 5 februari door koningin Beatrix zal worden benoemd tot de tweede gouverneur van Aruba.

6 februari: Het is nog maar de vraag of Aruba ook na 1 januari 1996 binnen het koninkrijk kan blijven. Het is nog onzeker of een meerderheid in de Staten-Generaal en de Staten van de Nederlandse Antillen bereid zijn akkoord te gaan met het schrappen van de datum voor onafhankelijkheid.

7 februari: Het Venezolaanse 'Grupo Excalibur' heeft de Aruba Hotel Enterprises nv, eigenaar van het Concorde Hotel, overgenomen. Een bedrag van 16.8 miljoen dollar wordt geïnvesteerd in de vernieuwing van het verouderde hotel.

8 februari: Oduber kondigt aan dat 20 miljoen dollar nodig is voor afbouw van het Beta hotel. Een Venezolaanse firma en aannemer Albo Aruba nv zijn bereid voor *equity* van ten hoogste 10 miljoen dollar te zorgen. De regering moet de resterende 10 miljoen 'bijleggen'.

12 februari: Bij het Water en Electriciteits Bedrijf (WEB) worden twee voedingskabels, die naar het Coastal terrein leiden, doorgezaagd. Doordat Oduber de oppositie openlijk beschuldigt van deze sabotage, ontstaat tussen MEP en AVP een heftige discussie.

15 februari: General manager David Page van La Cabana maakt bekend dat de Amerikaanse superster Gloria Estafan voor haar optreden op 10 en 11 maart 60 medewerkers en 3 vliegtuigladingen aan installaties en technische apparatuur meeneemt naar Aruba. Het zogenaamde 'break-even' punt van het concert ligt op 400.000 dollar. De organisatoren verwachten minimaal 8.000 bezoekers.

17 februari: Naar schatting 10.000 mensen zijn in het RCA-sportcentrum getuige dat Melony Paesch Merryweather door voorzitter Alex Solagnier van de Kamer van Koophandel tot kinderkoningin wordt gekroond. Premier Oduber draagt de macht over carnavalvierend Aruba over aan Prins Barbie en zijn Pancho Ken.

19 februari: Drs Livio Hermans wordt in de vierde rechtszaak die hij tegen de regering van Aruba voert in het gelijk gesteld. Hermans werd in november 1989 op staande voet ontslagen door minister Charro Kelly. Van begin af vecht Hermans, belast met de inspectie van medicijnen, dit ontslag aan.

9 maart: De Nederlandse premier Ruud Lubbers brengt een eendaags bezoek aan Aruba. De premier zegt tijdens een persconferentie dat Aruba het slachtoffer van haar eigen succes is geworden en noemt daarbij als voorbeelden de garantieproblematiek, de publieke investeringen en een goed bestuursapparaat...

14 maart: Aruba en Nederland ondertekenen een protocol waarin alle procedureregels rond de ontwikkelingssamenwerking tussen beide landen nauwkeurig zijn vastgesteld.

15 maart: Bij een uitslaande brand bij aannemersbedrijf Albo te Santa Martha wordt een groot gedeelte van het bedrijf prooi van de vlammen. De schade wordt geraamd op een miljoen florin.

Foto Djisbie Franken

Een vliegtuigje van de maatschappij Ultralite stortte neer bij Alto Visto waarbij twee personen de dood vonden.

17 maart: Op de Arubaanse luchthaven wordt een 30-jarige Colombiaan aangehouden met ruim 3 kilo cocaïne in zijn maag. Bij de politiewacht blijkt dat hij maar liefst 180 balletjes met het witte poeder heeft ingeslikt.

19 maart: Op last van de officier van Justitie wordt de directeur van de posterijen, S.M.(45) op zijn werk aangehouden. Hij zou poststukken hebben geopend en zich daarin bevindende geldbedragen hebben toegeëigend.

27 maart: Met hulp van snuffelhond Max vinden douane en de Sectie Verdovende Middelen (SVM) aan boord van een Colombiaans bootje 25 kilo cocaïne.

28 maart: Minister Croes van Justitie schrijft aan alle casino's op Aruba een brief waarin staat dat zij geen bingo-spelen meer mogen houden. Een bingo-vergunning wordt alleen aan liefdadigheids- en andere sociale instellingen afgegeven.

30 maart: Namens de vakbond FTA noemt Anselmo Pontilius de ontwikkelingen bij Setar rond het niet herbenoemen van Boy Escalona tot voorzitter van de raad van Bestuur, 'typerend' voor de corrupte mentaliteit van de Arubaanse gezagsdragers.

1 april: De plannen van Air Aruba om via Barbados en Frankfurt naar Aruba en Amsterdam te vliegen gaan niet door. Air Aruba zegt dit besluit te hebben genomen omdat op deze vluchten praktisch geen tickets meer worden verkocht en omdat van Duitsland en Nederland geen enkele reactie meer is ontvangen.

8 april: Na ruim 16 uur vergaderen wordt het ontwerp-contract met de Lago door de Arubaanse Staten aangenomen. De oppositie is het niet eens met deze beslissing en verwijt de regering Oduber dat zij 250 miljoen dollar cadeau doet aan Lago.

19 april: Atleet Rudy Carty haalt de beloofde 50.000 buikspier oefeningen. Voor Carty is dit slechts een voorbereiding om in juni het wereldrecord van 100.000 *abdominal crunches* te breken en opgenomen te worden in het Guiness Book of World Records.

21 april: Oduber uit zijn bezorgdheid over de financiële problemen van Air Aruba. De maatschappij kan niet aan de verplichtingen voldoen zoals het terugbetalen van 5 miljoen florin van het Ambtenaren Pensioenfonds en de 2 miljoen dollar waarvoor de overheid garant staat.

28 april: De Arubaanse regering maakt bekend dat staatsburgers en ingezetenen van de Dominicaanse Republiek met ingang van 1 mei 1992 een 'landingsvergunning' in hun bezit moeten hebben voordat zij Arubaans grondgebied kunnen betreden.

29 april: Met slechts 13 onderscheidingen valt op Aruba een matige lintjesregen: zes ridders, vijf gouden en twee zilveren eremedailles in de Orde van Oranje Nassau.

7 mei: Koningin Beatrix brengt een bezoek aan de Expo 1992 in het Spaanse Sevilla. Op uitnodiging zijn hierbij aanwezig premier Oduber en echtgenote en de ministers Ella Tromp-Yarzagaray en ing. Eddy Briesen.

13 mei: In antwoord op kamervragen van de partij D'66 laat Hirsch Ballin weten dat Aruba in strijd handelt met een aantal internationale afspraken door van buitenlanders een niet-aidsverklaring te eisen. De bewindsman laat de Arubaanse regering zeer nadrukkelijk weten dat zij zich aan deze afspraken moet houden.

14 mei: Ruim 150 gedetineerden van het Korrectie Instituut Aruba (KIA) dienen een verzoek bij koningin Beatrix in tot het verlenen van gratie omdat hun meest elementaire rechten geschonden zouden worden.

18 mei: Oduber herhaalt nog eens dat de financiële situatie rond het Ramada en Beta hotel zeer ernstig is. Afbouwen kost ruim 50 miljoen dollar en Aruba kan dat bedrag niet opbrengen. Als Nederland meefinanciert, dan zou Aruba een substantieel bedrag kunnen bijdragen.

19 mei: Een 19-jarige stewardess spant een rechtszaak aan tegen haar werkgever Air Aruba die haar dienstverband beëindigt met een opzegtermijn van één maand omdat zij zwanger is. Het gerecht oordeelt op 24 juni dat Air Aruba de zwangere stewardess onredelijk heeft ontslagen en haar een schadevergoeding moet betalen.

21 mei: Oppositiepartij AVP vindt dat lokale experts naar Italië af moeten reizen en een financieringsplan op lange termijn moeten bereiken met de Italiaanse exportbank SACE. Ook de Italiaanse regering draagt verantwoordelijkheid in de vastgelopen financiering van Plantation Bay, Ramada en Beta hotel en moet deze nakomen, zo meent de AVP.

23 mei: Het Water en Energie Bedrijf (WEB) werkt met man en macht om het watertekort, voornamelijk te Malmok en Ponton en omgeving, op te lossen. Met de ingebruikname van een nieuwe 12.500 ton opslagtank te Alto Vista wordt hopelijk een jarenlang probleem opgelost.

Rudy Carty vestigde een wereldrecord

28 mei: In de omgeving van de Alto Vista Kapel stort kort voor 11.00 uur een sportvliegtuigje P4-ULA van het type Ultralite neer. De Nederlandse instructeur Lambertus Michel (51) en de Arubaanse student Erik Kock (24) komen om het leven. Het toestel is eigendom van Ultralite Aruba Services van de zich magiër noemende Nederlandse Rasti Rostelli die op Aruba verblijft.
Op 12 oktober zal blijken dat het ongeluk is toe te schrijven aan het toestel zelf, aan het laag vliegen en door een aangebrachte wijziging. De veiligheidsaspecten zouden niet stipt zijn nageleefd, er waren communicatieproblemen en onvoldoende bekendheid met de lokale weersomstandigheden.

30 mei: Niet alleen de Antillen maar ook Aruba wordt opgenomen in het zwartboek van Amnesty International wegens mishandeling van verdachten door politie in de periode februari 1990 tot augus 1991. In geen van gevallen is een onderz ingesteld.

1 juni: De amateurkla van de Hi-Winds 1992 lev vier absolute winnaars Marrit Gorter (dames), Je Kruijer (heren), Neil Bur (masters) en Kleber M (supermasters).

2 juni: In het centrum Oranjestad ontstaat een in een gastruck van Ar Gas Supply waardoor 8. liter propagaan-gas vrij ko Doordat een explosie uitbl ontsnapt Aruba aan ramp.

5 juni: Broer en zus Britt Björn Dunkerbeck zijn oppermachtige kampioe van de Hi-Winds profes nals 1992. Vincent Jacobs Marrit Gorter weten zich het prof-circuit als beste A banen te kwalificeren.

6 juni: Oduber reageert op de actie van Air Aru waarbij retourtickets van 5 florin naar Nederla worden aangeboden. "De vorm van barbaarse e nomie is alleen mogelijk een Fantasy Island", ald de bewindsman. De overh staat met 8.5 miljoen flo garant voor Air Aruba.

7 juni: De oppermachti Björn Dunkerbeck surft m een recordtijd van 3 uur minuten en 30 seconden e rondje om Aruba en verdie daar een extra 5.000 doll mee. Van de 15 deelnem kunnen slechts negen wi surfers verwelkomd word door een juichende menig bij de finish op Eagle Bea De rest haakt voortijdig vanwege deze uitputten race van ongeveer 64 ki meter.

8 juni: Oduber verwacht nie dat Aruba, zoals in het Sta tuut is bepaald, op 1 janua 1996 onafhankelijk moet wo den. Hij reageert hiermee uitspraken van de Ned landse parlementariërs het nog lang niet zeker is d de door Nederland bij h verlenen van de Statu Aparte afgedrongen onafha kelijkheidsdatum uit het St tuut geschrapt zal worden.

9 juni: De KLM dreigt Surinaamse regering m gerechtelijke stappen als d land een luchtvaartoveree komst sluit met Aruba. KLM vindt dat het vervo tussen Amsterdam en Par maribo voorbehouden mo blijven aan de Nederland luchtvaartmaatschappij de Surinam Airways (SLM).

10 juni: Hirsch Ballin z proberen op korte term een bezoek aan Italië brengen waar hij op ministe rieel niveau de problem wil bespreken die op Aru zijn ontstaan nu Italiaan aannemers zich hebben teru getrokken uit de bouw v de drie 'probleemhotels'. AVP verklaart dat de re van de Nederlandse minister bewijst dat premier Oduber onkundig is.

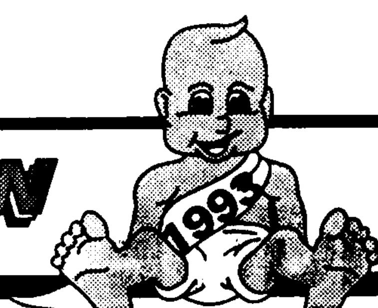
17 juni: De Sociaal Economi sche Raad (SER) adviseert de regering om de voorge nomen verlaging van de ouder doms-pensioengerechtigde leeftijd van 62 naar 60 jaar te heroverwegen. Naar mening van de SER is maatschappelijke noodzaa niet aanwezig. Bovendien kleven tal van ernst bezwaren aan een verlag van de leeftijd.

26 juni: Hirsch Ballin schrijft in antwoord op

AMIGOE

OUD en NIEUW

...eede Kamervragen dat ...derland geen financiële ...deverantwoordelijkheid ...agt voor de enkele hon...den miljoenen guldens afge...en garanties. Aruba zelf ...e garant en kan volgens ...n Haag geen financiële ...un van Nederland eisen.

...juni: Dyane Escalona ...dt tot Miss Aruba 1992 ...roond. Aruba's mooiste ...gt onder meer een check ...waarde van 5.000 florin ...een auto als geschenken ...r haar uitverkiezing. ...lange Nicolaas wordt ...ste runner-up en zal afge...adigd worden naar de ...s World verkiezingen. ...ona Lemminga (tweede ...ner-up) zal Aruba bij de ...kiezing van Miss Young ...ernational vertegenwoor...en.

...uli: Franklin Sophia van ...rcurius Trading kondigt ...n de Stichting Fundacion ...uba Limpi is opgericht en ...t vijf bier-importeurs ...rten met een permanente ...oonmaak van Aruba. De ...chting heeft vier vuilop...albedrijven gecontracteerd ...al het vuil op te halen.

...uli: Voor de kust van ...uba wordt een olievlek van ...kele kilometers grootte ...argenomen. Deze blijkt ...omstig van een tanker ...van de Wicklandpier naar ...andere bestemming is ...trokken. Het Wickland...soneel komt direct in actie ...gaat de vlek te lijf met ...mische stoffen, waardoor ...schade tot een minimum ...erkt blijft.

...uli: In de nieuwe school...ementen voor het open...r onderwijs staat dat leer...chten ingaande augustus ...2 geen alcoholhoudende ...nken meer mogen nut...n tijdens schoolfeestjes. ...mogen ook niet meer ...en in een lokaal waar ...lingen zijn.

...uli: De herstructurering ...het huishoudonderwijs, ...LTS en het ETAO, die ...engesmolten worden tot ...LBO, kost 34.4 miljoen ...n. Dit project wordt door ...KABNA gefinancierd.

...uli: Bij een gasexplosie ...olgd door een brand in ...take-away restaurant ...hai te Santa Cruz vallen ...gewonden. Dit gebeurt ...het vullen van de tank in ...restaurant door Arugas.

...uli: Oduber en de minis...raad spannen een rechts...k aan tegen het ochtend...d Diario vanwege de ...chuldiging dat de rege...g uit bandieten zou best...en corrupt zou zijn. Het ...mmentaar van Oduber: ...ensen die de macht van de ...en het geld hebben, ...bben niet het recht dit te ...bruiken tegen de over...id".

...juli: Na de bespreking in ...n Haag over de hotel...ranties zegt Hirsch Ballin ...Aruba 'in staat en bereid ...de problemen op eigen ...cht op te lossen, maar dat ...derland zich verplicht ...eft tot bijstand. "Aruba is ...t naar Den Haag ...omen om geld te vragen, ...ar om een krediet. De ...derlandse regering heeft ...h daartoe in principe ...eid verklaard", zo ver...art hij.

...juli: Directeur Mike Nico...s toont in brieven aan ...nister Elio Nicolaas van ...rkeer en Vervoer zijn ...orgdheid over de betrok...nheid van luchthavenper...neel bij de handel in verdo...nde middelen. Hij vraagt ...minister een onderzoek in ...stellen.

...juli: Een 'geheime' brief ...de luchthavendirecteur ...n de minister, met de ...men van werknemers die ...trokken zouden zijn bij ...moedelijke drugshandel ...de luchthaven, lekt uit en ...bij de nieuwsmedia ...recht.

...juli: De AVP vindt dat ...ister Elio Nicolaas onmid...lijk moet aftreden en dat ...een onderzoek moet ...aats vinden op de lucht...aven met betrokkenheid ...n internationale organisa-ties op het gebied van de drugsbestrijding.

21 juli: Het nieuwe bestuur van de Aruba Gastronomic Association (AGA) verwacht grote problemen bij de opening van de drie in aanbouw zijnde hotels Ramada, Beta en Plantation Bay. Volgens AGA zal er weer een verschuiving van hotelwerknemers plaats vinden en een nóg groter tekort aan serverend personeel ontstaan.

22 juli: De Arubaanse Statendelegatie, die deelneemt aan een vergadering van het Parlatino in Peru, ontkomt op het nippertje aan een bomaanslag. In de binnenstad van Lima vallen vele doden en raken honderden mensen gewond.

23 juli: Het Arubaans Olympisch Comité vertrekt met 5 atleten en 7 officials naar de Olympische Spelen die van 25 juli tot 9 augustus in Barcelona worden gehouden. De Arubaanse deelname kost in totaal 105.000 dollar.

27 juli: De AVP verzoekt Statenvoorzitter Felix Flanegien het reces van de Staten te onderbreken om een parlementaire enquête te houden over de drugsaffaire op de luchthaven. De AVP zegt over bewijzen te beschikken dat de situatie op de luchthaven zonder uitstel een diepgaand onderzoek vereist.

4 augustus: De zeven luchthavenfunctionarissen eisen rectificatie van luchthavenmeester Nicolaas. Het voor en tegen in deze affaire wordt in een overvolle rechtszaal in alle finesses belicht voor rechter mr Ch. Heeregrave.

Uitspraak 17 augustus.

Foto Djisbie Franken

Emotionele taferelen deden zich voor bij de aankomst van de stoffelijke resten van de slachtoffers van de Bijlmer-vliegramp.

Koningin Beatrix geniet tijdens haar bezoek aan Aruba van een frisse cocosdrank.

13 augustus: De douanerecherche, bijgestaan door snuffelhond Max, vindt in de haven van Oranjestad aan boord van het Colombiaanse barkje 'José Luis I' ruim 4 kilo cocaïne in de motorkamer. Kapitein en bemanning worden aangehouden.

14 augustus: De politie houdt vier personen aan die te Seroe Colorado met windbuksen op leguanen jagen. Sinds de overheid de toegangspoorten van de voormalige Lago Colony heeft weggehaald, trekken velen het gebied in om leguanen te schieten, dat voorheen werd tegengegaan door de Lago en bewakers van de Colony.

17 augustus: Oduber vertrekt voor de tweede maal naar Nederland voor besprekingen over de mogelijke afronding van de financiering voor de afbouw van de drie hotels. De premier wordt vergezeld door de waarnemend directeur van Algemene en Juridische Zaken, mr John de Vries.

18 augustus: Rechter Heeregrave wijst de eis van de zeven luchthavenfunctionarissen tot rectificatie af. Hij is van mening dat de luchthavenmeester niets laakbaars heeft gedaan, maar juist enkel zijn plicht.

20 augustus: Hilton International sluit een overeenkomst voor het beheer van het 500 kamers tellende Concorde hotel. Vrijwel direct daarna wordt een vernieuwing aangekondigd. Kosten: ruim 18 miljoen dollar.

29 augustus: Rudy Carty wordt in het zonnetje gezet omdat hij de nieuwe wereldrecordhouder is met maar liefst 151.000 *sit-ups*. De Arubaan wordt met deze prestatie opgenomen in het Guiness Book of World Records.

1 september: Te Boca Boedoei spoelt het lijk aan van een vrouw waarvan de identiteit alsnog onbekend is. Op de rotsen wordt een tas aangetroffen zonder documenten of identiteitspapieren.

3 september: Het aangespoelde lijk blijkt dat van de Amerikaanse Eileen McAdden te zijn, werkzaam bij The Dutch Village en verwikkeld in een echtscheidingsproces met Heiden Wolfgang Klaus.

5 september: De geruchten over de aids-besmetting van twee jeugdige schoolgaande Arubaanse meisjes brengt Aruba in beroering. De Nationale Aidscommissie en de Gezondheidsdienst proberen de chaos zo goed en zo kwaad mogelijk in goede banen te leiden.

6 september: Eileen McAdden (49) wordt in New York begraven. Het lijk is na sectie-verrichting vrijgegeven aan de familie. Ochtendbladen melden dat McAdden's echtgenoot als de vermoedelijke dader is aangehouden.

7 september: De vijf Arubaanse atleten Tico, Alvarito, Sonia, Mildred en Cado van Stichting de Geestelijk Gehandicapte vertrekken met hun begeleiders naar Madrid om deel te nemen aan de eerste Paralympics voor geestelijk gehandicapten. De wedstrijden worden, als onderdeel van de Olympische Spelen, gehouden van 13 tot en met 23 september.

10 september: In verband met mogelijke fraude met publieke kaarttelefoons stellen Setar-medewerkers alle openlijk toegankelijke kaarttelefoons buiten werking. Het gerucht gaat de ronde dat als het zwarte streepje op het kaartje met witte inkt of nagellak wordt gecamoufleerd, men lokale en internationale gesprekken op kosten van Setar kan voeren.

12 september: De Kamer van Koophandel vindt dat deelname aan het openbaar verkeer door motorrijtuigen zonder WA-verzekering op effectieve wijze bestreden moet worden. Daarom is aan de minister van Financiën voorgesteld om een algemeen controle-systeem in te voeren. Bij de afgifte van de autokentekenplaat zou in de toekomst een geldig autoverzekeringsbewijs overlegd moeten worden...

14 september: De gebroeders Pasquale, Paolo en Gasparre Cuntrera, welbekende namen op Aruba, worden door de Venezolaanse autoriteiten aangehouden en uitgeleverd aan de Italiaanse justitie.

15 september: Er is een onderzoek gaande in verband met vermoedelijke fraude bij het overheids autokeuringslokaal in San Nicolas. Er zijn reeds drie aanhoudingen verricht.

17 september: De Raad van Ministers verliezen de belediginszaak tegen Diario's hoofdredacteur Jossy Mansur. De raad eiste rectificatie van een aantal beledigende woorden zoals 'Nel en zijn bandietenbende', 'corruptie' en 'witwasserij'. De eisers worden door rechter mr Heeregrave veroordeeld in de proceskosten.

19 september: "Wij respecteren elk rechterlijk vonnis, maar dat wil nog niet zeggen dat wij het eens moeten zijn met de uitspraak", zo reageert premier Oduber op de uitspraak van rechter Heeregrave. Hij kondigt hoger beroep aan door de Raad van Ministers.

22 september: De Orde van Advocaten neemt kennis van de persberichten waarin van regeringszijde te kennen wordt gegeven dat men geen vertrouwen heeft in de rechterlijke macht en dat ook in het rechterskorps corruptie heerst en er bandieten zijn. Rechter Heeregrave zou zich aan 'openbare dronkenschap' en ander 'ontoelaatbaar gezag zoals dansen, zingen en muziek maken' schuldig maken. Oppositiepartij AVP vindt dat hiermee de grens van het toelaatbare is gepasseerd en dat van Koninkrijkswege aandacht moet worden geëist voor de houding van de Arubaanse regering.

24 september: Commandant A.Zuiderwijk van de marinierskazerne maakt bekend dat de kazerne binnen een tijdsbestek van 5 jaar wordt opgeknapt door nieuwbouwprojecten. De totale investering ligt boven de 50 miljoen gulden.

30 september: Hirsch Ballin doet het voorstel dat Nederland zich garant stelt voor de betaling van rente en aflossing van een lening van 55 miljoen dollar voor de onafgebouwde hotels. De Arubaanse regering zal zelf jaarlijks 20 miljoen dollar moeten bijdragen uit eigen middelen, over een periode van 15 jaar, te beginnen in 1992.

2 oktober: Dutch Hotel & Casino Development Corporation en het management van Golden Tulip hotel besluiten de samenwerking per 1 oktober 1992 te beëindigen. De vestiging van Radisson wordt hierdoor een feit. Het hotel zal de deuren na renovatie officieel openen onder de naam Aruba Caribbean Radisson Resort.

3 oktober: Een aantal Arubaanse gezinnen wil een twintigtal Joegoslavische oorlogswezen adopteren. Dit heeft Suzy Kock, de initiatiefneemster, in Oranjestad meegedeeld. Aan het Rode Kruis in Nederland is gevraagd te onderzoeken waar de kinderen zich nu bevinden en wat er allemaal moet gebeuren om hen op Aruba te krijgen.

5 oktober: Ruim tweehonderd personen, onder wie mogelijk een aantal Antillianen en Arubanen, worden vermist na de ramp met een Boeing vrachtvliegtuig van de Israëlische vliegtuigmaatschappij El Al in de Amsterdamse Bijlmer. De Amsterdamse politie verwacht geen overlevenden aan te treffen in de totaal uitgebrande gebouwen. Oduber vindt het niet nodig het voorbeeld van de Antilliaanse premier te volgen om ook naar Nederland te reizen.

7 oktober: Oduber herhaalt dat vermoedelijk vijftien Arubaanse gezinnen in de getroffen flats woonachtig waren, maar dat nog geen bijzonderheden over hen bekend zijn. In Beverwijk, waar de mensen met brandwonden worden behandeld, is een Arubaan opgenomen die ernstig gewond is. Over zijn twee kinderen is echter nog niets bekend.

9 oktober: Wat een grandioze opening had moeten worden voor het nieuwe restaurant Papa's & Beer, loopt uit op een groot fiasco. Minister Croes van Justitie last de shows van 'The American Hunks' op 8 en 9 oktober af. Croes laat weten dat er nooit een vergunning is afgegeven voor uitvoering van deze show.

10 oktober: De namen van de vermisten van de vliegramp in de Bijlmer worden vrijgegeven. De drie bijgewerkte lijsten verbergen in hun zakelijke opsomming van namen en feiten een immens drama. Op de lijst komen 13 geïdentificeerde Arubaanse slachtoffers voor. Aruba is, vergeleken bij de Nederlandse Antillen en Suriname, het zwaarst getroffen door de ramp.

14 oktober: Neuroloog dr. Falconi en anesthesist dr. Ike Posner hebben een nieuw apparaat ontwikkeld waardoor de bloeddruk in het hoofd met meer zekerheid kan worden gemeten. Experts menen dat de uitvinding revolutionair zou kunnen werken bij behandeling van neuro-trauma patiënten.

16 oktober: Op het vliegveld spelen zich emotionele taferelen af als het vliegtuig van Air Aruba landt met de geïdentificeerde stoffelijke overschotten van de slachtoffers van de Bijlmer.

23 oktober: Nadat zich vermoedelijk een explosie in de machinekamer heeft voorgedaan, breekt aan boord van de veerboot 'Almirante Luis Brion' brand uit. Twee bemanningsleden raken licht gewond en de boot brandt geheel uit.

25 oktober: In verband met de smokkel van ongeveer 85 kilo cocaïne, met een straatwaarde van 3.4 miljoen gulden, worden de immigratieambtenaar F.H. en drie Afrikanen aangehouden. Zowel de politie als de Sectie Verdovende Middelen geven geen informatie zolang het onderzoek loopt.

7 november: De Staten van Aruba aanvaarden met algemene stemmen het regeringsvoorstel inzake de WEB nv. Met de vakbonden STA en SWA is een gewijzigd protocol bereikt, waarbij de regering 1 jaar bedenktijd accepteert voor overgang in dienst van de WEB nv.

11 november: Om 9 uur wordt de officiële verkiezingscampagne geopend door het indienen van de kandidatenlijsten. Verwacht wordt dat de gele lijst van de MEP de nodige aandacht zal krijgen omdat vele vertrouwde gezichten zijn verdwenen van de lijst, zoals Grace Bareño, ir. Richard Eman, Cay Marquez, Mario Croes, drs Raymond Hernandez en Didi Wernet.

13 november: De Aruba Trade and Industry Association (ATIA) is bang dat gedurende de verkiezingscampagnes vele beloftes worden gedaan en er zelfs veranderingen in de sociale wetgeving zal plaats vinden. De vereniging noemt onder meer de cessantia, verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd, algemene ziekteverzekering, verhoging van het ouderdomspensioen en een verlichte pensioenverzekering.

14 november: In het Concorde Hotel, waar de vernieuwingswerkzaamheden in volle gang zijn, wordt een onverwachte inval gedaan. Uit het omsingelde hotel worden 200 illegalen opgepakt. Aruba Hotel Enterprises nv reageert verontwaardigd op de inval. De toekomst van het hotel is volgens executive director Alberto Gonzalez nu zeer onzeker geworden.

17 november: Het gerucht dat de Natural Bridge is ingestort, blijkt overdreven: slechts een stukje rots is door erosie los geraakt en in zee gestort. DOW gaat na of er nog meer gevaar voor het afbrokkelen door erosie bestaat.

18 november: Bon Bini Reina! Stipt om 10 uur landt het koninklijk gezin vanuit St maarten met het regeringsvliegtuig PBX op Aeropuerto Reina Beatrix. De drie prinsen brengen later op de middag een bezoek aan marinebasis Savaneta, majesteit brengt een bezoek aan San Nicolas.

19 november: Na een privé-avond geeft het koninklijk gezin weer vroeg gehoor aan het officiële en drukke programma. Premier Oduber overhandigt de vorstin aan het slot van de culturele manifestatie een Watapana-bonsai met het verzoek dit boompje in ere te houden. De koningin antwoordt: "Dan hoop ik dat u goed zult zorgen voor de échte Watapana-boom".

20 november: Koninklijk werkbezoek aan Antillen en Aruba ten einde. Het gezin vertrekt in de namiddag met de PBX richting Miami, waar het overstapt op een Martinair-vliegtuig met als eindbestemming Schiphol. Voorzitster Nilda Koolman van de commissie koninklijk bezoek pinkt, na een voortreffelijke en zeer energievretende organisatie, op het vliegveld een traantje weg.

25 november: Partido Aruba Nobo (PAN) heeft onvoldoende handtekeningen bij de sluiting van de termijn voor ondertekening van de kandidatenlijsten voor de komende verkiezingen.

27 november: Het Centraal Bureau voor de Statistiek schat het aantal inwoners op Aruba op 71.000. De afgelopen 3 jaar nam de bevolking met ongeveer 10.000 toe. Dit is het resultaat van de volks- en woningtelling 1991.

28 november: Natuurvereniging Stimaruba en Sun Development Company, de initiatiefnemer van het golfbaan project Tierra del Sol, komen overeen dat de Bubaliplas behouden blijft en de golfbaan haar benodigde water uit de plas krijgt. Er is een plan om het slib uit de grote plas te verwijderen. Dat zal naar schatting 2 jaar duren en ongeveer 1.25 miljoen florin kosten.

30 november: Op 104-jarige leeftijd overlijdt Aruba's oudste inwoonster Johanna Maduro, beter bekend als Machita. Nu is Sjon Ka met haar 102 jaar 'Aruba's oudste'.

3 december: Volgens de cijfers van de regering, zijn in de afgelopen 4 jaar 7.500 aanvragen voor een stuk bouwterrein ingediend. Volgens Watty Vos (AVP) zijn hiervan slechts 1.000 verzoeken afgegeven en staan er nog 6.500 mensen op de wachtlijst.

9 december: In het Hyatt Regency vindt de ondertekening plaats van de eerste Collectieve Arbeids Overeenkomst (CAO) door de vakbond Aruba Oil Refinary Workers Union en Coastal nv. Over de inhoud van de cao worden geen gegevens verstrekt.

12 december: Minister Croes maakt bekend dat in 1992 in totaal 151 kilo cocaïne in beslag is genomen en 223 personen zijn aangehouden. De bewindsman noemt het zorgwekkend dat op Aruba voor het eerst heroïne is aangetroffen. DOOV kreeg 5.423 verzoeken voor een eerste toelating en 2.570 voor een verlenging. Tot en met 30 november zijn 2.747 vergunningen afgegeven.

14 december: Omdat er onzekerheid bestaat over de herwaardering van functies gaat het personeel van de posterijen over tot een staking. Hierdoor worden de ruim 45.000 oproepkaarten voor de verkiezingen van 8 januari niet uitgedeeld en loopt de grote berg kerstpost een uiterst hinderlijke vertraging op.

15 december: Minister Elio Nicolaas van Verkeer en Waterstaat bekritiseert de oppositie en de mediaverte-genwoordigers. De bewindsman durft zelfs te beweren dat de Arubaanse journalisten de systemen van de Russische KGB en de propaganda minister van Hitler, dr. Joseph Goebels, toepassen.

17 december: Bij rechterlijk vonnis moet het personeel van de posterijen het werk hervatten. Tot 30 december moet een afkoelingsperiode in acht worden genomen.

19 december: Het Arubaanse team bestaande uit Richard Rodriguez, Alvin Ras en Gert van Vliet eindigt op de derde plaats bij de Centraal Amerikaanse en Caribische Cross Country.

Nieuwjaarswens Milieubeweging:

Openbaarheid van bestuur en deugdelijke milieuwetgeving

HET SCHORT OP Curaçao aan een democratische inrichting van de maatschappij, wat blijkt uit de geringe openbaarheid in het bestuur. Samen met een aantal andere obstakels verhindert dat volgens Defensa Ambiental een deugdelijk milieubeleid op het eiland.

Desondanks kijkt voorzitter Lloyd Narain enigszins tevreden terug op het voorbije jaar. Aarzelend zegt hij dat er vooruitgang te bespeuren is. "In die zin, dat we nu weten waar de echte obstakels liggen. Vooral de Saliña-affaire heeft ons de ogen verder geopend".

= door Elisabeth de Montsouris =

"Eerdere interne overheidsplannen om in Saliña een siervijver aan te leggen werden door de bestuurders zonder overleg met de betrokken diensten in de prullebak gegooid", vervolgt Narain. "Een ondernemer kon alvast gaan dempen, terwijl de vergunningen daartoe nog niet in orde waren. Onze protesten werden niet beantwoord en de ondernemer in kwestie kreeg de vergunning cadeau".

Dat gebrek aan openbaarheid noemt Narain een van de obstakels, waarbij hij er gauw aan toevoegt dat hij met openbaarheid niet de *public relations* van de overheid bedoelt. "Die is er alleen maar voor het oppoetsen van het imago", zegt hij. "Nee, ik bedoel echt de naakte waarheid. Wat gebeurt er achter de schermen. Bij zo'n wet op de openbaarheid van bestuur zijn wij allemaal, de samenleving als geheel gebaat, niet alleen de milieubeweging".

Maar er zijn meer barrières. Narain noemt het gedeeltelijk afwezig zijn van politieke wil. "Kijk maar naar de hinderverordening. Dat wetsontwerp ligt al negen jaar in een la. In december zou het aan de orde komen, daar hebben we helaas niets van gemerkt. Eigenlijk zou het met spoed behandeld moeten worden, maar ja, dat gebeurt niet".

Een volgend obstakel vormt het ontbreken van een deugdelijke milieuwetgeving. De Leerstoel Milieu heeft het afgelopen jaar aan de jurist Arjen van Rijn de opdracht gegeven om dat deel van de wetgeving door te lichten. Zijn rapport liegt er niet om: er is nauwelijks iets geregeld. "En waar wel wetgeving is, is die niet volledig. Daardoor gaat men er te gemakkelijk mee om. De kwestie van de bezwaarschriften is daar een voorbeeld van. Dat ondervinden we nu bij het windmolenpark. Kodela kon al beginnen zonder de procedure van de bezwaarschriften af te wachten. Dat kan allemaal zo maar".

Belangrijk is volgens Defensa Ambiental dat het milieubeleid in het hart van het overheidsbeleid moet worden opgenomen. "In overeenstemming met de resultaten van de in juli gehouden milieuconferentie in Rio de Janeiro. Daar is consensus bereikt over duurzame ontwikkeling. Dat wil zeggen dat je als staat je ontwikkeling zo moet inrichten dat er rekening wordt gehouden met natuur en milieu. En met de belangen van de toekomstige generaties. Dus bij voorbeeld ervoor zorgen dat je grondstoffen niet uitgeput raken".

"We zullen er een harde dobber aan hebben om de mensen van Economische Zaken te overtuigen van het belang van duurzame ontwikkeling. Uiteraard zijn wij te allen tijde bereid hun de informatie uit Rio ter beschikking te stellen, voor zover ze die niet al hebben".

Narain meent dat ook Nederland hierin een rol moet spelen. In hun ontwikkelingsbeleid tegenover de Nederlandse Antillen zou duurzame ontwikkeling uitgangspunt moeten zijn. "En dan moeten ze niet met twee maten meten", zegt hij. "Want dat gebeurt. Kijk maar naar Kodela. In Nederland zou zo'n beslissing over de locatie van een windmolenpark er niet door komen zonder een milieu-effectrapportage. Als het op Curaçao speelt, kan het ineens wel. Terwijl Nederland nota bene samen met de EG het project subsidieert".

PROFILEREN

Defensa Ambiental is van mening dat de overheid meer op ondersteuning van internationale organen kan rekenen, wanneer het zich profileert als een land dat hard aan natuur en milieu en duurzame ontwikkeling nale steun kan dan weer vitaliserend werken op lokale onderzoeksinstanties als de UNA en Carmabi.

Een van de aandachtspunten bij natuur en milieu is de ruimtelijke ordening. Defensa Ambiental hecht er grote waarde aan dat daarin een consciëntieus beleid wordt gevoerd. "We weten dat de overheid hard werkt aan de afwikkeling van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan (EOP). Dit moet echter wel volgens schema gebeuren, zodat het zo spoedig mogelijk naar de eilandsraad kan. Intussen moet de overheid dan wel in de geest van het EOP handelen en het eiland niet weggeven aan plannenmakers die daar tegenin willen gaan. Dat is erg belangrijk voor een duurzame ontwikkeling en dus voor de natuur van Curaçao".

Curaçao anno 1992: er valt nog veel te doen op het gebied van milieuhygiëne.

Onlangs bood Defensa Ambiental de dienst Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (DROV) een commentaar aan op het EOP. Daarin maken de milieubeschermers duidelijk dat zij achter het idee van de DROV staan om de bebouwing te beperken tot Groot Willemstad en een verdichting van een kleine groeikern op Bandabou. "De industrialisatie moet op dezelfde manier worden ingedamd", zegt Narain daarover. "Het gebied rond het Schottegat is daarvoor zeer geschikt. Daarom zijn we ook zo blij met de plannen van Curoil. Zij willen het asfaltmeer opruimen en er industriële terreinen aanleggen. Veel beter dan industrieterreinen verspreid over het eiland".

"Kijk, als je een stuk natuur verpest, maak je daarmee ons eiland weer een beetje kleiner. En het is al een klein eiland. Je komt de bebouwing altijd weer tegen. Door woonhuizen en industrialisatie links en rechts versnipper je de natuur steeds meer. En kleine natuurgebieden overleven niet, je moet grote aaneengesloten gebieden behouden".

PLUTONIUM

Dat het werk van Defensa Ambiental de bevolking aanspreekt bleek wel uit de handtekeningenactie die zij samen met Amigu di Tera in oktober organiseerde. In korte tijd verzamelden de beide organisaties ruim vijfduizend handtekeningen tegen mogelijk plutoniumtransport door het Caribisch gebied.

"Het hadden er veel meer kunnen zijn", vertelt Narain. "Toen de actie afgelopen was, waren de inzamelaars teleurgesteld, die hadden de smaak net te pakken. Voor ons was deze actie een soort toetssteen. Hoe denken de Curaçaoënaars over het milieu en over de milieubeweging. Het bleek dat de meesten erg geïnteresseerd zijn in het milieu. Tijdens deze actie brachten burgers zelf alle aspecten van het milieu en de bescherming daarvan naar voren".

Een gevolg van de bezorgdheid over het plutoniumschip was dat de contacten met milieugroeperingen van de andere eilanden aanzienlijk werden geïntensiveerd. Curaçao heeft goede relaties met gelijkgezinden op Aruba, Bonaire, Saba en St. Maarten. Daarnaast staat Defensa Ambiental in voortdurende verbinding met buitenlandse organisaties.

Zo vertegenwoordigde Narain in augustus dit jaar Defensa Ambiental op een vergadering van de Caribbean Conservation Association (CCA) op Trinidad. "Daar werd door Greenpeace de hele plutoniumkwestie voor het eerst aan de orde gesteld. Ter plekke nam de CCA een resolutie aan, waarin zij het transport van plutonium scherp veroordeelde".

De bal was aan het rollen gebracht. Al gauw volgden verklaringen van de Caricom en de Caribische Raad van Kerken. Inte[...]tionaal werden de prote[...] tegen het transport van giftige plutonium meer [...] meer hoorbaar. Nu Ja[...] voor de route via Zuid-Af[...] heeft gekozen, is de [...] voor de milieubewe[...] echter niet afgelo[...] Narain: "Er komen tot [...] jaar 2010 nog circa ve[...] van deze transporten. E[...] elk transport bestaat de m[...]lijkheid dat het pluton[...] door onze regio vaart. [...] blijven dus alert".

Die alertheid is ook n[...] voor het nucleaire afval [...] al jaren van Japan n[...] Frankrijk gaat, zo vertel[...] voorzitter van Defe[...] Ambiental. "Dat gaat [...] het Caribisch gebied, [...] zijn we nu pas ac[...] gekomen. We staan gelu[...] in regelmatig contact [...] Greenpeace en zo houden [...] elkaar van de laatste [...]wikkelingen op de hoogte".

Namens Amigu di T[...] bezocht Narain onlangs [...] jaarvergadering van Frie[...] of the Earth Internation[...] Spanje. Mario Kleinmo[...] en Rudy Henriquez heb[...] dit in voorgaande ja[...] gedaan. Daar werd zijn r[...]lutie over het plutoniumtr[...]port door de 51 aanwe[...] landenvertegenwoordi[...] unaniem aangenomen. [...] bleek dat veel landen [...] actief bezig waren met [...]testen tegen het transp[...] Indonesië, Maleisië, de F[...]pijnen en zelfs de milieu[...]weging uit Japan. Die vo[...] zich eigenlijk [...] beschaamd. Ook de Zui[...]merikaanse landen zijn [...] tegen".

De plutoniumkwe[...] komt in 1993 zeker weer [...]bod. Daarnaast zal de mili[...]beweging op Curaçao g[...] aandacht schenken aan [...] milieuwetgeving en de ha[...]having daarvan. Defe[...] Ambiental wenst een dui[...]lijke en meer democratis[...] wetgeving, zodat de bur[...] kan participeren aan de de[...]cratie. "En dat kan alleen [...] er openheid heerst, op [...] fronten", zegt Narain.

Dierenbescherming draait voornamelijk op vrijwilligers.

Meer armslag Dierenbescherming door financieel goed 1992

DE DIERENBESCHERMING CURAÇAO gaat 1993 in met een goed gevulde portemonnee en een nieuwe asielbeheerder. Dat biedt de vereniging de mogelijkheid om zich wat meer met niet-asielgebonden zaken bezig te houden, zoals informatie geven aan het publiek, klachtenbehandeling en het opnieuw opzetten van het project 'hondenvanger'.

= door Elisabeth de Montsouris =

"Financieel gezien was 1992 een succesvol jaar. De oktober-collecte heeft rond de vijftigduizend gulden opgebracht, een absoluut record", vertelt bestuurslid Barbara Halabi enthousiast. "Je merkt dan dat de mensen ondanks alles toch iets voor de dieren willen uitgeven, en dat geeft ons weer moed om door te gaan. Want als je dat niet hebt, lukt het niet".

De subsidie die de Dierenbescherming krijgt is minimaal en te vrezen valt dat die met het Nieuwe Beleid verder zal dalen. Toch heeft de Dierenbescherming veel geld nodig. Alleen het onderhoud van het asiel al kost handenvol geld. "Veel mensen beseffen niet dat zo'n asiel een heel bedrijf is", zegt Halabi, "met personeel en grote investeringen".

Dat bedrijf moet gerund worden. Sinds half december is een nieuwe beheerder aan het werk. In de advertentie stelde het bestuur nogal hoge eisen. "Bewust", zegt Halabi. "Hij moet de hele dagelijkse leiding op zich kunnen nemen, zodat er niet iedere dag een bestuurslid op het asiel moet zijn. Dat was tot nog toe wel het geval, omdat de beheerders dat deel van de taak niet aankonden. Hoe tevreden we verder ook over hen waren".

LEGUANENHANDEL

In het nieuwe jaar heeft het bestuur dus de handen vrij voor andere werkzaamheden. Halabi noemt de behandeling van klachten. Daar gebeurt al veel meer aan, sinds de nieuwe asielcommissaris Kaye McOustra is aangetreden. "Maar we willen daarnaast ook in de leguanenhandel gaan duiken. Daar krijgen we erg veel telefoontjes over".

Verder hopen de dierenbeschermers het project 'hondenvanger' nieuw leven in te blazen. Halabi: "Daarmee proberen we vooral groepen loslopende honden te lokaliseren. Daar hebben omwonenden vaak veel overlast van. We proberen de honden vertrouwd te maken door dagelijks eten neer te zetten, en als dat lukt, doen we een slaappil in het voer. Vervolgens brengen we ze naar het asiel. De schurftige en zieke dieren krijgen een spuitje en voor de andere honden zoeken we een nieuw adoptieadres. Dat is immers een van de doelstellingen van de Dierenbescherming".

"Het is heel zwaar en moeilijk werk. De vrijwilligers die daaraan meedoen moeten bereid zijn om ook 's nachts te werken", vertelt het bestuurslid. "Daarnaast reageren we natuurlijk ook op telefoontjes van mensen die een mager en/of schurftig hondje in de buurt hebben lopen. Meestal adviseren we om het dier eerst in de tuin te lokken. Het is zo moeilijk om een loslopende zwerver te pakken te krijgen".

NIEUWSBRIEF

Dank zij de record-opbrengst van de collecte en van de twee koffieconcerten kan het bestuur eindelijk weer een nieuwsbrief voor donateurs, sponsors en andere geïnteresseerden uitgeven. Het eerste nummer verscheen al in september. "Het is zo belangrijk dat mensen weten wat je doet als vereniging. Wat gebeurt er met het geld? Welke activiteiten worden er georganiseerd? Daarnaast biedt zo'n nieuwsbrief ons de gelegenheid om oproepen te doen. Voor vrijwilligers bij voorbeeld".

Vrijwilligers. Daar draait de Dierenbescherming voor een groot deel op. Mensen die in het asiel komen helpen: wandelen met de honden, een was- of borstelbeurt geven, helpen met eten geven of de verzorging. Maar ook mensen die achter de schermen bezig willen zijn. Bij voorbeeld met collecteren, het bakken van taarten voor de jaarlijkse *bake sale*, verkoop in het Winkeltje of het invoeren van gegevens in de computer. "We kunnen iedereen gebruiken", aldus Halabi, "ook mensen met een bepaalde expertise".

VOGELBOEKJE

Een aardig - educatief - project dat in 1993 gestalte krijgt is de uitgave van een vogelboekje. Het vorig jaar overleden bestuurslid Else Groeneveld ontdekte bij toeval dat de Dierenbescherming tussen 1955 en 1960 een boekje over vogels had uitgegeven, dat gebruikt werd op scholen. Jarenlang zocht zij tevergeefs naar een expert die dit boekje zou willen herschrijven en aanpassen aan de huidige omstandigheden. In 1992 vond het bestuur drs. Bart de Boer bereid om dit te doen.

Het boekje verschijnt in drie talen en is voorzien van vijftig kleurenfoto's. In eerste instantie is het bedoeld voor de hogere klassen van het basisonderwijs. Het is volgens het bestuur echter ook zeer geschikt als naslagwerkje voor iedereen die iets meer over de vogels van de Benedenwinden wil weten. Een reptielenboekje is als mogelijk vervolg hierop denkbaar.

Plannen te over dus bij de Dierenbescherming, die zich steeds meer als een actieve vereniging profileert. Een vereniging die bereid is geld te investeren in haar werk en daarbij geholpen wordt door bedrijven en particulieren.

NIEUWE KEUKEN

De oude en de dit jaar nieuw gebouwde hondehokken worden nu vrijwel allemaal gesponsord. Dat wil zeggen dat een bedrijf of een particulier de helft van de jaarkosten van een hok en zijn bewoners op zich neemt (fl. 750,- per jaar). Het in augustus gereed gekomen kattenpension kon gebouwd worden dank zij de financiële steun van een particulier. De Nederlandse Bond tot Bescherming van Honden betaalde een nieuwe keuken in het asiel plus een *grooming area*.

Blijft over het kattenhok, dat volgens Halabi totaal verrot is. "We hopen in 1993 een nieuw hok te kunnen bouwen. Met wat meer aparte hokken, zodat we dieren kunnen isoleren".

Al met al tevreden gezichten bij de dierenbeschermers. "Maar we mogen nu niet lui achterover gaan zitten", zegt Halabi. "Je kunt niet te snel juichen. We moeten ook een buffer opbouwen voor de toekomst. Het is niet zo dat we nu een succesvol jaar hebben gehad en dat we daarom geen geld meer nodig hebben. De uitgaven lopen door en onze werkzaamheden ook".

DEMOCRATIE IN LATIJNS AMERIK[A]

Vervolg van pag. 10

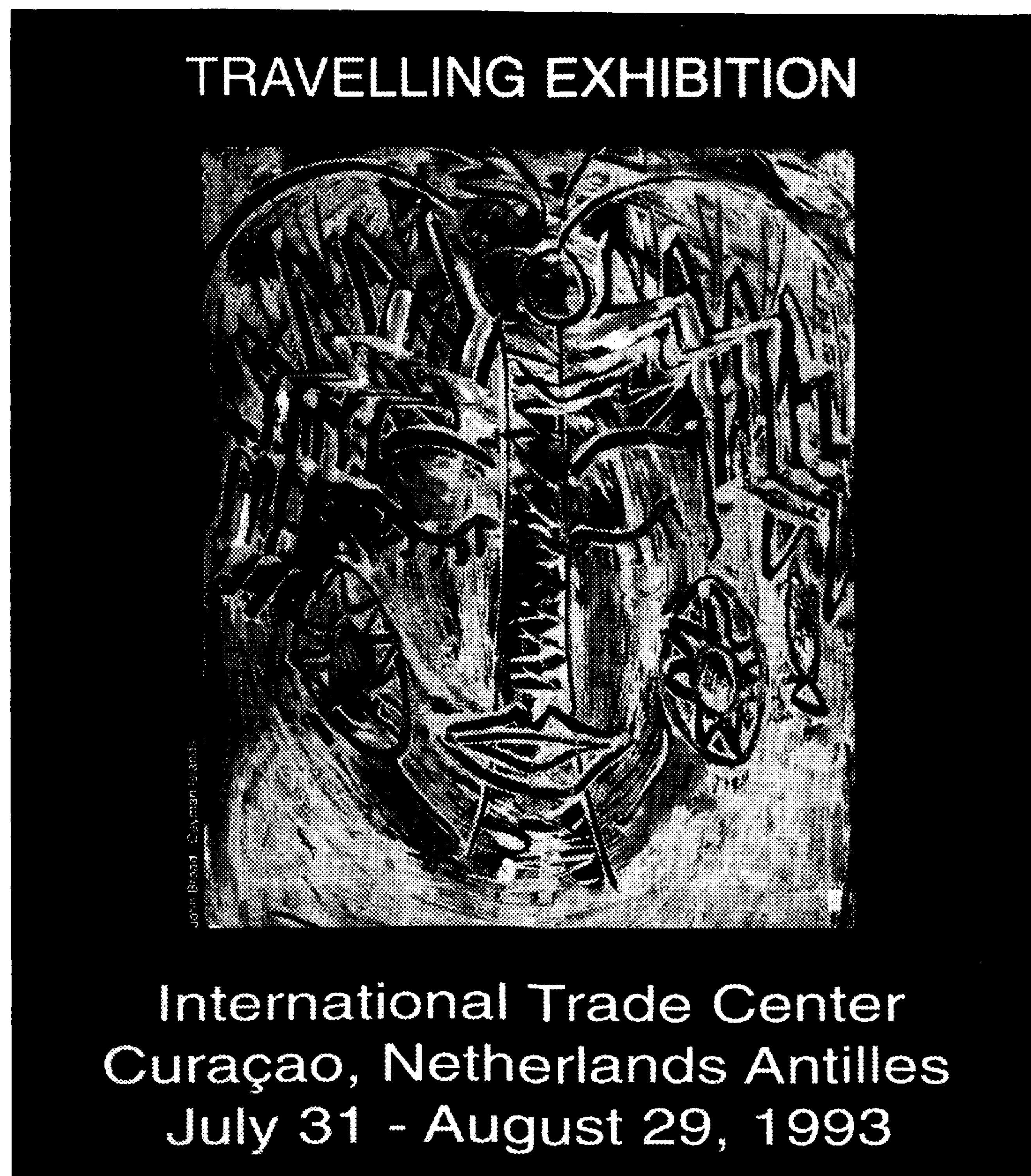
jaar te houden verkiezingen wint.

Peru had eveneens te maken met een berooide bevolking. Dat was een gunstige voedingsbodem voor de greep naar meer macht welke president Fujimori ondernam. De bevolking volgde dit alles met apathische blik of met welwillende aandacht omdat Fujimori populair is door zijn optreden. De president kon meer macht krijgen doordat ook het leger aan deze manoeuvre zijn zegen gaf. En passant gaf Fujimori de poliieke leiders de schuld van de sociale achteruitgang. Een actie zonder politieke reactie bestaat ook niet in Peru. In november ondernamen dertig militaire leiders een poging zich te ontdoen van Fujimori. Maar dat lukte niet. Die zit nog stevig in het zadel en de militairen zitten nu achter slot en grendel. De populariteit van Fujimori bleek wel toen in de grondwetgevende vergadering zijn partij bijna de helft van de stemmen veroverde. Dit congres moet de weg terug naar de democratie voorbereiden, maar dan wel een democratie naar de inzichten [...] Fujimori.

De keuze voor de democr[...] is ook nog niet gemaakt [...] Haiti nadat daar geko[...] president Jean-Bertrand A[...]tide aan de kant we[...] geschoven bij een staatsgr[...] door het leger. Sancties we[...] door de Organisatie van A[...]rikaanse Staten zijn a[...]kondigd hebben geen re[...]taat geboekt, althans [...] het gewenste resultaat. [...] armen hebben het door [...] sancties nog moeilijk[...] gekregen.

Voor Cuba ligt de parlemen[...]taire democratie ook nog n[...] in het vooruitzicht, zola[...] Fidel Castro de lakens u[...]deelt. Washington probee[...] zelfs zijn embargo tegen Cu[...] te verzwaren. Doel daar[...] is de democratie desnoods [...] te dwingen.

Echt daadwerkelijke de[...]cratie is voor velen in Lati[...] Amerika nog steeds [...] droombeeld. Zolang [...] enorme buitenlandse sch[...] boven dit continent bl[...] hangen als een zwaard [...] Damocles, zal de dreig[...] voor de democratrie leven[...] blijven. Ook in 1993.

Op cultureel gebied was er in 1992 genoeg te beleven

ET JAAR 1992 is voorbij. Met weemoed kijken we terug op voorbije maanden, of misschien wel met een zucht van lichting: dat hebben we gehad, er is kans op een nieuw gin. Het nieuwe jaar ligt voor het grijpen. Achter een wolk n lawaai en rook doemen nieuwe horizonten op. lumbus' ontmoeting met de Amerika's is meer dan 500 ar geleden. Na een heel jaar in het centrum van controveres te hebben gestaan mogen we dit voorlopig weer rgeten. 1993 is ongetwijfeld ook een herdenkingsjaar, aar ik kom even niet verder dan de vrede te Senlis in 1493, ssen Karel VIII en Maximiliaan van Oostenrijk en ik denk et dat dat wereldwijd herdacht zal worden, evenmin als de rovering van Geertruidenberg door Prins Maurits in 1593. ust dus op het herdenkingsveld. Mei 1969 is pas in 1994 25 ar geleden.

= door Nel Casimiri =

Op cultureel gebied heeft raçao dit jaar veel kunnen even. De muziek bloeide nooit tevoren. Verschilde grote orkesten hebben voeringen gegeven op raçao, Curaçao is een euw jazz-cafe rijk en kamerkesten, ensembles en koren ten hun klanken horen ast de traditionele bands et merengues en tumba's. uziek is op Curaçao nooit n probleem geweest en het uzikale klimaat is zo goed t zelfs hoteliers, juristen assuradeurs erdoor aanstoken worden en meengen. Curaçao swingt, van nderkoor tot kerkkoor, van eelband tot strijkorkest. oe nauw muziek en poezie n elkaar verwand zijn, onde de CIFA.

BEELD EN BEELDEN

at moeilijker heeft de beelende kunst het, hoewel die k jaar meer van zich laat en. Het afgelopen jaar ebben meer dan dertig individuele kunstenaars een expotie gehouden op Curaçao: quarel- en olieverfschildeen, keramiek en beeldhouwerk, foto's, poppen en ralen. Dat waren Curaçaoëaars maar ook Bonaireanen oals Wilfried Dania en ogelio Montero, of buitennders zoals Rosa Ibarro en acha Thebaud. Ook vonden erschillende groepsexposities plaats, b.v. Uniek uraçao met foto's van speale plekjes op ons eiland of tudio Girouette van Ellen ijkstra, wier leerlingen eindelijk naar buiten traden. De beeldende kunst van Curaçao krijgt ook in het uitenland steeds meer ekendheid. Jean Girigorie, Jose Maria Capricorne, Hortence Brouwn, Ria Houwen en Sam Parabirsingh hebben allemaal succesvolle expoities gehad in Santo Domingo of in Nederland en ook Nelson Carrilho en Anton Vrede trekken de band met hun vaderland steeds strakker aan. Daarbij heeft een groep schilders meegedaan met de Biennale in Santo Domingo waar de inzendingen van Curaçao, Saba, Sint Maarten, Bonaire en zeker ook Aruba een goed figuur sloegen. Wereldwijd was de ECO-art tentoonstelling in Rio de janeiro van groot belang waar helaas geen Antilliaanse schilders aan mee hebben gedaan. Tenslotte verhuisde Gallery 86 van de Bloksteeg naar een nieuw pand aan de Handelskade, met lift en airco.

WOORD EN BEELD

Kunst is niet alleen beeldende kunst maar ook woordkunst. Lange tijd een ondergeschoven kind in onze gemeenschap waar de leeskunst niet hoog staat aangeschreven. Sherman de Jesus en Rudy Kross bezochten de drie belangrijkste Curaçaose schrijvers om over hen een documentaire samen te stellen voor de Nederlandse televisie, documentaires die daar al uitgezonden zijn, maar helaas nog niet via TeleCuraçao. Boeli van Leeuwen in de hangmat, filosoferend over kunst en over Curaçao met Jean Girigorie, een erg mooie film!
Het afgelopen jaar vierde ook Guillermo Rosario zijn 75e verjaardag met een groots feest, werd aan het werk en de taal van Frank Martinus Arion aandacht besteed in het Vlaamse tijdschrift Ons Erfdeel. De laatste der Perrenales, Jules de Palm, bezocht ons eiland en haalde voor de leerlingen van de drie middelbare scholen en later ook voor een groep volwassen bewonderaars herinneringen op aan zijn vriendschap met Rene de Rooy en Pierre Lauffer en hun gezamenlijk enthousiasme voor het Papiamentu. Vanuit de Verenigde Staten kwam Ian Smart lezingen geven over Caribische literatuur, waarbij hij een deel van de Curaçaose literatuur ontkent, omdat het geen 'black literature' is. John le Carre bezocht Curaçao op zoek naar een lokatie voor zijn nieuwe roman en Oostpunt stelde alle andere Caribische eilanden in de schaduw. Op Curaçao is alles mogelijk.

Om het lezen meer populairder te maken, organiseerde men vanuit Nederland een boeken en filmfestival en heeft de Openbare Leeszaal Curaçao ervoor gezorgd dat de Curaçaose jeugd mee heeft gedaan met de Nederlandse Kinderjury, die uitzoekt welke nieuwe kinderboeken dit jaar een prijs in de wacht hebben gesleept. Naast het meewerken aan de Nederlandse uitslag heeft de Bibliotheek ook een eigen Curaçaose uitslag samengesteld.

NIEUWE BOEKEN

Ook nieuwe boeken van Antilliaanse auteurs zijn dit jaar verschenen: Elis Juliana, May Henriquez, Denis Henriquez en Rene van Nie om enkele namen te noemen. Het proefschrift van Raul Römer is posthuum toch nog verschenen met een schat aan gegevens voor taalkundigen. Jay Haviser beschreef de laatste Bonairianen, Frans Booi verbeterde mondeling over zijn nieuwste mythologieën en het woordenboekje van de bisschop werd opnieuw uitgegeven door apotheker Peters. Sede di Papiamentu verbeterde en vulde aan de methode Papiamentu die op de basisscholen gebruikt wordt aan met drie steunboeken. Herdenkingsboeken kwamen ook volop uit. In het begin van dit jaar het gedenkboek van 75 jaar Maduro en Curiel's Bank, in het najaar het schitterende boek over Hipolito Ocalia van Nicole Henriquez en Jacqueline Romer-de Vreeze en deze maand het gedenkboek van 150 jaar katholiek onderwijs op Curaçao.

En dan de derde Internationale Caribbean Women Writers Conference niet te vergeten, die Curaçao weer even het middelpunt van het Caribisch gebied maakte. Althans voor vrouwen. Op het boek dat ter gelegenheid van deze conferentie geschreven werd door Curaçaose schrijfsters wachten we echter nog vol smarte. Al vanaf augustus.

SCHOUWTONEEL

Een mengvorm tussen woord en beeld vormt het toneel. Het is geen jaar geweest van grote producties of belangrijke buitenlandse stukken, maar het toneel leeft. Een nieuwe groep van Seru Fortuna speelde Kas di Rosa in verschillende buurthuizen. Het Radulphus College liet een Luie Lift op en neer gaan en toneelgroep Theater speelde ook dit jaar weer haar Kerstbomen groeien overal. Van Ecole de Danse, de dansschool van Lucia Schnog is een documentaire uitgezonden die gemaakt werd op initiatief van de Dienst Cultuur.

Maar dat alles is voorbij, is geweest. Van meer belang is wat het volgend jaar brengen zal. Het belangrijkste culturele evenement zal ongetwijfeld de Unesco-expositie Carib-Art zijn. Een tentoonstelling van kunst uit alle eilanden en landen van het Caribisch Gebied, georganiseerd door Curaçao. Die tentoonstelling zal in de vorm van reproducties over de hele wereld gaan reizen. Unesco heeft dergelijke tentoonstellingen van Japan, Afrika, Europa en diverse andere landen en gebieden, maar het Caribisch Gebied ontbreekt. Dat merkte Frank Elstak op en op zijn initiatief organiseren hij en Ruby Eckmeyer nu samen deze expositie. Vanuit het gehele Caribisch Gebied is enthousiast gereageerd. Allereerst op de conferentie in het najaar van 1991. Het afgelopen jaar is een posterwedstrijd geweest waaraan weer alle eilanden mee hebben kunnen doen en die gewonnen werd door John Broad van de Cayman Islands. Zijn voorstelling op een donkerpaarse achtergrond met een belettering ontworpen door Richmond Gijsbertha wordt door het hele Caribisch Gebied verspreid en ook ver daarbuiten. Curaçao in het middelpunt. Bij de jurering van de posterwedstrijd brachten kunstrecensenten vanuit het Caribisch Gebied, maar ook bijvoorbeeld uit Parijs, een bezoek aan ons eiland. Dat zal in augusteus bij de opening van de expositie weer het geval zijn. Naast de eigenlijke Carib-Art expositie zullen overal op het eiland kleine exposities gehouden worden van Curaçaose kunstenaars. Ook de Arubanen hebben er al voor gezorgd vertegenwoordigd te zijn.

CURAÇAOSCH MUSEUM

Het Curaçaosch Museum heeft in 1992 met tegenslagen te kampen gehad. Het publiek kwam niet opdagen, tenminste niet bij de openingen van nieuwe exposities. Maar directeur Docco Engels is helemaal niet ontevreden over het afgelopen jaar. Trok in 1991 het museum ongeveer 9000 bezoekers, in 1992 hoopt hij het jaar af te sluiten met een bezoekersaantal om en nabij de 12000, een aanzienlijke stijging dus. De weinige bezoekers bij de openingen wijt hij aan de omstandigheden van die specifieke exposities. Aan de laatste expositie, *The Columbian Encounter*, was net een verkoopexpositie van oude prenten en kaarten in Gallery 86 vooraf gegaan. Dat het museum geen verkooptentoonstelling bood, maar juist het educatieve aspect naar voren wilde brengen was het publiek niet duidelijk, meende hij. Bij de vorige expositie van Amerikaanse zeefdrukken was het vervoer uit Caracas, dat problemen gaf, de oorzaak van een week uitstel. Ook dat was genoeg reden voor het publiek het af te laten weten.

Docco Engels begint dit nieuwe jaar vol frisse moed. Hij gaat de nadruk meer leggen op de beeldhouwkunst en keramiek omdat die naar zijn mening niet genoeg aandacht krijgen op Curaçao. Hij bereidt tentoonstellingen voor van o.a. werk van Hortence Brouwn, Jose Flores en Helen Martina. Ook zal op 7 maart weer de Lustrumprijs van het Museum worden uitgereikt met een bijbehorende tentoonstelling van werk van de prijswinnaar. Een jury is momenteel bezig uit te zoeken wie de gelukkige winnaar dit keer zal zijn. Vijf jaar geleden was dat Jose Maria Capricorne. Als deel van die prijs is ook een boek over deze kunstenaar verschenen.
In mei zal het museum mee doen met de Internationale Museumdag. In augustus, tijdens de Carib-Art tentoonstelling, organiseert het Museum een *Eksibishon di Nos Arte*. Deze kunsttentoonstelling is een voortzetting van een traditie die indertijd al door de stichter van het museum, Chris Engels, is ingesteld, maar helaas de laatste jaren verzand is geraakt. Iedereen die met beeldende kunst bezig is, kan eraan deelnemen. Er wordt niet gekeken naar niveau of opleiding o.i.d., iedereen die zich betrokken voelt en enthousiast is over zijn of haar kunst, kan meedoen. Veel Curaçaose kunstenaars zijn bij een *Eksibishon di Nos Arte* voor het eerst naar buiten getreden om later furore te maken.

CCC

Voor het CCC is 1992 een droevig jaar geweest. Aan het begin ervan kon nog begonnen worden met exposities van Anemaet en Lendering, maar daarna kon het echt niet meer. Het dak van het gebouw is kapot en daardoor is ook de zaal beschadigd. De stoelen zijn aan vernieuwing toe, evenals de tussenschotten. Het CCC heeft nog wel de Nieuwe Dansgroep uit Nederland naar Curaçao gehaald, die optrad in Centro Pro Arte. En het CCC heeft haar steentje bijgedragen aan de organisatie van het CIFA-gebeuren. Ook het volgend jaar zal het CCC daaraan meedoen, maar dan zal het CIFA-festival op wat bescheidener schaal georganiseerd worden. Er komt bijvoorbeeld geen groot orkest naar Curaçao. Het belangrijkste het komend jaar wordt het nieuwe dak. Dat kan het CCC niet betalen uit de gewone subsidie. Er is hulp aangevraagd aan KABNA/OKSNA en Beatriz Scoop, de voorzitster van de Stichting heeft goede hoop dat het toegekend zal worden. Het gebouw is een enorme investering geweest en als het dak niet gerepareerd wordt, vergaat het gebouw. Wel functioneert tot nu toe nog de muziekschool die ook onder het CCC ressorteert en in hetzelfde gebouw gehuisvest is. Slechts twee kamers van de muziekschool hebben last van de lekkages: de administratie en een leslokaal. Het ergst is het auditorium er aan toe, een zaal waarin uitvoeringen en exposities gehouden worden, benevens kleinere toneel- en dansvoorstellingen. De kerstuitvoering van de kleine muziekschoolleerlingen is met veel excusues aan de ouders nog in het auditorium gehouden en iedereen was doodsbang dat het zou gaan regenen, aldus Beatriz Scoop. Gelukkig begon de regen pas een week later. Deze dagen staat de zaal vol emmers en liggen overal dweilen. De reparatie van het dak zal zeker drie maanden duren verwacht Beatriz Scoop, dus activiteiten in de zaal zal het CCC pas in de tweede helft van 1993 kunnen ontplooien. Wel willen ze zodra de zaal klaar is die zaal ook intensiever gaan gebruiken dan voorheen. Er is behoefte aan een dergelijke kleine zaal op Curaçao.
Financieel is het CCC afhankelijk van subsidie. Die subsidie komt via het KABNA, de OKSNA en de Dienst Cultuur bij het CCC terecht. De Dienst Cultuur moet elk jaar de begroting van het CCC goedkeuren in verband met die subsidie. Het CCC krijgt via deze weg hetzelfde bedrag aan subsidie dat ze eertijds kreeg via de Sticusa. De bedoeling was, vertelde Beatriz Scoop, dat het eilandgebied elk jaar geld daar op zou toeleggen, maar dat zal wel nooit gebeuren, gezien de financiele toestand van het eilandgebied. Nu Pacheco Domacasse vertrekt bij de Dienst Cultuur, verwacht ze niet dat er veel veranderingen zullen optreden. De samenwerking is altijd uitstekend geweest en ze verwacht dat die ook zo zal blijven.

Halverwege het afgelopen jaar, kondigde Pacheco Domacasse aan dat hij in februari zijn taak als Hoofd van dienst bij de Dienst Cultuur zal neerleggen. Pacheco heeft tot nu toe altijd het gezicht van de Dienst Cultuur bepaald en het is voor velen een grote vraag wat de toekomst bij Cultuur brengen zal. Vooral omdat er sprake is van een clustering van verschillende diensten, o.a. met jeugdzaken en onderwijs. Er is een directoraat gevormd dat die clustering moet voorbereiden.
Het gerucht deed de ronde dat Boeys Augusta van Jeugdzaken de taak van Pacheco Domacasse zou overnemen, maar Boeys Augusta zelf vertelde dat dat nog helemaal niet zeker is. Het directoraat is nog bezig met het bestuderen hoe de zaak het beste georganiseerd zal worden. Het nieuwe directoraat staat aan het hoofd van een afdeling educatieve zaken. Na drie jaar zal dat gesplitst worden in een afdeling formele educatie, waaronder o.a. het onderwijs valt, en een afdeling informele educatie, waarin de meer sociaaleducatieve zaken, zoals cultuur, worden ondergebracht. Daar naartoe zijn we nu op weg. In die fase moeten we ook het vertrek van Pacheco Domacasse zien, vertelde hij.

REORGANISATIE

Over ongeveer een maand zal de beslissing worden genomen of er nu al twee poten komen, of dat er een interimfase wordt ingelast. Een derde mogelijkheid is nog dat Pacheco Domacasse wordt gevraagd wat langer aan te blijven. De Dienst Culturele Zaken zit midden in een reorganisatieproces en het is nog niet zeker wat er gaat gebeuren. Wel zullen in de toekomst alle activiteiten die met culturele vorming te maken hebben samen worden gebundeld. Nu wordt er te veel langs elkaar heen gewerkt. Het gaat om de vorming van de mens in zijn algemeenheid, aldus Augusta, we moeten de jeugd van een positieve kant benaderen en cultuur is een instrument om dat te bereiken. De nadruk zal liggen op de educatieve aspecten. Het vormend aspect zal met harde hand naar voren worden geschoven en gebruikt worden als instrument om een wijziging aan te brengen in het gedrag van de jeugd. Cultuur van volwassenen zal vallen onder een gericht beleid van volwasseneneducatie. Op mijn vraag of dat nog invloed zal hebben op de subsidies voor bijvoorbeeld het CCC, antwoordde Boeys Augusta dat ook het subsidiebeleid van het CCC daaronder komt te vallen. Er zullen regels en normen gesteld worden waaraan ze zich moeten houden willen ze in aanmerking komen voor subsidie.

Het ziet er naar uit dat 1993 een rustig jaar zal worden. Het museum gaat voort op de ingeslagen weg, het CCC moet verbouwen en de Dienst Cultuur zit midden in de reorganisatie. De nadruk zal dit jaar dus helemaal vallen op het Carib-Art Project dat het gezicht van Curaçao op cultureel gebied in de regio en daarbuiten zal bepalen.

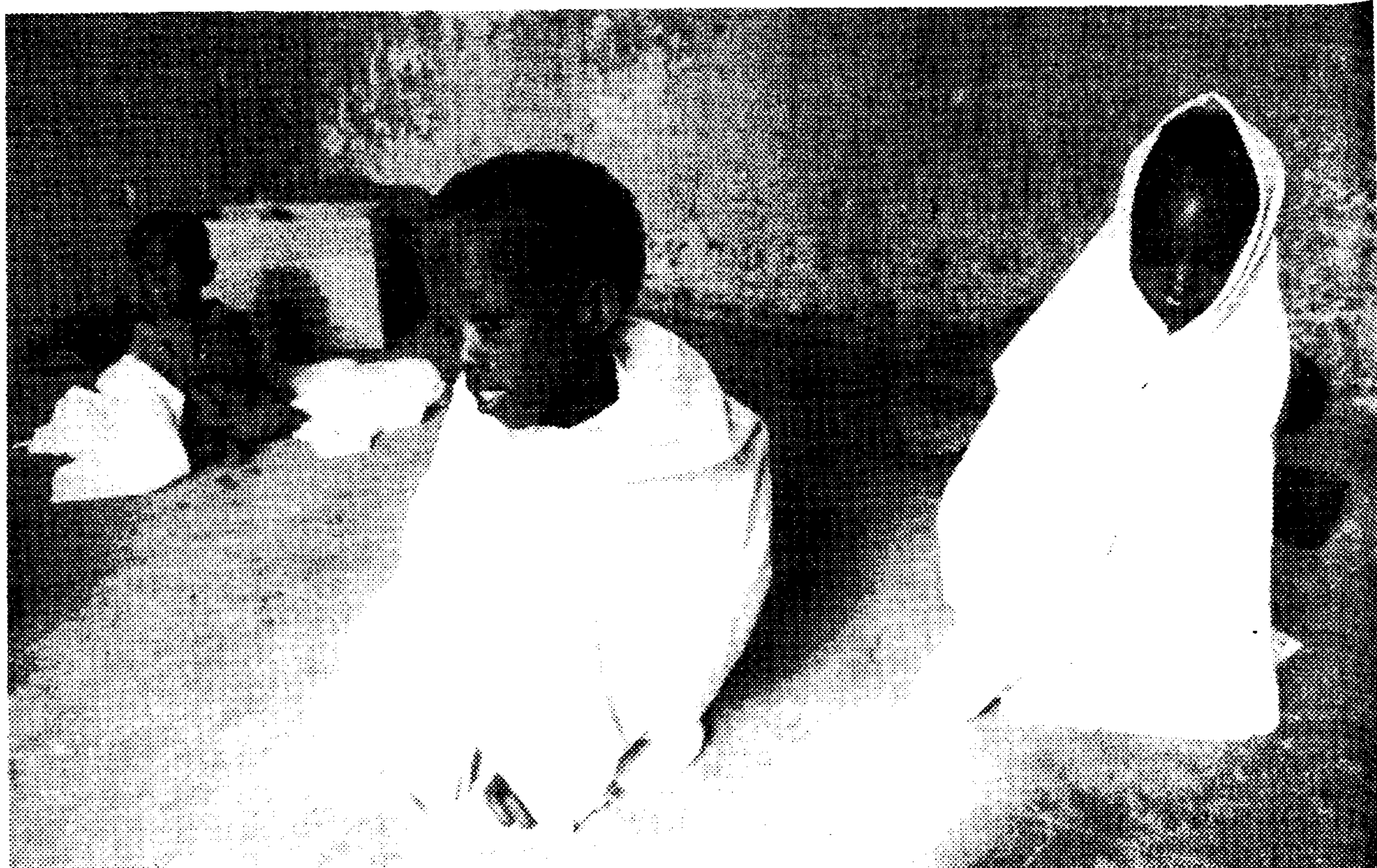
Dienst Cultuur optimistisch over '92

WILLEMSTAD —De Servisio Asuntunan Kultural, ook wel bekend als de Dienst Cultuur, is hoopvol en optimistisch gestemd als het gaat om de ontwikkeling van culturele activiteiten op Curaçao. Dit blijkt uit het jaarverslag van de dienst over 1991. Ondanks haar optimisme vindt de Dienst Cultuur dat het toch van groot belang blijft culturele activiteiten te stimuleren omdat de Curaçaose cultuur in wereldverband bezien erg kwetsbaar is.
Hoewel het jaarverslag van de Dienst Cultuur meldt dat 'het cultureel bewustzijn van het Curaçaose volk een feit is' en dat dit 'manifesteerde in een niet meer te stuiten vloedgolf van activiteiten op alle gebieden en niveaus van de culturele en creatieve expressie', blijft de Curaçaose cultuur veel aandacht verdienen.
In internationaal verband bezien, is de Curaçaose cultuur namelijk erg kwetsbaar. Het eiland ligt vrij geïsoleerd 'in de schoot van Zuid-Amerika', ver van de andere Caribische eilanden. Ook is de belangstelling, de markt voor de Curaçaose cultuur beperkt tot de drie Benedenwindse eilanden. Zwakste punt is echter dat het Papiaments (*our key to identity*) slechts door 280 duizend mensen over de wereld wordt gesproken. Ook het Nederlands waarvan de Curaçaoenaar zich bedient, is wereldwijd gezien, een weinig belangrijke taal.
Concreet doel van de Dienst Cultuur is dan ook het opwekken van interesse voor de cultuur van Curaçao; mensen leren hun eigen cultuur en traditie te accepteren en te waarderen. Men moet zich bewust worden van zijn eigen plekje in de maatschappij. Ook wil de Dienst Cultuur het nationaal bewustzijn stimuleren en de burgerzin in de vorm van een gezond levenspatroon bevorderen.
Probleem bij deze taak vormt echter het feit dat cultuur bij de Curaçaose overheid altijd het ondergeschoven kindje is geweest. De bevordering van de handel, economie (Shell) en de industrie ging altijd voor. Was er wèl aandacht voor cultuur, dan ging het veelal om kunst uit intellectuele, rijke kring. Dit terwijl kunst niet de enige cultuurvorm is en terwijl het overgrote deel van de bevolking tot de arbeidersklasse behoort.

De Dienst Cultuur blikt desondanks in haar jaarverslag over 1991 tevreden terug op haar vijftienjarig bestaan. De lange tijd aanwezige angst dat typisch Curaçaose culturele tradities langzaam zouden verdwijnen heeft voorzichtig plaatsgemaakt voor optimisme.
Tradities leven zelfs weer op. Voorbeelden daarvan zijn de Seú, die in een hedendaags jasje terug van weggeweest is. Ook de tambú heeft weer alle overlevingskansen dankzij de inzet van zowel particuliere organisaties als de overheid. "Folkloristische dansen en muziek zijn weer definitief ingeburgerd, waarbij de herbloei van de plaatselijke popmuziek en de terugkeer van de Muzik di Zumbi niet mag worden vergeten", zo schrijft de Dienst Cultuur.

LOS ANGELES was in mei het toneel van hevige onlusten. De zwarte bevolking kwam in opstand, stak gebouwen in brand en plunderde winkels uit protest tegen de vrijspraak van een aantal blanke politiemannen die de gekleurde Rodney King na zijn aanhouding hadden afgeranseld.

HONGERENDE kindertjes in Somalië: een beeld dat gedurende de laatste maanden vrijwel dagelijks te zien was in kranten en op televisie. Uiteindelijk besloten de VN in te grijpen teneinde voedseltransporten naar steden en dorpen in het binnenland mogelijk te maken en de 'warlords' te bedwingen.

Beelden van een bewogen jaar

EARVIN 'Magic' Johnson haalde het nieuws toen hij aankondigde dat hij, ondanks het feit dat hij aan de aids ziekte lijdt, hij aan de Olympische Spelen in Barcelona zou deelnemen. In Spanje was Johnson de grootste attractie van het Amerikaanse Olympisch basketbalteam dat met gemak goud won.

HET OPKOMENDE racisme in Duitsland en een aantal andere Europese landen, waaronder ook Nederland, leidde tot grote verontrusting. De 'skinheads' werden door de Duitse politie hard aangepakt en in november demonstreerden in Berlijn 300.000 mensen tegen het groeiende racisme.

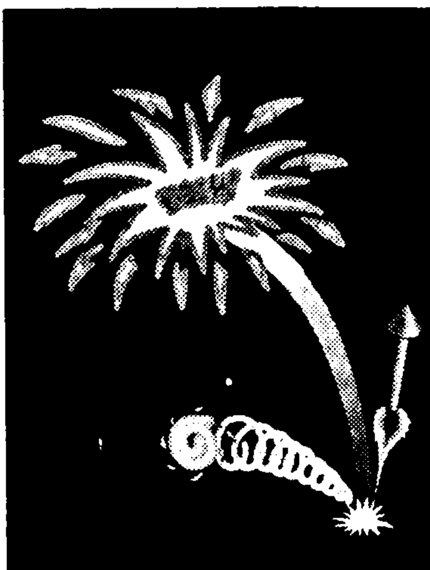
IN PARIJS ging Euro Disney van start. Mickey en Minie Mouse, Pluto en de andere Disney beesten paraderen nu dagelijks voor de duizenden kindertjes uit Europa die het pretpark bezoeken. De bezoekcijfers vallen tot nu toe echter tegen.

BILL CLINTON werd op 4 november gekozen tot president van de Verenigde Staten na een spannende verkiezingscampagne waarbij de onafhankelijke kandidaat Ross Perot voor het nodige vuurwerk zorgde.

OP ZONDAG 5 oktober botste een Boeing van de Israelische luchtvaartmaatschappij El Al bij een poging tot het maken van een noodlanding op een complex van flatgebouwen in de Amsterdamse Bijlmer. Daarbij kwamen 62 mensen, onder wie een aantal Arubanen en Antillianen om het leven en raakten vele gezinnen hun woning kwijt.

IN HET voormalige Joegoslavië heerste er in 1992 een verwoede strijd tussen Serviërs en Kroaten. Pogingen van de Verenigde Naties om de vrede te herstellen hebben tot nu toe niets opgeleverd en ook een embargo en een vliegverbod konden de strijdende partijen niet tot bedaren brengen.

AGENDA
ONAIRE

E: 8000
WEER: 8222
NTRALE: 8845
AAL: 8900

L te Lagoen: maandag t/m vrijdag
0-16.00 uur; zaterdag van 08.00-
r; zondag gesloten.

RE BIBLIOTHEEK
tijden voor het publiek)
en donderdag van 14.00-18.00
ag en vrijdag van 08.00-12.00/
00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

tijden voor lezers)
van 14.00-19.00 uur.

UITING: maandag t/m vrijdag aan-
stukken om 15.30 uur; gewone
16.30 uur.

E CLUBS
formatie H. van Bommel, tel.:

woensdag 12.00 uur - Restaurant

A DI ARTE BONAIRE (Kaya
70): openingstijden: maandag t/m
van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur;
van 08.00-12.00 uur.

ECLUB (Weg naar Willemstoren):
vrijdag van 20.00-24.00 uur;
van 12.00-24.00 uur.

eningstijden Slachthuis i.v.m.
id van de keurmeester zal tot
rder uitsluitend op donderdagen en
n geslacht en gekeurd worden.

TING DIERENASIEL BONAIRE
e Animal Shelter Foundation,
26. Tel.: 8080): openingstijden
t/m zaterdag van 08.00-12.00/
7.00 uur.
* * * * * * * *

TEN(BEZORGING)
Carolina, Bld. J. Abraham 15, tel.:
18.00 uur tel.: 8342).
* * * * * * * *

DAG
EN
PA
00 uur op Plasa Commerce te

K
on)
r start 4-km Oudejaarsloop bij
stadion via Savanna naar de
Ons Hoekje' te Nikiboko-noord.
* * * * * * * *

G
EN
PA
00 uur op de Kaya Grandi.
00 uur te Seru Largu.

ERKSHOWS
e Den Teraweg.
The Club Nautico - Kaya Kachi

bij Progreso Mini Market - Kaya

te Seru Largu.
* * * * * * * *

AG
EN
PA
00 uur op het Wilhelminaplein
valsmuziek).

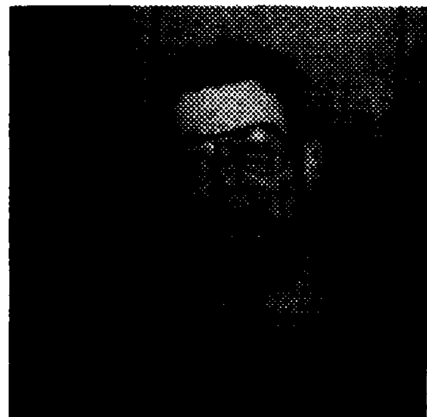
Nieuwe voorzitter Alliance Gastronomique Néerlandaise:

'L'Orangerie maakt goede kans eerste overzeese lid te worden'

WILLEMSTAD — Enkele weken geleden vond de feestelijke opening plaats van L'Orangerie, het nieuwe gourmet-restaurant van het Princess Beach Resort. Was de culinaire première nog voorbehouden aan een select gezelschap, waaronder gouverneur mr. Jaime Saleh en gezaghebber Elmer Wilsoe, inmiddels hebben vele fijnproevers kunnen genieten van de exclusieve Franse keuken van L'Orangerie. President Martin Vlietman van het Princess Beach Resort is bijzonder trots op zijn nieuwe restaurant én zelfverzekerd over het kwalitatieve niveau. Dat blijkt wel uit het feit dat hij het internationaal bekende Nederlandse verbond van top-restaurateurs, de Alliance Gastronomique Néerlandaise, heeft benaderd met het verzoek om het lidmaatschap van L'Orangerie in overweging te nemen.

De Alliance Gastronomique Néerlandaise is een samenwerkingsverband van 29 Nederlandse en twee Belgische top-restaurateurs, dat er al 25 jaar lang naar streeft de Nederlandse culinaire cultuur op een hoog peil te houden, te perfectioneren en naar buiten uit te dragen. Een verbond dus van keukenmeesters en gastheren dat met behoud van ieders individualiteit samenwerkt om de gasten in een prettige ambiance het beste uit de wijnkelder en keuken te serveren. De 'Alliance' is in feite het visitekaartje van de Nederlandse keuken, zowel binnen als buiten Nederland.

Enkele weken voor de opening van L'Orangerie brachten president Martin Vlietman and general manager Tom Overmeer van het Princess Beach Resort een bezoek aan de voorzitter van de Alliance Gastronomique Néerlandaise, Leo van Eeghem. L'Orangerie zou, zo

■ *Pieter Smits, toekomstige voorzitter van de Alliance.*

lichtten de initiatiefnemers toe, zeker voldoen aan de hoge kwaliteitseisen van de Alliance en wellicht in aanmerking komen voor aansluiting bij dit unieke samenwerkingsverband.

Het bestuur van de Alliance beloofde het voorstel serieus in overweging te nemen, maar vond het in dit stadium te prematuur om daarover meteen een beslissing te nemen. L'Orangerie had de poorten immers nog niet eens geopend. Bovendien kan een restaurateur het lidmaatschap van de Alliance niet zomaar aanvragen, daar moet je voor uitgenodigd worden. En dat gebeurt pas nadat het restaurant over langere tijd bewezen heeft aan de hoge gastronomische maatstaven te voldoen. Op uitnodiging van Vlietman en Overmeer kwamen twee leden van de Alliance speciaal voor de opening van L'Orangerie naar Curaçao: de toekomstige voorzitter van de Alliance, de Limburgse restaurateur Pieter Smits, samen met zijn vrouw Margriet.

De eerste indrukken van het echtpaar Smits, zelf eigenaars van hostellerie De Hamert in Limburg, blijken bijzonder positief te zijn. Pieter Smits: "Ik heb iets van de keuken van L'Orangerie kunnen proeven tijdens de première-avond. Het diner dat wij toen aangeboden kregen, was van uitmuntende kwaliteit. Niet alleen de maaltijd en de wijnen waren uitstekend, ook de bediening en de verzorging van de tafel waren prima. We hebben alleen even getwist over de temperatuur van de rode wijn. 'Op kamertemperatuur' is hier bijna dertig graden! Ik vond dat die wat koeler had mogen zijn, maar over zoiets valt natuurlijk te discussiëren."

"Wanneer de kwaliteit die ik heb kunnen proeven, gehandhaafd blijft voor wat betreft de à la carte-menu's, maakt L'Orangerie zeker een goede kans om het eerste overzeese lid te worden van de Alliance", meent Pieter Smits. "In een restaurant wordt de kwaliteit echter bepaald door álle mensen die daar werken. Niet alleen door de chefkok, het moet over de hele linie goed teamwork zijn. De patron, die primair het gezicht én de sfeer van het restaurant bepaalt, moet de kwaliteitslijnen uitzetten".

"In de mensen die momenteel voor L'Orangerie werken, zoals restaurantamanager Mieke Puyk, chefkok Ad Claessen en sous-chef Johan Beye, heb ik het volste vertrouwen", benadrukt Smits. "Herman van Ham, die het hele restauratie gedeelte van L'Orangerie heeft opgezet, ken ik zelfs heel goed. Hij is 35 jaar lang chefkok bij ons in De Hamert geweest. Als ik naar de menukaart van L'Orangerie kijk, herken ik de deskundige hand van Van Ham daar duidelijk in. Op dit moment kan ik niet anders dan een positieve beoordeling geven, maar het is vanzelfsprekend heel belangrijk om de continuïteit goed te beaken."

"We zullen eerst eens een jaartje moeten kijken of L'Orangerie inderdaad aan de kritische maatstaven van de Alliance blijft voldoen", stelt Smits. Hij leg uit dat de Alliance een soort normenlijst hanteert die onderverdeeld is in verschillende rubrieken, zoals de kwaliteit van de keuken en de wijnkaart, de bediening en de verleende service in het algemeen, de verzorging van de tafel en de inrichting van het restaurant; zelfs de parkeerplaats wordt beoordeeld. "Maar nogmaals", aldus Smits, "ik heb zeker vertrouwen in de ontwikkeling van L'Orangerie, ook al omdat Tom Overmeer enige tijd interim-manager is geweest van Landgoed Lauswolt in het Friese Beetsterzwaag, dat vanouds een gerenommeerd Alliance-lid is. Hij is dus goed bekend met de cultuur en de criteria van onze club."

"Het zou voor de Alliance een heel nieuw fenomeen zijn om op zo'n grote afstand leden te hebben. Maar per slot van rekening is Curaçao een deel van ons koninkrijk, het zou beslist uniek zijn om daar een Alliance-lid te hebben. Ik vind het in ieder geval getuigen van durf, en van zelfverzekerdheid over de kwaliteit van L'Orangerie, om naar de Alliance toe te stappen. Wij zullen het voorstel zeker serieus in overweging nemen, want voor ons is het aan de andere kant natuurlijk ook een uitdaging. En dan kunnen we misschien nog eens een keer met de hele club hier op Curaçao de algemene ledenvergadering houden!"

'Hoog culinair niveau in restaurants Curaçao'

PIETER SMITS, de aanstaande voorzitter van de Alliance Gastronomique Néerlandaise, is zeer lovend over het culinaire niveau dat hij op Curaçao heeft mogen aantreffen. Smits: "Op Curaçao heb ik onder andere gegeten in de Wine Cellar, Fort Nassau, het Sonesta Hotel en de Clochard. Mening over het culinaire niveau van de restaurants op Curaçao: het is me bijzonder meegevallen, helemaal niet veramerikaniseerd zoals ik had gedacht. Veel authentieke gerechten op de kaart, prachtige vis die ze hier dagelijks vers kunnen krijgen en je krijgt de tijd om lekker te eten, niet zoals in Amerika waar je binnen drie kwartier de rekening onder je neus geschoven krijgt. Meer Europese stijl van dineren."

Smits over de ontstaansgeschiedenis van de Alliance Gastronomique Néerlandaise: "De Alliance is opgericht in 1967 door een achttal restaurateurs, waaronder mijn schoonvader Jan Grothuizen van De Hamert. Zij besloten om een gastronomisch verbond op te richten tegen de 'spruitjesgeur'. Zij vonden dat Nederland teveel verstrikt raakte in frieten en blikgroente. Om zich daar tegen af te zetten richtten zij de Alliance Gastronomique Néerlandaise op. Ik vind dat nog altijd een hele merkwaardige naam, een Franse naam voor een Nederlands verbond, maar dat was chique denk ik in die tijd. Met als doelstelling om de culinaire kwaliteiten in Nederland te handhaven en waar nodig te verbeteren. Ik denk dat ze dat gelukt is. Nu zijn er 29 top-restaurants aangesloten, waaronder vanouds hotel-restaurant Prinses Juliana in Valkenburg dat al 75 jaar bestaat, restaurant De Bokkedoorn in Overveen, hotel-restaurant Kaatje bij Sluis in Blokzijl, restaurant De Echoput in Apeldoorn, restaurant Excelsior in het L'Europe Hotel in Amsterdam. Enkele klinkende namen."

"Het culinaire niveau in Nederland is in die 25 jaar zeker verbeterd. Een groot verschil, mede door toedoen van de Alliance. Sinds drie jaar hebben we ons eigen interne anonieme controlesysteem: onbekende fijnproevers gaan dineren bij onze leden om vervolgens verslag uit te brengen over de gang van zaken. Als men niet aan de kwaliteitseisen voldoet, kan uitzetting uit de club volgen." Aldus Pieter Smits, die besluit met de opmerking dat hij 'nog erg vaak' Curaçao hoopt te bezoeken.

CB-vertegenwoordiger Caso moet opstappen

ALENDIJK —Voor tegenwoordiger van ism Corporation ire (TCB) Fabian de valt over enige het dock. De TCB t het niet langer een individuele vertegenwoordiger in de Venezanse hoofdstad cas te hebben, maar de voorkeur aan een genwoordiging door drijf, waarvoor zich potentiële kandiheeft aangemeld. De vertrekt zonder duiheid over de betavan zijn salaris, zo vernam de Amigoe uit betrouwbare bron.

De TCB-vertegenwoordiger werkte het laatste jaar niet alleen voor de TCB, maar diende ook als 'manusje van alles' voor het Bestuurscollege. Zo begeleidde De Caso UPB-politici zowel bij hun bezoek aan medici in Venezuela als bij hun privéreisjes. Ook was hij een soort economisch ambassadeur en zocht hij regelmatig Venezolaanse investeerders voor Bonaire. Om deze redenen is het niet duidelijk wie het salaris van De Caso gaat betalen. Het valt niet te verwachten dat de TCB het gehele salaris voor haar rekening zal nemen. Het is niet bekend of het Bestuurscollege De Caso zal houden voor de begeleiding van UPB-politici. De laatste zes maanden heeft De Caso geen salaris ontvangen.

Bijna 25 jaar heeft de in Spanje geboren De Caso de TCB vertegenwoordigd in Venezuela. Het niet verlengen van zijn contract wordt overigens niet als verwonderlijk gezien. De Caso verrichtte een groot aantal werkzaamheden voor de Bonaireaanse overheid die in veel gevallen nauwelijks raadvlakken hadden met zijn toeristische vertegenwoordiging.

Fabian de Caso was bijvoorbeeld de bemiddelaar tussen Lares en het Bestuurscollege bij de komst van Flamingo Paradise. Hij speelde ook een belangrijke rol bij het aantrekken van de Spaans/Venezolaanse Julio Domingo, aan wie onlangs de erfpacht van het Eden-project (naast Harbour Village) werd ontnomen.

Op toeristisch gebied was De Caso actief waar het de Bonaire-Regata betrof. Ook was hij de vaste begeleider van gedeputeerde van Toerisme Ramoncito Booi en wijlen Niki Tromp bij hun promotionele bezoeken aan Caracas.

seum sluit 1 januari

ALENDIJK —Het um van Bonaire zal ingang van 31 ber gedurende één d haar deuren n in verband met izingsactiviteiten. useum viel tot 31 ber onder het depart van Cultuur en ding, maar zal per 1 ri onderdeel zijn en eilandsdienst.

van deze dienst, Frans is met wachtgeld naar and vertrokken. Per 1 ri zal een opvolger benoemd. Het is nog ekend wie dat zal , hoewel het waarnehoofd van de dienst, Cecilia - die tevens id en algemeen secrevan de UPB is - een kans maakt. Uit wbare bron is verdat ook de mogelijkstaat dat de nieuwe ng onderdeel zal van de SEF (Onder-

MENSEN

■ *MIAMI —Een ongelukkig uitgevallen huis van gemberbrood inspireerde bakster Sonja Dolk in Miami om er een actuele kerstattractie van te maken. Ze plaatste een bordje voor haar mislukte baksel met het opschrift 'Andrew was here'. De orkaan Andrew vernielde dit jaar vele woonhuizen in zuid-Florida. Dochter Alexandra en haar vriendinnetje Stephanie Chance vonden het best mooi.*

Eerste wedstrijd op natuurijs

Het Friese plaatsje Nijelamer heeft de primeur van deze winter met een **schaatswedstrijd** op natuurijs. Woensdagavond zullen daar kortebaanwedstrijden voor mannen worden gehouden. Ondertussen zijn ook elders in Nederland wedstrijden op natuurijs aangekondigd voor oudejaarsdag.

Dichter Bert Voeten overleden

De Nederlandse dichter, schrijver en vertaler **Bert Voeten** is tijdens de kerstdagen in Amsterdam **overleden**. Hij is 74 jaar geworden. Zijn eerste gedichtenbundel verscheen nog voor de oorlog toen hij op een verzekeringskantoor werkte. Zijn echte poëziedebuut maakte Voeten in 1946 met de bundel *De blinde passagier*.

De grootste bekendheid verwierf hij met zijn vertalingen van de werken van Shakespeare voor de Bezige Bij. Zijn vakmanschap maakte werken zoals *De koopman van Venetië*, *Hamlet* en *De vrolijke vrouwtjes van Windsor* toegankelijk voor een groot publiek.

De dichter raakte in 1988 in opspraak toen zijn collega Adriaan Venema beweerde dat Voeten tijdens de oorlog werkte voor de door de Duitse bezetter ingestelde Kultuurkamer.

Geen ophanging voor christen-predikanten

Twee **christelijke predikanten** uit de Filipijnen kunnen opgelucht ademhalen nu zij het er toch nog levend afbrachten met de Kerstdagen. Hun wachtte ophanging, voor het bouwen van een kerk en het houden van christelijke preken in Saudi-Arabië.

Maar protesten van kerken en politici hebben naar het schijnt de regering van Saudi-Arabië tot inkeer gebracht: de voorgenomen terechtstelling, die voor eerste Kerstdag op het programma stond, wordt niet voltrokken. Dat heeft de regering de Filipijnse ambassade in Ryad verzekerd. Verwacht wordt dat de twee nu worden uitgewezen.

Lady Di op vakantie met zoontjes

Prinses Diana is met haar zoontjes William (10) en Harry (8) **op vakantie** op de Britse Antillen. Nadat de jongens de kerstdagen met papa prins Charles hebben doorgebracht bij de koninklijke familie, gaan ze met Oud en Nieuw met moeders op stap.

De prinses van Wales, die op 9 december van tafel en bed scheidde van prins Charles, nam woensdag het vliegtuig richting Antigua. Vandaar zal ze volgens de krant de *Daily Mail* vertrekken naar Saint Kitts voor een weekje vakantie.

Vis nog radioactief na Tsjernobyl

Vis uit de Nederlandse binnenwateren bevat nog steeds een verhoogd gehalte **radioactiviteit** als gevolg van de ramp met de kernreactor in het Russische Tsjernobyl in 1986. Vooral de baars bevat veel radioactieve stoffen. De gemeten waarden liggen echter beneden de normen van de Europese Gemeenschap.

Uit onderzoek blijkt dat het IJsselmeer door de kernramp relatief het sterkst is vervuild. De in 1991 gemeten concentraties liggen wel beduidend lager dan vlak na de ramp in 1986.

■ *WILLEMSTAD — Hudig en Langeveldt heeft maandag afscheid genomen van Henry van Ierland, want hij gaat met pensioen. In het Avila Beach Hotel werd een receptie gehouden voor Van Ierland die twintig jaar in dienst is geweest van het bedrijf. Zijn vrouw en twee dochters waren ook van de partij. Op de foto staat Van Ierland temidden van zijn familie. Links geflankeerd door de directeur buitenland, Martjan van der Knoop, net op doorreis via Curaçao, en geheel rechts staat algemeen directeur, Fred Hoeben.*

Turbo-haan de snavel gesnoerd

De **'turbo-haan'** van de heer Kemper uit het Nederlandse Haren moet binnen een maand de snavel worden gesnoerd. Voor iedere dag dat de haan daarna met zijn matineuze gekraai alsnog geluidsoverlast veroorzaakt, moet Kemper vijfhonderd gulden betalen aan zijn buurman Zaalberg van Zelst die slaapproblemen heeft gekregen door het beest.

De Groningse rechtbankpresident mr. J.H. Praktiek vond de bezwaren van de getergde buurman Zaalberg van Zelst tegen de geluidsoverlast van de turbohaan aannemelijk. Hij verwacht dat het voorstel van de eigenaar van de haan een kippenvilla te bouwen wel een oplossing zal brengen.

Daarom stelde de rechter voor dat de buurman duizend gulden bijdraagt aan de bouwkosten.

■ *MARBURG — Als het aan de medische wetenschappers van de Philipps University in Marburg ligt, zal het niet langer nodig zijn dit creatuur te doden. De kikker. Ze zijn er namelijk in geslaagd op het computerscherm een kikker te ontwikkelen waarop alle biologische experimenten kunnen worden geëxperimenteerd. Of ze ook kikkerbilletjes kunnen namaken wordt in het bericht niet vermeld (red.)*

Antibioticum beschermt HIV-positieven

Het **antibioticum** co-timoxazole is het beste middel om seropositieven te vrijwaren van een levensbedreigende vorm van longontsteking (schimmelpneumonie of pcp). Onderzoekers van het Academisch Ziekenhuis Utrecht en het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam vergeleken de effeciviteit van co-timoxazole, dat in Nederland vaak wordt voorgeschreven, met die van pentamidine, waarvoor Amerikaanse artsen een voorkeur hebben.

Bij toediening van pentamidine bleek een deel van de onderzochte seropositieven toch longontsteking te krijgen. Van de met co-timoxazole behandelde seropositieven kreeg niemand longontsteking. Wel bleken de bijwerkingen van dat laatste middel heviger. Zij waren echter niet levensbedreigend. Een ander voordeel is dat het middel biedt overigens ook bescherming tegen andere infecties.

* Wie Hillary Clinton wil bellen moet in het telefoonboek niet zoeken onder de 'C'. De vrouw van de toekomstige president is te vinden onder de R van Rodham. Ze gebruikt voor diverse doeleinden haar meisjesnaam.

Nieuw best[...] Female Jayc[...]

De **Female Jaycees** [...] Curaçao hebben een n[...] bestuur geïnstalleerd. [...] nieuwe voorzitter is E[...]ralda Harreman, eerste [...] president is Verna Al[...] tweede vice-president: M[...]lyn Passial, secretaris is [...]queline Kwidama, penn[...]meester: Angela Richard[...] directeur Gertrudy Anto[...]

Vertrekkende voorzitt[...] Mariane Isenia. [...] bedankte op de avond van [...] bestuursbenoeming voor [...] medewerking die zij h[...] gekregen gedurende 1992[...]

De nieuwe voorzitter, Es[...]ralda Harreman, wees op [...] nijpende economis[...] situatie in het land. Zij [...] dat de Jaycees haar m[...]delen aanwendt ten beho[...] van de gemeenschap d[...] het geven van cursussen, [...] het werven van fondsen v[...] goede doelen.

MARTHA

Er is er een jarig. O[...] oudejaarsdag. Ruth[...] Martha, de vertegenwoo[...]diger van de Nederland[...] Antillen in Brussel. Hij ond[...]houdt de contacten met d[...] Europese Gemeensch[...] Martha is in 1955 gebore[...] Masha pabien namens d[...] Amigoe.

Parels

* Het dubbele paarlensno[...] zo geliefd bij 'First L[...] Barbara Bush, ligt nu in [...] uitverkoop bij de trendy w[...]kelketen Ann Taylor. D[...] werd besloten de prijs dr[...]tisch te verlagen nu de dag[...] van Barbara als presiden[...]vrouwe zijn geteld.

De Britse NATIONAL WEST[...]MINSTER Bank heeft e[...] belang van 5,36 procent ve[...]worven in het Vastgoedfon[...] Uni-Invest. Volgens Uni[...]Invest-directeur-grootaandee[...]houder Richard Hombu[...] gaat het puur om een beleg[...]ging.

su
Tse
Tsa
Ch
Ch
Ch
su
An
An
Ale
Wi
su
Yi
Yu
su
su
de

s
P
M
T
P
A
d
T
A
T
V
S

HENRY ® By Dick Hodgins

WHAT HAPPENED TO HENRY ?
I WOULD STRONGLY SUGGEST...
...THAT YOU REFRAIN FROM ASKING HIM HOW HIS...
...SCIENCE PROJECT WENT!

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

THE ANIMALS ARE COMPLAINING ABOUT YOU NOT EVER WORKING, DUKE. GRAB A BROOM AND SWEEP THE DECK!
SURE, BONER!
ANYTHING TO KEEP PEACE!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

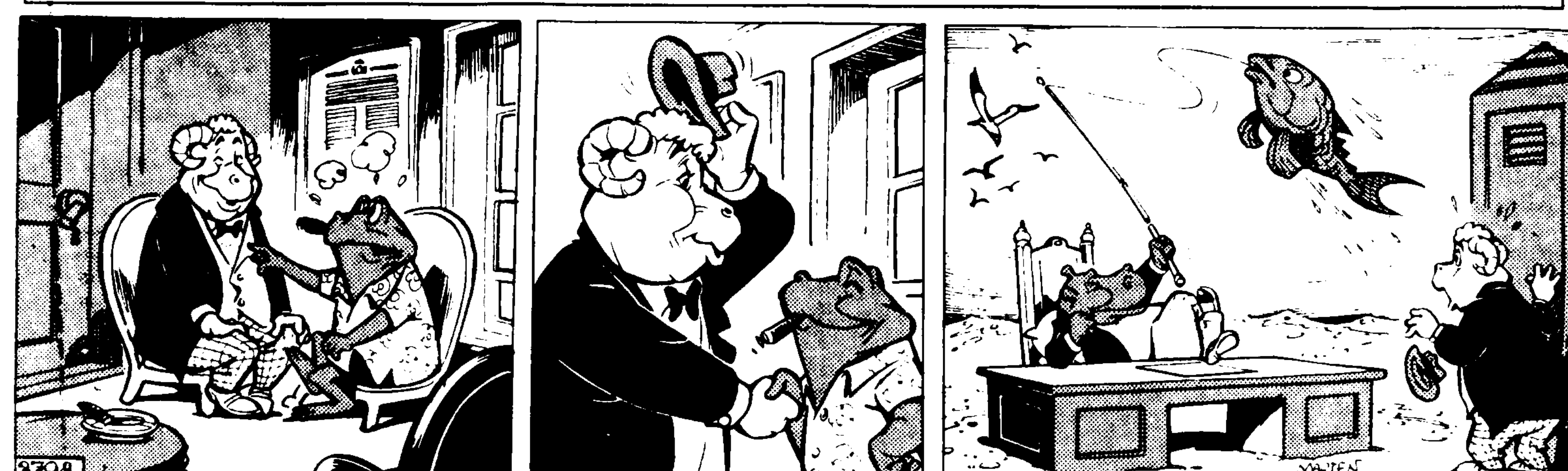
THE GENERAL WANTS EVERYONE WHO IS OVERWEIGHT TO GO ON A STRICT DIET
HE SAYS, "THE BEST WAY TO LOSE WEIGHT IS TO CURB YOUR APPETITE."
THE GENERAL SAYS ANYONE WHO'S FAT HAS TO LEAVE HIS APPETITE AT THE CURB

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

LET ME HAVE ONE NICE ROLLED ROAST
SORRY, DON'T HAVE ANY ROLLED ROASTS...
BUT I'VE GOT A COUPLE OF HAM HOCKS THAT WERE MUGGED LAST WEEK!
MEATS

Heer Bommel en de Windhandel

door Marten Toonder

3798 — De heer Grootgrut opende de deur van een eenvoudige spreekkamer en wees zijn gast een stoel.

"Ik wil u graag van dienst zijn", sprak hij. "Als beginnend wethouder zit ik er nog niet helemaal in. Maar het belang van de gemeente is mijn belang. Als ik hier de ingezetenen kan helpen zie ik ze wellicht later als klanten terug, zegt u nu zelf! Ik heb een eerste klas zaak in fijne grutterswaren en als ik u soms eens iets thuis mag bezorgen..."

"Ik kom hier voor olie", onderbrak P. Beurskraker. "Ik heb een handtekening nodig van de burgemeester. Ik moet voort; meer terrein, nieuwe boringen. Ik wil Rommeldam opstoten tot een eerste klas olieplaats. Maar neen... de burgemeester is niet te spreken..." Hij zweeg en blies grimmig een rookwolk uit.

De ander schudde vol meegevoel het hoofd. "Het is wat te zeggen", gaf hij toe. "Maar als het anders niet is, kan ik u wel helpen, hoor. Ik weet hoe ik de burgemeester moet aanpakken; we zijn beide hengelaars, zodoende. Die handtekeningen krijg ik wel van hem los. Komt u morgen nog maar even langs, dan zal ik zorgen, dat u voort kunt. En als u soms comestibles nodig hebt, weet u het adres."

De beide heren namen hartelijk afscheid en de wethouder spoedde zich naar de kamer van de magistraat om het geval met hem door te nemen.

Na een korte klop opende hij de deur en sloot deze vlug weer achter zich, zoals hij dat bij de achterdeuren van zijn klanten geleerd had. Daardoor ontstond er geen tocht - en dit was dan ook de reden, dat de lucht uit de burgemeesterskamer niet ontsnapte. Zodoende bevond de brave kruidenier zich plotseling in een onverwacht landschap.

"Ha! Die Grootgrut!" riep de magistraat. "Neem een hengel, jongen. Ze bijten goed vandaag!"

A fayesé:

YIM CHUNG NG

mihó konosí komo Chung di

Bar Restaurant Rose Garden

su yunan:

Tse	**Mei**	**Ng i famia (Hong Kong)**
Tsz	**Ming**	**Ng i Itala Ng Chang**
Chi	**Fong**	**Ng Sang i Luis Jose Sang**
Chi	**Leung**	**Ng i Leana Welhous**
Chi	**Lan**	**Ng**

su ñetonan i ñetanan:

Andrew Ng i Cindy Ng
Angela Sang, Melisa Sang
Alexandra Sang, Stephanie Sang
Wilson Jose Sang

su rumannan:

Yim Wan Ng i famia (Hong Kong)
Yuk Ling Ng i famia (Hong Kong)

su tanta: **Ng Kau i famia (U.S.A.)**

su subrino: **Xue Chen Ng**

demas famianan:

	Mok	**Fat**	**i famia**
	Chan	**Fu**	**(U.S.A.)**
	Chan	**Yen**	**Cheong i famia**
	Chan	**Yuk**	**Keng i famia**
	Chan	**Yuk**	**Ning i famia**
	Tun	**Jun**	**Ng i famia**
	Lam	**Ho**	**i famia**
	Chan	**Mao**	**Nui i famia**
	Chan	**Mao**	**Chai i famia**
	Chan	**Mao**	**Kuan i famia**
	Chan	**Kum**	**Yee i famia**
	Now	**Jai**	**Ng**
	Chun	**Yee**	**Ng i famia**
su sua:	**Chan**	**Sang**	**Kueng**

Personal di Rose Garden Bar & Restaurant i Pacific Minimarket.
Tur demas famianan, amigunan, konosínan, bisiñanan i Personal di Chinese Four Villages Club.

Akto di entiero ta tuma lugá djadomingo 3 di yanüari pa 4'or di atardi na Morada Santa El Tributo den hòfi di Bottelier.
Ta risibí bishita di kondolensia for di 1'or di merdia den Kapia Ardiente El Tributo na Bottelier.

Tot onze diepe droefheid is van ons heengegaan onze geliefde vader, grootvader, overgrootvader, broer, zwager, oom en schoonvader:

WILLEM JOHAN STARKE

12-09-1904 **28-12-92**

Namens:

zijn kinderen	:	**Franklin Starke en familie**
		Otmar Starke
		Rita en Jan Abbenhuis-Starke
zijn zusters	:	**Emma Demon en familie**
		Marie Acton en familie
zijn kleinkinderen	:	**Bianca, Amancia, Franklin, Angell en Omar**
zijn zwager en	:	**Leendert Pinas en familie**
schoonzusters	:	**Jean Burke**
		Rosa Jons en familie

Overige familieleden, vrienden en kennissen

Bonze, Acton, Douglas, Pinas, Starke, Frijde, Jons, Ong-A-Kwie, Haakmat, Rancuret, Van Eer, Valpoort, Morgan en Clements.

De teraardebestelling zal plaats hebben zaterdag 2 januari 1993 om 4 uur vertrekkende vanuit El Tributo Otrobanda naar de Protestantse begraafplaats aan de Roodeweg.
Condoleance-bezoek vanaf 1 uur 's middags.
Na de begrafenis gelieve geen rouwbeklag aan huis.

Op 11 december is van ons heengegaan mijn lieve, zorgzame man, mijn vader en onze opa

JORT EIJS

in de leeftijd van 88 jaar

Ermelo	:	**V. Eijs - Smit**
Ermelo	:	**Bert Eijs**
Harderwijk	:	**Mirjam en Wim**
Hazerswoude	:	**Jort en Renske.**

Amalia van Solmslaan 7
3851 PX Ermelo.

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

CHTDIENST ARTSEN
nten van de artsen van Bandabao de district) kunnen in spoedgevallen foon 641658 bellen en dan het voordapparaat afluisteren. De nten van de andere districten kunnen spoedgevallen de artsenpraktijk van eigen huisarts bellen en het voordapparaat zal dan mededelen wie dienstdoende arts is.

DERARTS
ticuliere patiënten)
de dienstdoende arts belt U tel.:
0/625100.

ENIGING VAN TANDARTSEN
de dienstdoende arts gedurende het nde en op feestdagen gelieve tel.:
22 op te bellen.

TRO MEDICO STA ROSA
osaweg 327. tel.: 672300/676666:
gstijden zaterdag en zondag van
24.00 uur.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING
Santa Maria 17. Tel.: 682344, 682947, 682412 en 682574. Fax: 681000; geopend vanaf zeven uur 's morgens tot vijf uur 's middags; spreekuur wijkgebouw Bonam: iedere dinsdag van 09.00-11.00 uur. Tel.: 371865; Suffisant: tel.: 687707; Montagne Abao: tel.: 673711; Kaya Fensu: tel.: 618577; Mamayaweg: tel.: 657508; voor informatie omtrent zuigelingen- en peuterbureaus kan men terecht op consultatiebureau Brievengat. Tel.: 373584.
Voor de **wachtzuster gelieve tel.: 603661** te bellen.

STICHTING VAN HET WIT GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17. Tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15. Tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft **zuster Concincion. Tel.: 685381 pageboy 669-0368 b.g.g. 691838.**

kantoor Bandábao, Groot Sta Martha 141. **Tel.:** 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft **zuster Concincion. Tel.: 685381 pageboy 669-0368.**

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838: voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: **zuster Mattheew. Tel.: 648827** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
31 december 1992 vanaf 12.00 uur tot 2 januari 1993 om 12.00 uur:
Dokter Elhage, Sentro Mediko Santa Rosa. Tel.: 676666; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: 676666 b.g.g. 689266/689337.**
2 januari 1993 vanaf 12.00 uur tot 4 januari 1993 om 07.00 uur:
Dokter Ayubi, Sentro Mediko Montaña Abao. Tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: 695569 b.g.g. 689266/689337.**
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, Ayubi, De Vos en Braam)

ZZ Zalig uiteinde en een gelukkig Nieuwjaar! TOKO ZUIKERTUINTJE

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
31 december 1992 vanaf 12.00 uur tot 2 januari 1993 om 07.00 uur:
Dokter Heerenveen, Dokterskamer Muizenberg. Tel.: 692349; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: 692349 b.g.g. 689266/689337.**
2 januari 1993 vanaf 17.00 uur tot 4 januari 1993 om 07.00 uur:
Dokter De Vos, Sentro Mediko Seru Fortuna. Tel.: 684122/689312: spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur: **spoedgevallen tel.: 681065 b.g.g. 689266/689337.**
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

DERDE DISTRICT BANDABAO
31 december 1992 vanaf 12.00 uur tot 2 januari 1993 om 12.00 uur:
Dokter Cummins, Sentro Mediko Barber. Tel.: 641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen tel.: 642855 b.g.g. 689266/689337.**
2 januari 1993 vanaf 12.00 uur tot 4 januari 1993 om 07.00 uur:
Dokter Dunker, Sentro Mediko Tera Cora. Tel.: 648079; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur: **spoedgevallen tel.: 691021 b.g.g. 689266/689337.**
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius, Spong en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in *spoedgevallen* de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

DONDERDAG
Otrobanda
Santa Maria, Winston Churchillweg 155. Tel.: 680800.
Punda
Vredenberg, Socratesstraat 3. Tel.: 613300/54492.

VRIJDAG
Otrobanda
Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15. Tel.: 682857.
Punda
Santa Rosa, Santa Rosaweg 56. Tel.: 377679/377650.

ZATERDAG
Otrobanda
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum). Tel.: 685022/685023.
Punda
Brievengat, Corrieweg 32. Tel.: 379098/379567.

ZONDAG
Otrobanda
Muizenberg, Muizenberg z/n. Tel.: 692390/692391
Punda
Mampuritu, Santa Rosaweg 329. Tel.: 674475/674750.

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS

(van 10.00-14.00 uur)
1 januari: R.A. de Windt, Uteweg 53.
2 januari: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
3 januari: A. Michel, Dr. M.L. King Boulevard 42.

HEEFT U hulp nodig, bel SOS-lijn 127.

NOODGEVALLEN/VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa **(op zaterdag): voor aangetekende en gewone** poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor **spoedgevallen** gelieve te bellen: **614000** (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

TOERISTENSCHEPEN

ZATERDAG
08.00-22.00 uur *Ocean Breeze* (AUA).

ZONDAG
08.00-17.00 uur *Seabourn Pride* (LAX).

MAANDAG
11.00-18.30 uur *Seawind Crown* (AUA).

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

OUDEJAARSAVOND
BRIEVENGAT: 23.00 uur, 09.00 uur.
BUENA VISTA: 23.30 uur; 09.00, 11.30 en 19.00 uur.
CHARO: 23.30 uur; 08.00, 11.00 (Spaans), 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER: 20.00 uur, 08.00 en 18.00 uur
JANDORET: 19.00 uur; 10.00 uur
JANWE: 24.00 uur; 10.00 uur
MONTAÑA: 20.30 en 24.00 uur; 08.00 uur.
SERU GRANDI: 21.00 uur; 10.00 uur
OTROBANDA:
Santa Anna: 20.00 en 22.30 uur; 09.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: 19.00 en 23.00 uur; 09.00 en 11.00 uur (Engels).
PIETERMAAI: 23.00 uur; 09.00 en 19.00 uur.
SANTA ROSA: 19.30, 21.00 en 23.00 uur; 09.00 uur.
SANTA MARIA: 07.00, 09.00 en 23.00 uur; 07.00, 09.00, 11.00 en 18.30 uur.
TERRA CORRA: 22.00 uur; 09.00 en 18.00 uur.
SOTO: 23.00 uur; 09.30 uur.
SUFFISANT: 09.00, 18.00 en 24.00 uur; 18.00 uur.
WISHI: 22.00 uur; 09.00 en 18.00 uur
ZUID-BONAM: 23.00 uur; 09.00 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

GEREFORMEERDE KERK

1 JANAURI
10.00 uur **gezamenlijke dienst te Groot Kwartier.**

3 JANUARI
Groot Kwartier
08.30 uur dienst en H.A.
16.30 uur dienst.
Muizenberg/Stenenkoraal
10.00 uur dienst en H.A.
Buena Vista
08.30 uur diensten H.A.
19.00 uur samenkomst.
Santa Rosa
10.00 uur dienst en H.A.
19.00 uur samenkomst.

VERENIGDE PROT. GEMEENTE VAN CURAÇAO

31 DECEMBER:
Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
23.00 uur ds. O.G. Haasnoot.
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
19.00 uur ds. H.B. van der Steen
Emmakerk
(Rio Canario)
19.00 uur ds. J.W.B. Smit.

3 JANUARI:
Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur ds. O.G. Haasnoot. H.C., *collection food packets*
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur ds. H.J. Eggink (emiritus predikant: onderwerp: *Zou Herodus al dood zijn?* Mattheüs 2 vs 19).
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur ds. J.W.B. Smit. H.A.: collecte voedselpakket.

NOACH-KAPEL

zaterdag om 19.00 uur kerkdienst (Ned.) -Marinebasis Parera.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA

zondag om 10.00 uur dienst (tevens creche

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

16 en 20 dec. en 4 jan. MOZART PLUS FESTIVAL tel: 603215 - 375075

Colofon

AMIGOE

Curaçao: tel. 672000, fax. 674524
Aruba: tel. 24333, fax. 22368

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scharpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 574.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen (adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur RAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Debrot-Steegstra, Joël Labadie, Marjo Nederlof, Dennis Pikero, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isseli (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur. Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110

Eindredacteur/Directeur:
Jos van der Schoot
Redactie: Elf Hermers, Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djabie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Eileen Clemencia-Landamerk

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Groundlove Road, Pointe Blanche, tel: 23019.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger/Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde,
Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hellemans
Radio Nederland Wereldomroep
(tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 205.000, Maduro Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.825

Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333

Bonaire: Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur, tel.: 8342)

Losse nummers 80 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,--, op Aruba Naf 17,--

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 81,15 per maand (luchtpost) of NAf. 28,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

UIT geknipt voor U

Uitgaansagenda voor 1 jan. t/m 7 jan.

MUZIEK

FORTKERK (tel. 611139)
Zo. 3 jan. om 20 uur een Nieuwjaars-orgelconcert met **Sander van Marion**. Ma. 4 jan. om 20.30 in het kader van het Mozart Plus Festival **Festival Camerata** met werken van Vaughan Williams, Beethoven en Mendelssohn.

MUZIEKCAFE BIRDLAND (tel. 617229)
Elke avond vanaf 20 uur live muziek met optredens van diverse lokale artiesten.

DOWN TOWN RESTAURANT (tel. 616722)
Elke do. van 19.30 tot 21.30 uur live muziek met **Walter Wout**.

THE PUB (tel. 612190)
Elke donderdagavond **Karaoke**.

TINASHI BAR LANDHUIS BRIEVENGAT (tel. 378344)
Vrij. 1 jan. vanaf 21 uur **Spice & Pepper en Chips**. Elke zo. vanaf 17 uur **Chips**.

RUMOURS (tel. 617555)
Iedere vrijdagavond live jazz vanaf 18.00 uur.

JAN'S PLACE (tel. 623192)
Iedere vrij. en zo. om 21 uur live muziek met **Carla en de Bruine Piraten**.

MUSEA EN EXPOSITIES

GALLERY EIGHTY-SIX (tel. 613417)
Tentoonstelling van 16e- en 19e eeuwse prenten van het Caribisch gebied en van Curaçao van 2 dec. tot 2 jan. Open: di. t/m vrij. 9.30 - 12 uur en 15 - 17.30 uur, ma. en za. 9.30 - 12 uur. (Nieuw adres: Trompstraat z/n hoek Handelskade).

CENTRO PRO ARTE (tel.376111)
Expositie van een dertigtal foto's van landhuizen op Curaçao.

GRAPHIC ART ALLERY (tel. 379914)
Werk van **John Baselmans** te bezichtigen op afspraak.

CURAÇAOSCH MUSEUM (tel. 623873)
Open: di. t/m za. 9 tot 12 uur en 14 tot 17 uur. Zo. 10 tot 16 uur. Ma. gesloten. Vanaf 18 dec. een tentoonstelling van Indiaanse en Europese kaarten vanf de 17e eeuw.

JOODS CULTUUR HISTORISCH MUSEUM (tel. 611633)
Open: ma. t/m vrij. 9 tot 11.45 uur en 14.30 tot 17 uur. Za. en zo. gesloten.

POSTMUSEUM NEDERLANDSE ANTILLEN (tel. 658010)
Expositie met als onderwerp muziek en zang onder de titel 'Van Amadeus tot Elvis'. Open: ma. t/m vrij. 9 tot 17 uur. Za. 10 tot 15 uur. Zo. gesloten.

FORTKERK MUSEUM (tel. 611139)
Open: ma. t/m vrij. 9 tot 12 uur en 14 tot 17 uur. Za. en zo. gesloten.

NATUURHISTORISCH MUSEUM (tel. 640363)
Gesitueerd in de voormalige voorraadkamer van Landhuis Savonet. Expositie over de geologische geschiedenis van Curaçao. Open: ma. t/m za. 8 tot 16 uur. zo. 6 tot 15 uur.

LANDHUIZEN: **Landhuis Knip** (tel. 640244), open: ma. t/m vrij. 9 tot 12 uur en 14 tot 16 uur. Zo. 10 tot 17 uur. Za. gesloten. **Landhuis Chobolobo** (Curaçao Liqueur Distillery) (tel. 613526), open: ma. t/m vrij. 8 tot 12 uur en 13 tot 17 uur. Za. en zo. gesloten. **Landhuis Brievengat** (tel. 378344), open: ma. t/m vrij. 9.15 tot 12.15 uur en 15 tot 18 uur. Iedere zondag vanaf 17 uur met elke laatste zondag van de maand een folkloristische show. **Landhuis Jan Kock** (tel. 6408087), dagelijks rondleidingen na telefonische afspraak. **Landhuis Ascencion** (tel. 641950), open: iedere eerste zo. van de maand van 10 tot 14 uur, zo. 3 jan. met muziek en dans van Mariachi Sorpresa en Bea Muzo. **Landhuis Groot Santa Martha** (tel. 641559), open: iedere dag van 9 tot 15 uur en vrijdag van 9 tot 12 uur. **Landhuis Rooi Catootje** (tel. 375119), met kleine bibliotheek met antiek interieur. Bezichtiging volgens afspraak.

EVENEMENTEN

Nieuwjaarsfeest in het 'RIFFORT te Otrobanda, achter Bistro Le Clochard op 1 jan. om 00.30 uur, met medewerking van **Survival, D.J. Leticio Rosa Jr. en Tipico Rosal**. Met groot vuurwerk. Voor inf. tel. 369287.

INTERNATIONAL TRADE CENTER (tel. 636100)
Vrij. 1 jan. van 01 tot 07 uur een Nieuwjaars Gala Feest met muziek van **Happy Peanuts, Survival en Facade Band**.

L.A. CLUB
Vrij. 1 jan. Nieuwjaarsfeest vanaf 22 uur **Survival, Happy Peanuts, Mini-Future en Leticio Rosa**.

CURACAO CARIBBEAN HOTEL (tel. 625000)
Vrij. 1 jan. vanaf 21 uur een calypso-avond met **Mighty Sparrow & His Band en The Three Voices**.

CORAL CLIFF HOTEL (tel. 641610)
Zo. 3 jan. vanaf 11 uur een strandfeest met **Mighty Sparrow & His Band, ERA, Explosivos en Doble R.**.

SEAQUARIUM (tel. 616666)
Vrij. 1 jan. vanaf 01.00 uur 's nachts muziekfeest op het strand.

VAN DER VALK PLAZA (tel. 612500)
Speelfilms elke avond om 19.15 uur, vrij. The Mission, za. Cape Fear (20.30 uur), zo. Stanley & Iris, ma. The Untouchables, di. Sibling Rivalry, wo. Awakenings (20.30 uur), do. The Accused.

Woe. 6 jan. om 20 uur organiseert de Bon Bini Club een lezing over de muziek- en danssoort Tambú. Jeugdhuis de Tamarijn, Mahaaiweg/hoek Jasmijnweg.

DIVERSEN

GROTTEN VAN HATO (tel. 680379)
Druipsteengrotten en Indiaanse rotstekeningen, op het hele uur rondleidingen. Met iedere zondag live muziek van een Kai Orgel. Open: di.t/m zo. 10 tot 17 uur. Ma. gesloten.

SEAQUARIUM CURACAO (tel. 616666)
Een beeld van de onderwaterwereld van de Caribische Zee. Open: dagelijks van 9 tot 22 uur. Met minimaal vijf personen kan er een tocht gemaakt worden met de glass bottom boat. Afvaart om 10 uur, 11 uur, 13.15 uur, 14.30 uur en 16 uur.

DIERENTUIN EN BOTANISCHE TUIN
Open: dagelijks van 9 - 17 uur.

CHRISTOFFELPARK (tel. 640363)
Natuurpark met unieke flora en fauna in het noordwesten van het eiland. Diverse excursies, wandeling naar landhuis Savonet of Zorgvliet, een rondleiding door het museum, het bezichtigen van grotten. Dagelijks Herten-excursie om 16 uur na afspraak. Open: ma. t/m za. van 8 tot 16 uur en zo. van 6 tot 15 uur.

OTROBANDA (tel. 613554)
Wandeling door Otrobanda o.l.v. architect de hr. A. v.d. Wouden of de hr. de Vries. Na een telefonische afspraak verzamelen op het Brionplein bij de klok elke donderdagmiddag om 17.15 uur.

OTROBANDA (tel. 378718) Historisch culturele rondleiding door oud-Otrobanda o.l.v. Jopie Hart. Elke woensdagmiddag en zo. 3 jan. om 17.15 uur verzamelen bij de grote klok op het Brionplein.

ANTILLIAANSE BROUWERIJ (tel. 612944)
Rondleidingen door de Amstel brouwerij : elke di. en do. om 10 uur. Scholen en groepen vooraf reserveren.

SAIL CURAÇAO (tel. 676003)
Zeiltrips op het Spaanse Water onder begeleiding van een instructeur. Dagelijks, alleen op afspraak.

ARAWAK CLAY PRODUCTS (tel. 627249)
Een kijkje in de werkplaats van een aardewerkfabriek. Open ma. t/m vrij van 8 tot 17 uur, za. van 9 tot 13 uur, zo. gesloten. **Gesloten tot 4 jan. daarna geopend op een nieuw adres Westwerf, loods 1 (Otrobanda).**

Opgaven voor deze rubriek, die elke donderdag verschijnt, tot uiterlijk woensdagmorgen negen uur. Bij voorkeur schriftelijk aan Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of per fax: 674524. Telefoon: 672000.